RIDDERS VAN DE TAFELRONDE

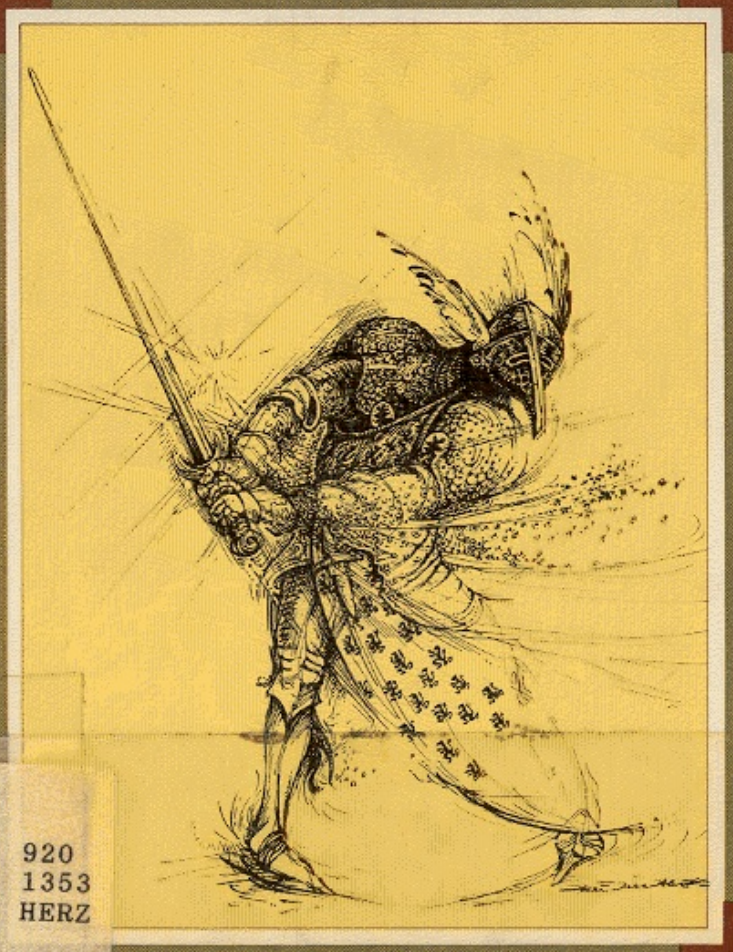

920
1353
HERZ

OUD GOUD

RIDDERS VAN DE TAFELRONDE

Inhoud

EERSTE BOEK
Merlijn / *9*

TWEEDE BOEK
Het zwaard in de steen / *17*

DERDE BOEK
Excalibur / *30*

VIERDE BOEK
Een koningin voor Arthur / *41*

VIJFDE BOEK
Heer Gawain en de Groene Ridder / *47*

ZESDE BOEK
Balin en Balan / *63*

ZEVENDE BOEK
Lancelot / *75*

ACHTSTE BOEK
Het verraad van Modred / *92*

NEGENDE BOEK
Arthurs dood / *109*

Epiloog / *123*

EERSTE BOEK

Merlijn

Het Paasfeest

Het was groot feest in Winchester, de stad van Uther-Pendragon. De klokken beierden, overal wapperden de felgekleurde vaandels, tientallen ridders in schitterende wapenrusting en prachtig geborduurde mantels om de schouders bewogen zich tussen de menigte die de straten vulde.
Omroepers te paard reden door Winchester om het volk te vertellen van de overwinning die de koning met behulp van graaf Gorloïs van Cornwall en koning Leodegran van Cameliard op de Saksers behaald had. Het was bovendien Pasen, meer dan genoeg reden om vrolijk en opgelucht te zijn. Een toernooi zou er gehouden worden, spiegelgevechten en op de trappen van de kathedraal zou de aartsbisschop geld uitdelen aan de armen en behoeftigen. Toch was er iemand die niet vrolijk was. Dat was Uther-Pendragon, de overwinnaar zelf.
In de met rijke tapijten behangen grote zaal van Camelot zat de koning met een somber gezicht te staren naar het vele voedsel, het wildbraad en de pasteien die voor hem op de Ronde Tafel stonden. Niets kon de neerslachtigheid van de koning verdrijven; zijn overwinning niet, het Paasfeest niet, de grollen van de hofnar niet. Zelfs niet de grote buit aan rusting en wapens die in een hoek van de zaal lag opgeslagen. Zijn gezicht bleef donker en somber, alsof er een schaduw over lag.
Naast de koning, aan zijn rechterhand, zat Merlijn de Wijze achterover geleund. Aan de linkerkant van de koning leunde heer Ulfius, zijn raadgever, met de ellebogen op de Tafel en luisterde zoals iedereen in de zaal naar de heldere stem van de jonge minstreel die juist op dat ogenblik de nieuwe ballade van Uthers overwinning zong, waarbij hij zichzelf op de luit begeleidde. 'Zo dreef dan Uther met de Drakekop de Saksen gindse heuvel op.'
Merlijn de Wijze keek opzij naar het gezicht van de koning, die nauwelijks scheen te luisteren, zich niet verroerde en strak naar één punt in de zaal bleef staren. Hij vroeg zich bezorgd af hoe dit alles tenslotte zou eindigen. Merlijn de Wijze kende het hart en de nukken van zijn koning. De tovenaar wist heel precies wat de reden was van de somberheid van Uther-Pendragon. Die reden was een vrouw, Igerna, de vrouw van de graaf van Cornwall die met haar echtgenoot het feest bijwoonde.

Uther-Pendragon was verliefd op de vrouw van één van zijn strijdmakkers!
Toen de minstreel was uitgezongen klonk overal in de zaal het applaus op. Ook de koning scheen even een moment uit zijn somberheid te ontwaken want hij bonkte een paar keer hard met zijn bokaal op de Tafel, zodat de wijn in het rond spatte. Daarna echter boog de koning zich opzij naar Merlijn.
'Hoe kan ik haar, Igerna, tot mijn vrouw maken, Merlijn?'
Merlijn keek zijn koning aan. Hij aarzelde. De koning kon gemakkelijk een vrouw krijgen, er waren vele mooie vrouwen aan het hof. Maar Uther-Pendragon had zijn zinnen op Igerna gezet en Merlijn wist maar al te goed dat de koning moeilijk van zijn plannen was af te brengen.
'Het enige middel...' begon hij voorzichtig, 'is aan de graaf van Cornwall te vragen...' Merlijn maakte zijn zin niet af.
Uther-Pendragon liet zich weer achterover vallen in zijn zetel. Hij schudde zijn hoofd. Nooit zou de Graaf zijn vrouw aan de koning afstaan. De koning schudde nogmaals zijn hoofd.
'Een middel is er maar,' zei hij. 'Een middel om haar tot mijn vrouw te maken.' Hij zweeg nog somberder dan daarvoor.
Op de Tafel voor hem schitterden de bloedrode wijndroppels in het licht van de kaarsen. Niemand had blijkbaar de woorden van de koning gehoord, behalve Merlijn. Maar de koning vergiste zich. Want er was iemand die zich onopvallend verwijderde van zijn plaats achter de zetel van de koning. Heer Brastias, één van de ridders uit het gevolg van de graaf van Cornwall, liep langzaam naar de plaats waar de Graaf en zijn vrouw zich bevonden en fluisterde de Graaf iets in het oor. Niemand verstond wat heer Brastias de Graaf toefluisterde. Maar een ogenblik later stond de Graaf op, zijn hand aan het gevest van zijn machtig zwaard en liep naar de plaats waar koning Uther-Pendragon zat.
'Ik vraag u vergeving, heer,' zei de Graaf. 'Maar zojuist bereikte mij de tijding dat ik dringend moet vertrekken naar mijn kasteel Tintagel. Ik verzoek u nederig toestemming het hof te verlaten.'
Uther-Pendragon keek de Graaf aan. Hij zag dat vrouwe Igerna achter haar echtgenoot was gaan staan. De koning begreep ogenblikkelijk dat zijn woorden waren uitgelekt. Het zou verstandig zijn om rustig te blijven. Maar de koning was niet verstandig, hij kon aan niets anders denken dan aan Igerna. Hij stond woedend op, de bokaal wijn in zijn hand. 'Welke reden,' riep hij, 'kan zo belangrijk zijn, dat men mijn feest plotseling verlaat!?'
De Graaf keek naar de koning. 'Die reden, heer koning,' zei hij, 'weet ge. Ik zou niet graag...'
Met een klap kwam de zware, gouden bokaal op de vloer van de zaal

terecht. Woedend steunde Uther-Pendragon met zijn handen op de Tafel. De muzikanten speelden niet meer. Het was doodstil. Verscheidene ridders waren opgestaan. De bedienden haastten zich naar de gangen en galerijen.
'Word ik, de koning, gewantrouwd!?' schreeuwde Uther-Pendragon, buiten zichzelf van drift en teleurstelling. 'Ik gelast u het feest met mij voort te zetten! Ik beveel u in Winchester te blijven tot na het Paasfeest!'
Maar de graaf van Cornwall schudde langzaam het hoofd. 'Het spijt mij, heer koning, maar ik zal zo dadelijk vertrekken. Wees echter verzekerd van mijn trouw..' De Graaf liep achteruit, wenkte zijn bedienden.
Uther-Pendragon stak zijn vuist omhoog. 'Deze belediging vergeet ik niet, heer graaf! Voor de laatste maal, ik beveel u te blijven!'
Uther-Pendragon, de koning, schreeuwde tegen de lucht en de stilte in de zaal. Want de graaf van Cornwall en vrouwe Igerna waren verdwenen.

Het beleg voor Dimilioc

Hoog en onneembaar staken de torens en de muren van het machtige slot Dimilioc, één van de kastelen van de graaf van Cornwall, uit boven het leger van Uther-Pendragon dat rond het kasteel het beleg had geslagen. Noch heer Ulfius, noch Merlijn de Wijze hadden de koning tot bedaren kunnen brengen na dat wat er tijdens het Paasfeest was gebeurd. De koning had woedend alle raadgevingen in de wind geslagen en was met zijn leger opgetrokken naar Cornwall om de Graaf te straffen voor de vermeende belediging.
Uther-Pendragon dacht maar aan één ding, de Graaf te verslaan en vrouwe Igerna tot zijn echtgenote te maken.
Wat de koning echter niet wist was dat vrouwe Igerna niet in het kasteel Dimilioc was! De Graaf, heel goed wetend wat de koning van plan was te doen, had vrouwe Igerna met een deel van zijn leger achtergelaten in zijn machtigste slot, Tintagel, hoog boven de zee op de rotsen. Een pad dat gemakkelijk door een paar krijgslieden te verdedigen was. Niemand, ook het machtigste leger niet, was in staat Tintagel te veroveren. Vrouwe Igerna was veilig.
Drie weken had het beleg al geduurd. Drie weken lang had Uther-Pendragon het slot Dimilioc bestookt met stenen en brandende pijlen. Maar het haalde allemaal niets uit. Elke morgen, als de zon opging, keek de koning omhoog naar de transen van het slot en zag de graaf van Cornwall hoog op de tinnen staan. Aanval na aanval werd afgeslagen

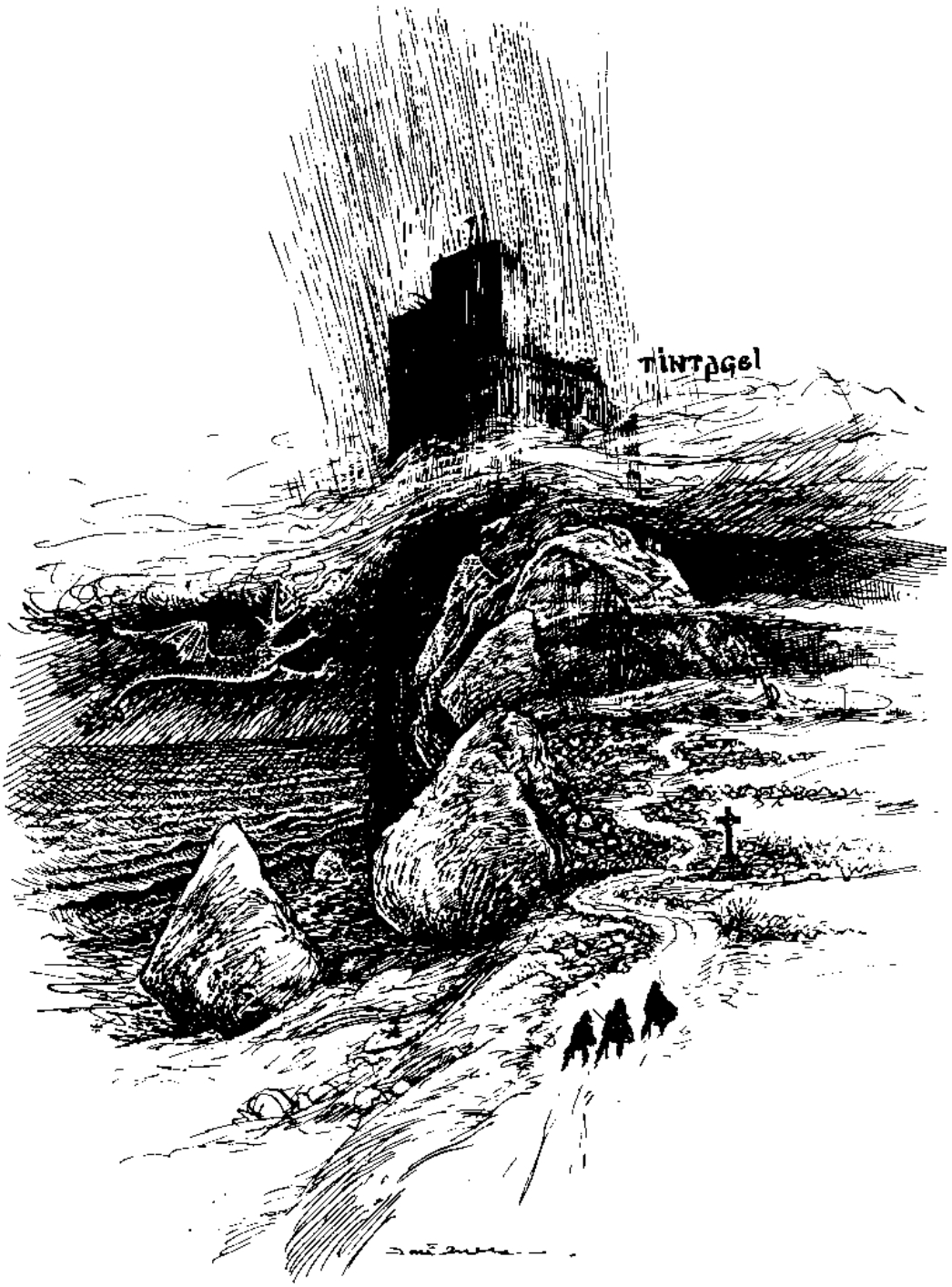
TINTAGEL

door de verdedigers. Dag na dag verstreek zonder dat Uther-Pendragon ook maar de kleinste overwinning behaalde.
Tenslotte liet de koning Merlijn de Wijze halen.
'Jouw spiegel, Merlijn,' zei de koning, zittend in de grote tent, 'wat zegt jouw spiegel over vrouwe Igerna? Vertel het mij. Want ik heb haar lief.'
'Ik heb geen andere keus, heer koning,' antwoordde Merlijn. 'Ik ben uw raadgever geweest en zal dat blijven. Weet dan, dat vrouwe Igerna zich bevindt in het slot Tintagel, de onneembare vesting.'
'Tintagel!?' riep Uther-Pendragon.
'Tintagel,' antwoordde Merlijn. 'Slechts door een list, of een toverkunst binnen te dringen.'
'Merlijn,' zei de koning, 'jij bent de Magiër, jij kent de kunst om dat wat schijnbaar onmogelijk is te volbrengen. Help mij. Breng mij binnen de muren van Tintagel, zodat ik met vrouwe Igerna kan praten. Alles, alles wat je wilt zal ik je geven wanneer je mij wilt helpen.'
'Alles, heer koning?' zei Merlijn.
Uther-Pendragon knikte. 'Alles,' zei hij. 'Voor één gesprek met vrouwe Igerna!'
Merlijn keek peizend voor zich uit. Hij dacht aan de toekomst van Brittannië, hij dacht aan dingen die niemand wist.
De Grote koning, de Graal, vrede in het rijk. En Merlijn de Wijze boog het hoofd en knikte.
Drie figuren liepen er op het pad dat leidde naar de zware poort van Tintagel. Donker was de hemel, slechts af en toe verscheen de maan, een bleek licht werpend op de rotsen waarop de branding stuk brak.
'Halt!' De stem van de schildwacht klonk krachtig boven het geluid van de branding uit. 'Vriend of vijand?'
'Het is je meester, goede man,' klonk de stem van heer Brastias. 'De graaf van Cornwall, Gorloïs, vergezeld van heer Jordan en heer Brastias!'
De schildwacht kwam voorzichtig naderbij. Hij keek de drie mannen in het gezicht, liet vervolgens zijn zwaard zakken. Hij boog. Want hij had inderdaad zijn meester, de graaf herkend, die hij in het slot Dimilioc waande.
'Vraag verschoning, edele heren,' mompelde hij. 'U kunt natuurlijk doorgaan. Vergun mij dat ik de hoorn blaas, zodat men de poort voor u kan openen.' Hij hief een koperen hoorn naar zijn mond en blies drie maal. Het geluid echode over de rotsen naar de burcht.
De drie mannen kwamen weer in beweging. De schildwacht zag de grijns op het gezicht van heer Jordan niet. Hij vroeg zich verwonderd af waar de rest van het gevolg van de Graaf was.

Toen zij uit het gehoor van de schildwacht waren gekomen, boog heer Jordan zich lachend naar heer Brastias. 'Dat heb je knap gedaan, Merlijn,' zei hij. 'Verduiveld knap, als zelfs de schildwachten niets in de gaten hebben!'
De tovenaar glimlachte. 'Merlijn is geen leerling meer,' antwoordde hij. 'Merlijn beheerst deze kunsten als geen ander.' Hij keek opzij naar de derde man die zwijgend met hen voortliep.
'Vanavond, heer koning,' zei de tovenaar, 'zult ge vrouwe Igerna zien en spreken. Maar heer Ulfius hier is mijn getuige, ik kan u vragen wat ik wil. Daarop hebt ge uw woord gegeven.'
De koning knikte. Hij kon trouwens moeilijk anders dan zijn belofte aan Merlijn de Wijze gestand doen. Als Merlijn de Wijze zo machtig was dat hij, zodat hij nu had gedaan, de koning de gedaante en de stem van zijn vijand, de graaf van Cornwall had gegeven, heer Ulfius had veranderd in heer Jordan, één van de ridders uit het gevolg van de Graaf en zelf de gedaante van heer Brastias had aangenomen, wat zou hij dan wel niet kunnen als het gegeven woord gebroken zou worden? Nee, Uther-Pendragon nam zich voor Merlijn de Wijze te geven wat hij verlangde.
De drie mannen stonden voor de poort van Tintagel. Geen van de wachten bij de poort had ook maar een ogenblik het bedrog door toen Merlijn luid toegang verlangde voor zijn heer, graaf Gorloïs van Cornwall. Wijd zwaaide de poort open, luid waren de toejuichingen waarmee de koning door de verdedigers werd begroet. Niemand kwam achter de wonderlijke toverkunst van Merlijn. Ook vrouwe Igerna niet, die boven aan de trap naar de grafelijke vertrekken op haar vermeende echtgenoot stond te wachten.

De beloning aan Merlijn

De volgende morgen, toen koning Uther-Pendragon, Merlijn de Wijze en heer Ulfius weer terug waren in het kamp voor Dimilioc, deed graaf Gorloïs een uitval met een aantal van zijn ridders. Zijn moedige poging mocht echter niet baten. Nauwelijks buiten de poort van zijn kasteel stortte hij door een welgemikte lansstoot van zijn paard en sneuvelde. En voor de tweede maal reed heer Ulfius naar het slot Tintagel, nu om vrouwe Igerna het droeve nieuws mee te delen.
'Maar ge zult niet alleen achterblijven,' zei heer Ulfius. 'De koning, Uther-Pendragon, vraagt of ge wellicht naar Camelot zou willen komen, om met hem in het huwelijk te treden. Zijn liefde voor u is zeer groot en niets zou hem gelukkiger maken dan dat ge zijn vrouw zou willen worden.'

Vrouwe Igerna dacht aan de nacht voordat de graaf sneuvelde. De nacht waarin hij met haar had gesproken over de koning. 'Wanneer ik mocht sneuvelen,' had de Graaf haar gezegd, 'aarzel dan niet om de koning te huwen wanneer hij daarom verzoekt. Ge zult onder zijn bescherming staan en hij zal voor u zorgen zoals dat een groot vorst betaamt.' Dat het de Graaf niet was geweest die tegenover haar zat maar koning Uther-Pendragon zelf, daar was vrouwe Igerna nooit achter gekomen.
Ze gaf haar toestemming mee aan heer Ulfius en twaalf dagen later trouwden vrouwe Igerna en koning Uther-Pendragon, in alle stilte, zonder veel vertoon van feestelijkheden.
Een jaar later werd er op Camelot echter wel een groot feest gevierd. Dat was toen vrouwe Igerna het leven schonk aan een kind, een zoon. Een gezond en sterk kind, dat de naam Arthur kreeg.
Direct na de geboorte echter, terwijl de kleine Arthur nog in de wieg van goud en edelstenen lag, liet Merlijn de Wijze zich aandienen bij de koning. Als een zwarte onheilsprofeet stond hij voor de troon van Uther-Pendragon.
'Heer koning,' begon hij, 'ik sta hier voor uw troon om u te herinneren aan de belofte die ge mij eens tijdens het beleg voor Dimilioc hebt gedaan. Gij hebt mij toen gezworen elk verzoek van mij in te willigen. De tijd is gekomen, heer koning dat ik, Merlijn, u aan uw belofte houd.'
De koning keek Merlijn peinzend aan. Hij knikte. 'Een eens gegeven woord,' zei hij, 'is heilig voor Uther-Pendragon. Vraag!'
Het gezicht van Merlijn stond somber toen hij opnieuw begon te praten.
'Hoor dan, heer koning,' zei hij, 'welk visioen ik gehad heb. Gij zult zelf niet lang meer leven. Voor het jaar om is zult ge sterven aan een vreemde koorts, waartegen geen kruid gewassen is. Voor het jaar om is zal het land in wanorde komen te verkeren. Aan de woorden van Merlijn de Wijze hoeft niet te worden getwijfeld.'
De tovenaar zweeg even en ging toen verder. 'Wanneer gij gestorven zult zijn, heer koning,' zei Merlijn, 'zullen vele vijanden zich meester proberen te maken van uw troon. En uw zoon Arthur, de rechtmatige koning, zal in groot gevaar komen te verkeren. Men zal hem óf doden, óf hij zal gevangen genomen worden, een gevangenschap waaruit hij nooit zal kunnen ontsnappen. Nooit zal dan meer een Pendragon de troon van Brittannië bestijgen.'
Uther-Pendragon hief zijn hand op. 'Als mijn tijd gekomen is,' zei hij kalm, 'dan zal ik dat als een dapper man dragen. Ik ben niet bang voor de dood. Wat mijn zoon aangaat...'

Merlijn de Wijze boog. 'Ik bid u, heer koning, mij uw zoon Arthur af te staan. Heer Ulfius en ik zullen hem naar een veilige plaats brengen, waar hij in het geheim zal worden opgevoed, tot hij groot genoeg zal zijn om zichzelf te verdedigen tegen zijn vijanden. Ik zelf zal borg staan voor zijn welzijn. En Arthur zal koning zijn na u, niemand zal de troon van de Pendragons kunnen vernietigen.'
De koning staarde lang voor zich uit. Daarna sloeg hij zijn ogen op en keek Merlijn de Wijze met een verdrietige blik aan. 'Ik heb geen reden om aan uw woorden te twijfelen, Merlijn,' zei hij. 'En ge hebt gelijk. De troon moet behouden worden voor de Pendragons. Ik zal daarom uw verzoek inwilligen. Neem het kind, neem het en breng het naar een veilige plaats waar onze vijanden hem niet zullen kunnen vinden. Voed hem op als een koning, Merlijn. Leer hem alles wat ik hem had kunnen leren. Uw verzoek is ingewilligd. Neem mijn zoon!'
De nacht lag als een zwarte deken rond de muren van Camelot. Op de torens en transen hielden schildwachten dommelend de wacht. Niets was er echter te horen, niets bewoog. In de verte klonk het roepen van een uil die achter zijn prooi aanzat.
De kleine vluchtdeur aan de achterzijde van het kasteel ging zacht piepend open. Het licht van een kaars viel door de opening. Het licht bescheen heer Ulfius. In zijn sterke armen droeg hij een klein pakket, in linnen gewikkeld.
'Merlijn!' Zijn zachte roep bereikte de tovenaar die in de schaduw van de muur had gewacht. Met twee stappen was Merlijn de Wijze bij de kleine poort.
'Het kind!'
Merlijn glimlachte. Voorzichtig, alsof het zijn eigen zoon was, nam hij het pak van heer Ulfius over. Hij verborg het behoedzaam onder zijn mantel, legde zijn vinger op zijn lippen.
'Tot betere tijden,' zei hij zacht.
De kleine deur in de muur ging dicht. De stilte die om het kasteel hing werd niet verstoord toen Merlijn als een donkere schaduw tussen de bomen verdween.

TWEEDE BOEK

Het Zwaard in de Steen

Geef ons een koning!

Alles ging zoals Merlijn de Wijze had voorspeld. Vóór het jaar ten einde was stierf koning Uther-Pendragon aan een verschrikkelijke koorts. En het onvermijdelijke gebeurde: nauwelijks was de koning begraven of overal in het rijk braken onlusten en opstanden uit. De koningen bevochten elkaar op leven en dood. Plunderbenden trokken door het land, valse ridders maakten de wegen onveilig, overvielen en beroofden reizigers uit, doodden hen die geen losgeld konden betalen. Baronnen hieven eigenmachtig tol op de wegen die langs hun kastelen liepen en hielden degenen die weigerden te betalen in hun gevangenissen vast. Na de dood van de koning waarde het onrecht als een zwart spook door het land. Het werd gewoon een dode man langs de kant van de weg te zien liggen, het werd gewoon platgebrande boerderijen in het landschap te zien. Het eens zo welvarende en gelukkige land zuchtte onder een heerschappij van bandieten en rovers.

Achttien jaar gingen voorbij. Toen, op een dag, liet de aartsbisschop van Canterbury Merlijn de Wijze bij zich verschijnen.
'Men heeft mij gezegd,' zei de aartsbisschop, 'dat Merlijn de wijste man ter wereld is. Is het Merlijn de Wijze niet mogelijk om het land te redden uit de verschrikkingen en het onheil waarin het thans verkeert? Is het Merlijn de Wijze niet mogelijk het land opnieuw een koning te geven, zodat wij weer in vrede kunnen leven, zoals het was in de dagen van Uther-Pendragon?'
Merlijn glimlachte. 'De dag en het uur zijn gekomen,' antwoordde hij. 'Wat gij vraagt, heer aartsbisschop, zal spoedig in vervulling gaan. Er zal een koning opstaan, groter, sterker en edeler zelfs dan Uther-Pendragon. Hij zal orde en vrede in de plaats stellen van onheil en oorlog. En hij zal uit het geslacht van Pendragon zijn!'
Verwonderd keek de aartsbisschop de tovenaar aan. Hij begreep nauwelijks wat Merlijn zei. 'Het klinkt wonderlijk, wat ge daar zegt, Merlijn,' zei de aartsbisschop, zijn hoofd schuddend. 'Wanneer dan zal deze koning verschijnen? En hoe zullen wij weten dat hij de echte koning is? Hoe zullen wij kiezen uit de vele koningen die thans elkaar bestrijden om het bezit van het land?'

Merlijn bewoog zich niet toen hij zei: 'Heer aartsbisschop, met uw goedvinden zal ik, Merlijn de Wijze, zorgen dat uit de velen die thans strijden om het bezit van de kroon, de enig ware koning zal opstaan. Ik, Merlijn, zal bewijzen dat er maar één koning is, die Brittannië zal regeren!'
De aartsbisschop liet het hoofd zakken.
'Doe zoals ge wilt, Merlijn,' zei hij zacht. 'Zórg voor dat teken. Geef ons een koning!'

Het kostte Merlijn de Tovenaar niet veel moeite om het plan dat hij al jaren in zich meedroeg, nu tenslotte tot uitvoering te brengen. Merlijn had voorzien wat er zou gebeuren en hij was behalve een groot tovenaar ook een wijs man. Een wonder moest er gebeuren. Iets, waardoor het volk en de elkaar bestrijdende koningen wel moesten geloven dat er één rechtmatig koning zou zijn. En in de nacht die volgde op het gesprek met de aartsbisschop, voerde Merlijn de Tovenaar zijn plan uit.

De Londenaren die de volgende morgen naar de vroegmis gingen en zich over het grote plein voor de kathedraal naar de ingang begaven, wreven zich verbaasd de ogen uit. Ze bleven staan, verwonderd kijkend naar het midden van het plein, dat vroeger altijd leeg was geweest maar waar nu een geweldig blok marmer stond, een rood blok marmer. Op de steen zagen zij een aambeeld, zwart en zwaar ijzer dat blijkbaar stevig aan het blok marmer was verankerd. Maar het wonderlijkste was het Zwaard. In het aambeeld, er dwars doorheen, tot midden in het hart van de steen gestoken, stond een prachtig Zwaard. De kling was van blauw staal, het gevest van goud en bezet met edelstenen die glinsterden en schitterden in de stralen van de zon. En op de kling, met gouden letters, stonden de volgende woorden:
Hij die het zwaard trekt uit Aambeeld en Steen
Hij zal Koning van Brittannië zijn, hij alleen!
Mompelend verzamelde zich steeds meer volk om de Steen, het Aambeeld en het Zwaard dat schijnbaar onwrikbaar in beiden gestoken stond. Een smid lachte. 'Een grap! Een goede grap! Wacht maar eens even!' Overmoedig sprong de man boven op de Steen, greep met beide handen het gevest van het Zwaard, en trok. Zijn spieren zwollen op, aderen werden zichtbaar op zijn voorhoofd. Hij rukte en trok, hijgend spande hij al zijn krachten in. Maar het Zwaard bleef waar het was, onwrikbaar in de Steen gestoken.
'Ah! Tovenarij!'
Merlijn de Wijze had, gehuld in zijn pij, een kap over zijn hoofd getrokken, van een afstand toegekeken naar de pogingen van de smid.

Langzaam was hij daarna de kathedraal binnen gegaan, op zoek naar de aartsbisschop.
Diezelfde morgen maakte de aartsbisschop van de preekstoel bekend dat dit het teken was waarop zij al zo lang hadden gewacht.
Het volk luisterde verwonderd toe, nog steeds niet begrijpend waar de Steen vandaan was gekomen. Hij die het Zwaard uit de steen trok, zou hun koning worden? Wie zou dat dan wel zijn? Koning Mark van Cornwall? Misschien Lot van Orkney of koning Leodegran van Cameliard? Of koning Ryance van Noord-Wales? Er waren er nog meer: koning Urian van Gore, Nentres van Garloth. Wie van hen zou in staat zijn dat wonder te verrichten?
Buiten op het kerkplein legde Merlijn de Wijze mompelend in zichzelf zijn hand tegen het marmer en staarde naar het glinsterende gevest van het Zwaard.
'Hij alleen is koning, die het Zwaard trekt uit de Steen...!'

Het steekspel

De oproep van de aartsbisschop bleef niet zonder uitwerking. Overal in het rijk maakten de koningen en ridders, de Baronnen en de Graven zich op om naar Londen te vertrekken, om een poging te wagen het wonderlijke Zwaard uit het Aambeeld en de Steen te trekken. Wie wilde niet koning van Brittannië worden? De wegen naar Londen raakten overvol, steeds weer nieuwe groepen edelen met hun gevolg reden de poorten van de stad binnen. Zij sloegen hun tenten op achter de kathedraal of zochten in herbergen en gasthuizen een onderkomen. Men bekeek elkaars uitrusting en wapens. Spanning lag op ieders gezicht te lezen, argwaan en achterdocht soms. Want er zou nog iets gebeuren. Op voorstel van Merlijn de Wijze had de aartsbisschop bekend laten maken dat er een groot steekspel zou worden gehouden, waarin ieder kon tonen wat hij waard was, waarin elke edelman de kleuren en het blazoen van zijn Huis zou kunnen verdedigen. Wie dan niet in staat was het Zwaard uit de Steen te trekken had in ieder geval de kans zijn krachten te beproeven op volwaardige tegenstanders.

In dezelfde tijd dat Londen zich opmaakte voor het grote steekspel, stond in één van de kastelen van Wales de jonge heer Key voor zijn vader: heer Ector de Bonmaison, één van de nobelste edelen van het land. Achter heer Key stond zijn broer Arthur, een jongeman van achttien jaar, blond, met wilskrachtige ogen.
'Dit is mijn kans, vader,' zei Key. 'In vele toernooien heb ik reeds bewezen een volwaardig ridder te zijn. Laat mij thans naar Londen

vertrekken, teneinde mijn krachten te beproeven op het Zwaard en in het steekspel. Laat mij naar Londen gaan om de kleuren van ons Huis te verdedigen!'
Hij zweeg even en wees met zijn duim naar Arthur die zweeg. 'Laat mijn broer Arthur met mij meegaan, vader. Hij is wellicht nog geen volwaardig ridder maar hij zal mijn wapendrager en schildknaap zijn! Laat ons, uw zonen, het huis Bonmaison gaan verdedigen in Londen!'
Peinzend keek heer Ector zijn beide zonen aan. Het was waar, Key had bewezen, meer dan eens, een goed en volwaardig ridder te zijn die zeker in staat was zich te meten met goede tegenstanders. Heer Ector dacht bovendien aan het Zwaard, dat wonderbaarlijke Zwaard dat wachtte om te worden verlost uit het Aambeeld. Misschien, heel misschien was er voor zijn zoon nog iets meer weggelegd dan alleen een overwinning in het steekspel!?
'Het is goed,' antwoordde heer Ector, 'jullie gaan naar Londen! Maar niet alleen! Ik ga met jullie mee! Ik wil de eer die jij mijn huis gaat bewijzen van dichtbij zien! Key en Arthur, mijn zonen, morgen zijn wij op weg naar de hoofdstad!'
In de vroege morgen van de volgende dag vertrokken zij naar Londen. Heer Key in een nieuwe, glanzende wapenrusting, Arthur, zijn broer, achter hem, in een eenvoudige, leren rusting. Maar beide broers met dezelfde mantel om de schouders waarop het blazoen van hun Huis geborduurd was: een zwarte griffioen op een groen veld.

Op het terrein naast de kampplaats stonden tientallen ridders die deel wilden nemen aan het toernooi te wachten op hun beurt. Het was niet mogelijk zich direct te laten inschrijven voor het toernooi. Er moest eerst in een soort voorronde worden bewezen dat zij waardig waren de kampplaats te betreden. Allereerst moest worden bewezen dat zij vaardig waren met het zwaard. Wanneer een ridder tenminste twee tegenstanders had verslagen, werd hij toegelaten tot het strijdperk voor de grote tribune waarop de aartsbisschop een ereplaats had.
Heer Key bevond zich onder de ridders die wachtten op hun beurt. Heer Key had al één tegenstander verslagen. Met een paar welgemikte slagen had hij de ander binnen een paar minuten buiten gevecht gesteld. De ander was veel ouder geweest en had geen kans gezien de jeugdige overmoed van Key te breken. Vermoeid, zijn vizier omhooggeslagen, keek Key naar zijn volgende tegenstander, een grote kerel die minstens twee koppen boven alle anderen uitstak.
Er werd van deze man, die heer Balamorgineas werd genoemd, gezegd dat hij met gemak drie tegenstanders tegelijk kon verslaan. Arthur, die naast zijn broer stond, keek bezorgd naar het gezicht van Key. Key

leunde op zijn zwaard en glimlachte. 'Maak je maar niet bezorgd, Arthur,' zei hij, knikkend naar de grote ridder die pochend over het veld heen en weer liep. 'Ik zal hem zo raken dat hij geen kans krijgt om ooit nog eens te pochen op zijn overwinningen!' Key sloeg het vizier van zijn helm naar beneden, schudde zijn mantel van zijn sterke schouders en liep zonder vrees te tonen het veld op, in de richting van heer Balamorgineas.
'Aha!' bulderde de zware stem van de ridder. Key van het huis Bonmaison! Welwel!' Key zweeg. Langzaam en voorzichtig liep hij naar voren, zijn grote zwaard in beide handen geklemd, zijn voeten stevig op de grond zettend. Ook de ander had zijn zwaard nu opgeheven. Elkaar beloerend door de nauwe spleten in hun helm, bekeken de twee tegenstanders elkaar. Key besloot niet te wachten tot de ander zou aanvallen. Wie het eerst komt, het eerst maalt, dacht hij. En op het ogenblik dat hij dacht dat de aandacht van de grote ridder even verslapte, sprong Key als een tijger naar voren en schopte met zijn zware schoen hard tegen het kuitbeen van de ander waardoor deze een ogenblik het evenwicht verloor. Suisend en glinsterend in het zonlicht kwam het zwaard van Key op de helm van zijn tegenstander neer. Met zo'n kracht had Key toegeslagen dat de kling van zijn zwaard brak. Heer Balamorgineas wankelde, zakte op een knie, Key gooide de rest van zijn onbruikbaar geworden zwaard weg en greep de korte bijl die aan zijn gordel bengelde.
En toen, terwijl hij achteruit liep, zich slechts verdedigen kon met dit kleine wapen tegen de slagen van zijn tegenstander, klonk zijn stem over het veld: 'Arthur! Breng mij een nieuw zwaard! Snel! Haal een zwaard!' Arthur rende weg alsof de duivel hem op de hielen zat. Een zwaard, een zwaard voor Key!

Een nieuw zwaard voor Key

Arthur rende, zich door de tientallen ridders wringend, de kampplaats af, terug naar de tent waarin heer Ector de Bonmaison tijdens het toernooi verbleef. Denkend aan zijn broer die nu zonder zwaard, alleen gewapend met zijn bijl, de zware slagen van zijn tegenstander moest zien te ontwijken, totdat hij een nieuw zwaard zou hebben. Hijgend en bezweet rukte Arthur het gordijn dat voor de tentingang hing weg en stormde naar binnen. Zijn ogen zochten de tent af. Er moest nog een zwaard zijn van heet Ector zelf. Maar de tent was leeg. Gehaast deed Arthur het deksel van de grote kist open waarin meestal de wapens werden bewaard. Maar ook de kist was bijna leeg, een zwaard voor zijn broer lag er niet in. Verward richtte Arthur zich op, zenuwachtig vroeg

hij zich af hoe lang Key het nog zonder behoorlijk wapen zou kunnen uithouden tegen zijn sterke tegenstander. Toen, als een bliksemstraal, kreeg Arthur een idee. Hij rende de tent uit. Hij wist nog een zwaard te staan. Waren zij vanmorgen niet langs het grote kerkplein gereden? Stond daar midden op het plein niet een Steen waarop een Aambeeld stond? En stak er midden in het aambeeld niet een goed en stevig Zwaard? Natuurlijk, dat zwaard zou hij kunnen lenen. Als het toernooi was afgelopen zette hij het gewoon weer terug. Wie zou het trouwens missen? Dat Zwaard was blijkbaar van niemand. Arthur was op het kerkplein aangekomen. Veel mensen waren er niet te bekennen. Iedereen was immers naar de plaats gegaan waar het toernooi gehouden werd. Arthur stond hijgend stil voor het geweldige blok marmer en keek omhoog. Jong als hij was had hij weinig moeite om op de steen te klauteren. Het was een prachtig Zwaard. Het gevest blonk en glansde, een prachtig stukje werk. Arthur veegde het zweet van zijn handen en legde ze om het gevest van het Zwaard. Hij zette zich schrap en trok.
En het wonder gebeurde. Waar al de anderen die moeite hadden gedaan om het Zwaard uit de Steen te trekken hadden gefaald daar slaagde Arthur in. Zonder de minste moeite, alsof het vanzelf ging, trok Arthur het prachtige Zwaard uit het Aambeeld en de Steen. Even hield hij het voor zich, zich verwonderend over de vreemde letters die in de kling waren gegraveerd. Toen nam hij een lenige sprong naar de grond, wikkelde het Zwaard in zijn mantel en rende in volle vaart terug naar zijn kampplaats, terug naar zijn broer Key.
Buiten adem kwam Arthur, het wapen in zijn armen geklemd, terug op de kampplaats. Zijn broer was nog steeds in gevecht gewikkeld met zijn tegenstander, heer Balamorgineas. Maar het was duidelijk dat het gevecht niet lang meer zou duren.
Op het ogenblik dat Arthur verscheen bij de afrastering, wankelde Key juist zijn richting op. 'Heb je een zwaard kunnen vinden?' Arthur knikte. Hij stak het Zwaard aan Key toe. Deze stak zijn hand uit om het aan te nemen. Op het zelfde ogenblik herkende Key het Zwaard. Stomverbaasd van het wapen naar Arthur kijkend vroeg hij: 'Hoe kom je aan dit Zwaard?'
Arthur keek bevreemd naar het gezicht van zijn broer, die zijn vizier had opgeslagen. Verderop stond heer Balamorgineas te wachten. 'Wel,' zei Arthur, 'in onze tent kon ik geen ander zwaard vinden! Toen dacht ik plotseling aan dat Zwaard dat op het kerkplein stond. Ik ben erheen gegaan en heb het uit het Aambeeld getrokken. Was dat niet goed?' Sir Key keek zijn broer aan en dacht na. Het was duidelijk dat Arthur helemaal niet wist wat er met dit zwaard aan de hand was. Hij aarzelde, Key wist wel dat degene die dit zwaard in zijn bezit had de

rechtmatige koning van Brittannië zou worden. Zou hij een poging wagen? Het was de moeite waard. Met dit Zwaard echter vechten tegen heer Balamorgineas zou niet gaan. Niemand mocht weten dat hij het Zwaard in zijn bezit had.
Hij wikkelde het terug in de mantel en gaf het aan zijn broer. Daarna wendde hij zich om naar zijn tegenstander en nam zijn helm af, ten teken van overgave. Heer Balamorgineas' lach bulderde over het veld. 'Is het huis Bonmaison bang geworden? Ha, jonge vlegels moeten zich ook niet wagen in toernooien voor grote kerels!' Maar Key schonk verder geen aandacht aan de ridder. Hij gunde hem de overwinning. Zelf had hij nu heel andere zaken aan zijn hoofd. Zaken die, als hij het goed zou spelen, het huis Bonmaison veel meer zouden opleveren dan de ene overwinning op die pochende bulderbas, die hij trouwens gemakkelijk had kunnen verslaan, wanneer hij dat had gewild. 'Kom mee, Arthur,' zei hij tegen zijn broer. 'Hier vandaan! Zoek onze vader! Zeg tegen hem dat hij naar de tent moet komen! Zeg hem dat het een zaak is van het grootste belang! Snel!! Haast je! Ik neem het Zwaard mee en ga vast vooruit!'
En Arthur deed wat Key tegen hem zei, nog steeds erg verwonderd over de vreemde houding van zijn broer. Overgeven, zijn broer had zich de mindere van heer Balamorgineas getoond. Wat had dat te betekenen? Zoekend naar heer Ector besefte de jonge Arthur nog steeds niet wat hij had gedaan. Hij wist niets van de gevolgen die zijn daad zou hebben. Wat was er dan toch zo bijzonder aan dat Zwaard, dat zijn broer zo verschrikkelijk geheimzinnig deed en weigerde er mee te vechten? Nog steeds diep nadenkend kreeg hij tenslotte zijn vader in het oog die op de grote tribune naar het steekspel zat te kijken. Hij liep op heer Ector toe, die verwonderd naar zijn zoon keek.
'Wat doe jij hier?' vroeg hij. 'Jij hoort toch bij Key te zijn?'
'Mijn broer heeft gevraagd of u zo gauw mogelijk in de tent wilt komen, vader,' zei Arthur. 'Hij zei dat het van het grootste belang was.'
'In de tent?' vroeg heer Ector. 'Wat heeft dat te betekenen?'
Arthur haalde zijn schouders op. 'Ik weet het niet,' zei hij ontwijkend. 'Hij deed erg vreemd. Komt u maar mee, dan zult u het zelf horen.'
Heer Ector stond op en liep naast Arthur de tribune af, terug naar de tent, zich verbaasd afvragend wat al dit vreemde gedrag te betekenen had.

Het bewijs

Toen heer Ector de tent binnenkwam stond Key bleek, met een gezicht waarop de grootste verwarring te lezen stond, naast de kist, waarop hij

het Zwaard, gewikkeld in de mantel, had neergelegd. Zijn vader liep op hem toe en legde zijn hand op de schouder van Key.
'Wat is er aan de hand, mijn zoon?' vroeg hij. Key zweeg. Hij liep langzaam naar de kist en sloeg de mantel terug.
Daar lag het Zwaard uit de Steen, gevest en kling schitterend in het licht dat door de tentopening naar binnen kwam. Op hetzelfde ogenblik dat heer Ector het Zwaard zag, wist hij waar het vandaan kwam. Verbazing belette hem het spreken, het leek of zijn tong aan zijn gehemelte geplakt zat. Voorzichtig liep hij op de kist af en keek. Eindelijk vond heer Ector zijn spraak terug. 'Wat zien mijn ogen?' Key antwoordde hem. 'Dit Zwaard, vader,' zei hij, 'stond een uur geleden in het Aambeeld op de Steen, vóór de kathedraal. Wilt u mij vertellen wat dit betekent?' Heer Ector keek zijn zoon aan.
'Hoe,' vroeg hij, 'ben jij aan dit Zwaard gekomen?'
'Ik brak mijn zwaard in het gevecht, vader,' antwoordde Key. 'Waarna ik dit Zwaard in handen kreeg.'
'Als dat zo is,' zei heer Ector, 'dan zal het je geen moeite kosten dat aan mij te bewijzen. Iemand die het Zwaard uit het Aambeeld kan trekken, kan het er ook weer insteken! Wanneer jij dit werkelijk kunt zul je de rechtmatige koning van Brittannië zijn!' Arthur, die een beetje achteraf stond, zweeg.
Met een verwonderd gezicht had hij naar de woorden van zijn vader geluisterd. Koning van Brittannië? Hij glimlachte in zichzelf. Dat was niets voor hem. Laat mijn broer het maar opknappen, dacht hij. Als ik het Zwaard uit de Steen kan trekken, dan kan Key, die veel meer geoefend is, het zeker.
'Laten we gaan,' zei heer Ector, de tent verlatend. En gevolgd door zijn twee zonen, liep hij naar het kerkplein voor de kathedraal.
Onder de Steen stonden de drie mannen stil. Heer Ector wees naar het Aambeeld. 'Steek het Zwaard terug,' zei hij zacht tegen Key. 'Steek het in het Aambeeld en trek het er vervolgens weer uit. Dan zullen wij het weten.' Key klom met enige moeite op de Steen. Hij keek naar het glanzende oppervlak van het zware Aambeeld, waarin geen opening te zien was. Hij zette de punt van het grote Zwaard op het ijzer en drukte. Drukte uit alle macht. Maar er gebeurde niets. Key kreeg de punt van het Zwaard nog geen millimeter in het ijzer.
Hij keek naar zijn vader die beneden hem stond. Key schudde zijn hoofd. 'Zo'n wonder kan niemand doen,' zei hij. 'Het Zwaard terugsteken in het Aambeeld!'
Arthur had toegekeken naar de pogingen die zijn broer deed om het wonder te volbrengen. Nu keek hij zijn vader aan.
'Mag ik u iets vragen, vader?' zei hij.

Акфик

Heer Ector keek zijn zoon Arthur aan. 'Wel?'
'Laat mij proberen om het Zwaard opnieuw in het Aambeeld te steken.'
'Jij?' vroeg heer Ector verwonderd. 'Waarom zou jij dat proberen?'
'Omdat ik het ben,' antwoordde Arthur, 'die het Zwaard uit de Steen heeft getrokken.'
Verbaasd keek heer Ector naar de jongeman, zijn zoon Arthur. Sprak hij de waarheid? Was het werkelijk zo, dat Arthur dit wonder had verricht? Hij knikte. 'Wanneer dat zo is,' zei hij, 'steek jij het Zwaard dan terug in de Steen en trek het er weer uit.'
Arthur klom op de Steen en nam het Zwaard aan dat hem door zijn broer werd overhandigd. Hij plaatste de punt van het Zwaard op het Aambeeld en drukte. En voor de verbaasde ogen van heer Ector geschiedde het wonder. Arthur, zijn zoon drukte zonder merkbare inspanning het Zwaard terug op de plaats waar het eerst had gezeten.
Hij stapte achteruit. Heer Ector wenkte Key. 'Trek het eruit!' zei hij, met een stem die zijn opwinding verried.
Toen legde Key zijn handen om het gevest en trok. Maar hij faalde opnieuw. In het Zwaard was geen beweging te krijgen. Daarna stapte Arthur voor de tweede keer naar voren. Kalm, kijkend naar heer Ector, trok hij het wapen uit het Aambeeld en stak het hoog in de lucht.
Uit de schaduwen van de kathedraal, zijn zwarte kap over zijn hoofd getrokken, kwam op dat ogenblik een bekende figuur tevoorschijn. Het was Merlijn, de Wijze, die van een afstand naar het tafereel had gekeken.

Het wonder verspreidde zich als een lopend vuur door de stad. Van alle kanten kwam het volk samengestroomd, gewaarschuwd door de genen die Arthur het Zwaard uit de Steen hadden zien trekken. Het toernooi was vergeten, de zwaarden werden opgeborgen. De aartsbisschop baande zich met moeite een weg door de grote menigte die zich rondom de Steen had verzameld.
Heer Ector legde hem uit wat er was gebeurd en samen liepen zij naar de plaats waar Arthur nog steeds met het Zwaard in de hand op de Steen stond. Ook de koningen en baronnen hadden zich rondom de Steen verzameld, zich afvragend hoe het mogelijk was dat zo'n baardeloze knaap dat had klaargespeeld.
'Hebt gij werkelijk dit Zwaard uit de Steen getrokken?' Driemaal stelde de aartsbisschop de vraag aan Arthur. Driemaal antwoordde Arthur bevestigend.
'Dan zult gij er geen bezwaar tegen kunnen hebben, dit nogmaals aan ons te tonen?'

En voor de laatste maal, voor de ogen van de verzamelde menigte, voor de verbaasde blikken van de koningen, onder de luide toejuichingen van het gewone volk, stak Arthur, de toekomstige koning van Brittannië, het Zwaard terug in de Steen, trok het er weer uit en toonde het aan het volk.

Arthur, koning van Brittannië

De loodgrijze lucht die de hele morgen boven de stad Londen had gehangen brak. De zon kwam een beetje aarzelend tevoorschijn en wierp haar stralen op het wachtende volk dat zich voor de grote kathedraal had verzameld. Overal tussen het volk klonken de opgewonden gesprekken die allemaal gingen over het grote wonder van het Zwaard dat die onbekende jongeman tot drie maal toe uit de Steen had getrokken. Iedereen was het er over eens dat dit werkelijk de rechtmatige drager van de kroon van Brittannië was, Arthur, de rechtstreekse afstammeling van Uther-Pendragon en vrouwe Igerna. Iedereen? Nee, niet allemaal waren zij van het recht van Arthur overtuigd....

De grote kathedraal was tot de laatste plaats bezet. Veel edelen waren met hun vrouwen naar de stad gekomen om de kroningsplechtigheid van de jonge Arthur mee te maken. Naast het altaar wachtte de aartsbisschop, omringd door allerlei geestelijken. En aan de voet van de kerk, wachtte de nu nog lege troon. Op het altaar zelf lagen de kroon, de scepter en het Zwaard te wachten op de nieuwe koning.
Er waren echter ook veel edelen afwezig: zij die Arthur niet wilden erkennen als de enige koning van Brittannië. Vooral de ouderen onder deze edelen zouden zich niet gemakkelijk laten overhalen zich onder de banier van Arthur te scharen.
Onder hen was bijvoorbeeld koning Lot van Orkney, de vader van heer Gawain en koning Brandegoris en de graaf van Cambenet. Ook koning Clariance van Northumberland, woest en gevaarlijk als de bergen van de streek, liet zich niet in de kathedraal zien. En op een verafgelegen kasteel in de hoogvlakten van Wales zaten nog andere koningen bijeen, drinkend, morrend en woest zwerend dat zij zich nimmer onder het gezag van een zo jonge knaap zouden scharen. Het verzet tegen Arthur begon nog voordat hij was gekroond. Zij bonkten op de tafel en schreeuwden: koning Nentres van Garlot, koning Idres van Cornwall, koning Urian van Gore en koning Agwisance van Ierland. Zij dreunden hun geharnaste vuist op de tafel en zwoeren een dure eed: dat zij gezamenlijk tegen de jonge koning zouden optrekken. Het zou voor Arthur nog een zware strijd worden.

In de kathedraal was het orgel begonnen te spelen en had het koor de gezangen ingezet. Arthur, met aan zijn linkerkant zijn trouwe vriend heer Ulfius, die zijn kamerheer zou worden, schreed naar voren. Aan zijn rechterzijde vergezelden hem heer Key, de nieuwe hofmaarschalk en heer Bodwain van Brittannië, de broer van koning Mark. En de rij werd gesloten door Merlijn de Wijze die Arthur zijn hoge afkomst had verteld. Nooit zou Merlijn meer van de zijde van de jonge vorst wijken, als raadgever zou hij hem bijstaan tot de dood.
Arthur bleef, een eenvoudige wapenrusting dragend, voor de aartsbisschop staan. Hij knielde en boog het hoofd. De aartsbisschop nam de kroon van het altaar en hief deze hoog in de lucht, zodat iedereen in de kathedraal hem kon zien.
'Heil Arthur, koning van Brittannië!' De aartsbisschop plaatste de kroon op Arthurs hoofd en nu stond hij daar, jong en sterk, vastberaden de vrede in het rijk terug te brengen, te strijden tegen onrecht en tirannie. Het oude Brittannië, dat zolang onder de overheersing van de Romeinen had gezucht, zou één machtig en welvarend land worden. Daar stond de jonge koning en zijn belofte weerkaatste tegen de pilaren en hoge muren van de kathedraal; 'Zo waarlijk helpe mij God Almachtig...!' En hij dacht aan de samenzweerders in het verre Wales.

De steun echter van het volk en van een paar koningen die hem al direct bij zijn troonsbestijging hadden trouw gezworen én de hulp en het advies van Merlijn de Wijze deden Arthur langzaam maar zeker de uiteindelijke overwinning behalen. Zijn grootste hulp in de strijd tegen de onwillige en opstandige vazallen en koningen waren koning Ban, de vader van heer Lancelot, en koning Bors van Frankrijk. Met hun hulp werd één van de grootste veldslagen, in het bos van Bedigraine gewonnen. Zo geweldig was de overwinning van Arthur dat er voorlopig geen kans was dat zijn vijanden nog tegen hem ten strijde zouden trekken. Onder de ridders die werden verslagen was koning Pellinore die door Arthur uit zijn land werd gezet en in de bossen zijn heil moest zoeken.
Arthur nam zijn land en kasteel in bezit. Koning Ryance, die ook één van de vijanden van koning Arthur was, werd de bergen van Wales ingedreven met grote verliezen aan voetvolk en wapens. Vele andere koningen legde Arthur zijn wil op, zodat tenslotte het hele land verenigd werd onder één Kroon, één waarlijk groot vorst: koning Arthur. En nu het hele land rustig was en de vrede heerste en de daden van koning Arthur overal bekend werden; begonnen beetje bij beetje uit alle hoeken en gaten van Brittannië de dappere mannen naar het hof van Arthur te komen, omdat zij maar al te graag wilden dienen onder een zo groot en nobel koning.

Nooit tevoren in de geschiedenis waren er zoveel beroemde namen bij elkaar verzameld, werden rond Arthur zoveel dappere mannen bij elkaar gebracht. Veel van deze namen zijn vergeten, maar een groot deel leefde voort onder het volk dat hun daden doorgaf aan latere geslachten.
De namen van Lancelot van het Meer, Tristan van Lyonesse, Parcival, Gawain en Iwein, Bors de Ganis, al deze namen leven nog steeds voort in de verhalen en de geschiedenis.

Arthur en Merlijn de Wijze stonden samen op de tinnen van het slot Camelot en keken uit over het glooiende landschap onder hun voeten.
'Zou het lukken, Merlijn?' Arthur keek zijn oude raadgever aan. 'Zal ik erin slagen de vrede te bewaren?'
De ogen van Merlijn staarden in de verte. In zijn verbeelding zag hij een leger van ridders, een welvarend land, rijke oogsten. Hij glimlachte.
'Heer,' zei hij zonder zijn ogen van de beboste heuvels af te wenden, 'zolang het Zwaard gevoerd wordt door rechtvaardigheid is er niets te vrezen. Zolang zult gij koning van Brittannië zijn!'

DERDE BOEK

Excalibur

De uitdaging

Het was lente. En hoewel het nog vroeg in het voorjaar was, brandde de zon fel aan de strakblauwe hemel. Ook boven het Woud van Usk, waar koning Arthur en een paar van zijn ridders de koelte en de schaduw van het dikke bladerdak hadden opgezocht. Heer Gawain en heer Key, zijn onafscheidelijke vrienden, waren er en spraken op zachte toon met hun koning.Heer Bedivere had zijn wapenrusting voor een deel afgelegd en was in slaap gevallen aan de voet van een grote eik.
Plotseling echter staakten de drie mannen hun gesprek en heer Bedivere werd op hetzelfde moment wakker. Op enige afstand van de plaats waar de ridders zaten klonk plotseling een luid hulpgeroep, gevolgd door een gekreun, als van iemand die zwaar gewond was. Heer Gawain en heer Key sprongen op, de hand aan het gevest van hun zwaard. Voor de verbaasde ogen van de ridders voltrok zich een vreemd schouwspel. Tussen de stammen vandaan kwam strompelend en kreunend een in het wit geklede ridder tevoorschijn, ondersteund door een blonde schildknaap die luidkeels om hulp bleef roepen. De ridder bloedde hevig uit een gevaarlijke wond in zijn zijde. Wankelend bleef hij voor koning Arthur staan. Steunend kwamen de woorden uit zijn droge mond: 'Ik bid u, ridders, geef mij onderdak...!' Bij de woorden echter trok er een dodelijke bleekheid over zijn gezicht en viel hij voor de voeten van de koning neer. Huilend viel de kleine schildknaap op zijn knieën naast zijn meester.
Heer Key bukte zich, legde zijn hand op de plaats van het hart van de witte ridder en richtte zich toen op, Arthur aankijkend en zijn hoofd schuddend.
'Dood...'
Koning Arthur tilde eigenhandig de schildknaap omhoog, wees hem een plaats onder de boom en vroeg: 'Je meester, hoe was zijn naam?'
De schildknaap keek naar de vriendelijke ogen van koning Arthur, slikte de rest van zijn tranen in en begon hakkelend zijn verhaal.
'Veertien dagen geleden, heer,' zei hij, 'kwamen wij uit het noorden, waar mijn meester zeven kastelen bezit. De naam van mijn meester is heer Myles van de Witte Bron en hij wilde op avontuur, hij wilde niet langer stil zitten. We reden weg, mijn meester en ik, want ik moest met

hem mee.' De schildknaap wreef met zijn hand langs zijn ogen. 'Alles ging goed, heer,' ging hij verder, 'totdat wij deze morgen bij een kasteel kwamen, in een vallei, hier niet ver vandaan. En daar zagen wij die vrouwen...'
Keys ogen glinsterden, hij had oplettend geluisterd. 'Vrouwen?'
De schildknaap knikte. 'Vrouwen, heer,' zei hij. 'Op de wei bij het kasteel. Zij speelden een balspel. Bij hen hield mijn meester zijn paard in en vroeg of misschien ergens een avontuur te beleven was. De vrouwen begonnen te lachen en ze zeiden tegen mijn meester dat als hij een avontuur wilde beleven, hij maar door moest rijden tot aan de brug over de beek. Aan de leuning van de brug zou een schild hangen, vertelden ze, en mijn meester moest met zijn zwaard op dat schild slaan. Hij zou wel merken wat er dan gebeuren ging.'
Weer wachtte de blonde schildknaap. 'Mijn meester en ik gingen naar de plaats die de vrouwen ons hadden gewezen,' vervolgde hij toen zijn droevig verhaal. 'En wij kwamen bij de brug, heer. Mijn meester trok zijn zwaard en sloeg op het schild. Toen gebeurde dat verschrikkelijke, waardoor mijn meester nu dood ligt. U zult hem toch begraven, nietwaar heer? En wreken?'
'Bij de eer van mijn geslacht,' antwoordde Key, 'je meester zal gewroken worden!'
De schildknaap knikte. 'De slotbrug van het kasteel ging naar beneden,' zei hij, 'en een helemaal in het zwart geklede ridder kwam onze richting op. Voor de brug hield hij zijn paard in, dat ook helemaal zwart was. Zijn vizier was neergeslagen, hij hield zijn lans in de aanslag.' De schildknaap haalde even diep adem. 'Met een stem als van het onweer vroeg de Zwarte Ridder aan mijn heer: "Waarom hebt ge op het schild geslagen, dwaze ridder in Wit en Blauw? Weet ge niet dat ieder die dat schild aanraakt veroordeeld is om door mij verslagen te worden? Weet gij niet dat ik van ieder die het waagt dat schild aan te raken, het eigen schild moet nemen en het in de takken van de appelboom moet hangen die ge daar ziet?" En er stond een appelboom, heer,' zei de schildknaap, 'wel twintig schilden erin. Sommige bebloed, andere gedeukt, alsof ze gebruikt waren in een zwaar gevecht. Mijn meester antwoordde de Zwarte Ridder: "Niemand zal mij mijn schild afnemen en zeker niet zonder strijd!" ' De schildknaap zuchtte. 'Toen reed de Zwarte Ridder zonder nog een woord te zeggen op mijn meester in die nauwelijks de tijd had om zich te verdedigen. Met een verschrikkelijke slag botsten zij midden op de brug op elkaar. De lans van mijn meester versplinterde, de lans van de Zwarte Ridder drong door het schild van mijn heer en raakte hem in de zijde. Hij viel van zijn paard. De Zwarte Ridder lachte, nam het schild van mijn meester en hing het in de appelboom,

waarna hij, nog steeds lachend, terugreed naar het kasteel op de heuvel. Toen heb ik mijn meester opgetild en zijn wij weggegaan, tot de plaats waar wij u vonden. Dat is onze geschiedenis, heer.'
Het was een droevige stoet die even later op weg ging naar het kasteel, de dode heer Myles met zich meevoerend.
'Saksen en Picten heb ik verslagen,' zei koning Arthur, zittend op zijn troon, 'mijn vijanden heb ik verslagen en uit elkaar gejaagd. En nu zal een ridder het wagen deze streek onveilig te maken voor ieder die langs wil. Ik wil de dood van heer Myles gewroken hebben! Ik wil dat deze Zwarte Ridder wordt gestraft! Ik vraag een naam!'
Nog voor één van de verzamelde ridders naar voren kon komen, nog voor iemand van hen de koning kon antwoorden, stapte een jonge man, Griflet, lieveling van de koning, naar voren en knielde voor koning Arthur neer.
'Lang geleden, heer, beloofdè u mij een gunst! Verleen mij die thans, laat mij gaan om heer Myles te wreken!'

Merlijn en de rovers

Arthur keek op de jonge Griflet neer en schudde zijn hoofd.
'Je bent te jong om tegen deze Zwarte Ridder te strijden,' zei hij, 'te zwak om het tegen deze ridder op te nemen!'
'Maak mij dan ridder, heer,' antwoordde de jonge Griflet. Hij wees op Gawain, die een stap dichterbij kwam. 'Van heer Gawain heb ik onderricht gekregen, heer! Ik ben zeker in staat om de dood van heer Myles te wreken! Met de lans ben ik beter dan de meesten!' Griflet boog het hoofd. 'Sla mij tot ridder, heer koning!'
Arthur keek naar Gawain die glimlachte en met het hoofd knikte. 'Goed,' zei hij vervolgens, 'het zij zo. Vannacht slaap je in de kapel op een nieuwe wapenrusting. Morgenochtend zul je tot ridder geslagen worden.'
Die nacht sliep Griflet in de kapel. En in de morgen, na de mis, werd hij tot ridder geslagen door koning Arthur. Arthur keek naar heer Key. 'Had ik hem niet moeten laten gaan? Had ik één van mijn ridders moeten sturen?'
Key zweeg. Hij die altijd overal een antwoord op had, zei niets.

Arthur wachtte. De hele middag en een deel van de avond. Somber en in zichzelf gekeerd zat hij op zijn troon terwijl Gawain met behulp van de nar Dagonet hem probeerde op te beuren. Ze verzekerden hem dat heer Griflet zeker zou terug keren, beladen met eer, in het bezit van zijn wapenschild.

Later en later werd het, steeds lager zakte de zon aan de hemel. Toen blies de poortwachter zijn hoorn, daarmee berichtend dat iemand het kasteel naderde. Even later weerklonken van de binnenplaats luide en opgewonden kreten.
'Heer Griflet! Heer Griflet is terug!'
De jonge ridder was inderdaad teruggekeerd. Maar in wat voor toestand! Ondersteund door heer Brandiles en heer Constantine wankelde hij over de binnenplaats, naar de plek waar koning Arthur stond te wachten. Het bloed gutste de jonge ridder uit de zijde, zijn gezicht was met stof en vuil overdekt. Aan het eind van zijn krachten viel hij voor de voeten van koning Arthur neer. De koning voelde een diep medelijden in zich opkomen toen hij naast heer Griflet op de stenen knielde en voorzichtig het hoofd van de jonge ridder optilde. 'De Zwarte Ridder,' stamelde Griflet zwak, 'hij heeft mij toch verslagen, heer koning. Vergeef mij, ik heb het geprobeerd, maar hij was sterker dan ik. Hij raakte mij, heer, zoals hij heer Myles raakte. Hij lachte toen hij mijn schild nam. Ik was te jong, zei hij. Hij heeft mij op mijn paard geholpen. Ik hen zijn gezicht niet gezien, heer! Ik brak mijn speer... Hij weigerde verder te vechten! Niet ik ben de lafaard, heer, maar hij, de Zwarte Ridder!'
Koning Arthur stond op, zijn gezicht strak van woede en teleurstelling. 'Ook deze schanddaad zal worden gewroken,' riep hij. 'Ikzelf, Arthur, zal morgen uitrijden om deze Zwarte Ridder, die zo graag onbekend wenst te blijven, te ontmoeten en te verslaan! Bij mijn zwaard, ik zal hen beiden wreken!'
Arthur gaf enige van zijn bedienden opdracht heer Griflet naar zijn eigen vertrekken te brengen en te verzorgen. De haastig geroepen chirurgijn ontdekte een stuk van de speer van de Zwarte Ridder in de zijde van heer Griflet. Pas nadat dit was weggehaald en de wond behoorlijk was verzorgd viel heer Griflet in een diepe slaap. Arthur bleef naast hem waken tot dat het eerste morgenlicht door de raamgaten van het kasteel scheen. Pas toen stond hij op, liet zich zijn wapenrusting aanreiken en besteeg zijn paard, de beroemde merrie Lamrei. Bezeten van het voornemen de Zwarte Ridder te verslaan reed hij de poort uit.
Achter hem aan, als een schaduw, onopgemerkt door Arthur, reed Merlijn de Wijze eveneens het kasteel uit, zijn koning volgend.

Tegen de middag bereikte koning Arthur de plaats waar heer Myles de drie vrouwen had gezien. Hij hield zijn paard in en keek om zich heen. Van de vrouwen was niets te zien. In de verte zag hij echter de torens van het kasteel waarin de Zwarte Ridder woonde. 'Die kant zal ik opgaan,' zei Arthur tegen zichzelf. Voordat hij echter zijn paard op-

nieuw de sporen kon geven, hoorde hij aan de rand van het woud het schreeuwen van een paar mannen. Arthur kneep zijn ogen samen en keek in de richting waar het geluid vandaan kwam. Tot zijn grote woede en verbazing zag hij hoe drie rovers gewapend met messen en stokken, probeerden een oude man, gekleed in een lange pij, te overmeesteren.
'Wat is dat?!' riep hij. 'Nog meer rovers?!' Hij rukte Lamrei om en reed in gestrekte draf, zijn lans geveld, naar de drie rovers. Eén van hen echter draaide zich om, zag koning Arthur op hem afkomen en gaf een luide kreet om zijn makkers te waarschuwen. Als bij toverslag waren de rollen omgekeerd, de drie misdadigers verdwenen zo snel als zij konden tussen de stammen van het woud.
Toen Arthur bij de oude man aankwam was er niets meer van hen te zien. Toen ook zag Arthur wie de oude man was.
'Merlijn!' De oude tovenaar knikte. 'Zo heet ik!'
'Ha, Merlijn,' zei Arthur, 'dat was wel op het nippertje! Als ik er niet bijtijds geweest was, zou je nu net als heer Myles voor dood op de grond liggen. Ondanks al je toverkunsten zou je dat niet hebben kunnen verhinderen!' Merlijn grinnikte zacht in zijn baard. 'Ik zou mezelf best gered hebben, heer koning,' antwoordde hij. 'Ook zonder uw hulp. Maar u uzelf niet, want ik vermoed dat u recht naar uw ongeluk rijdt, de Zwarte Ridder zal u verslaan!'
Arthur lachte luid. 'Mij? Niemand verslaat Arthur! Zeker niet een onbekende en laffe ridder die weigert zijn naam te noemen of zijn vizier op te slaan!'
De tovenaar zweeg en besteeg zijn paard. Met enige moeite gaf hij het dier de sporen. 'We zullen zien, heer koning,' zei hij geheimzinnig. 'We zullen zien!'

De Zwarte Ridder

Met een verschrikkelijke slag liet Arthur zijn zwaard dreunend op het schild terechtkomen dat aan de leuning van de brug was bevestigd. Grimmig en vastbesloten keek hij toe hoe van het kasteel de slotbrug werd neergelaten en de gevreesde Zwarte Ridder verscheen. De koning wachtte zijn komst af, hij voelde geen angst, hij dacht aan Griflet en heer Myles en alle anderen, wier wapenschilden hij in de appelboom aan de overkant van de beek zag hangen. Merlijn stond terzijde van de brug, zijn donkere ogen vervuld van een geheimzinnig licht, terwijl hij toekeek hoe de Zwarte Ridder zijn paard inhield en aan de andere kant van de beek bleef staan.
'Dwaas! Wat haalt ge in uw hoofd om mijn schild aan te raken!?'

Arthur

Koning Arthur richtte zich op in zijn stijgbeugels.
'Lafaard! Hoe durft gij hier mijn ridders te doden, hun schilden te nemen! Met welk recht doet gij dit soort dingen!'
'Dit is mijn land!' schreeuwde de Zwarte Ridder. 'Ieder die deze brug passeert doet dit voor eigen rekening! Het is mijn recht dit land te verdedigen!'
'Uw recht! We zullen zien wiens rechten hier gelden,' riep Arthur woedend. 'Verdedig u! Want ik zal u uit het zadel lichten en u met de grond doen kennismaken!'
Het antwoord van de Zwarte Ridder was een somber lachen, donker van ingehouden woede. Hij liet zijn paard wat stappen achteruit doen, gaf het de sporen en kwam met een verschrikkelijke snelheid op Arthur af. De beide mannen botsten op elkaar met een geweld zoals maar weinig gezien werd. Arthur was een goed vechter, de Zwarte Ridder eveneens. Hun beider lansen versplinterden tegen de schilden toen zij elkaar voorbijschoten. Maar zij vielen niet.
Koning Arthur keerde zijn paard. 'Voor een zwaardgevecht zijt ge te bevreesd!'
Een gegrom uit de keel van de Zwarte Ridder was het enige antwoord dat Arthur kreeg. De Zwarte Ridder steeg van zijn paard en trok zijn zwaard. Ook Arthur kwam van Lamrei en stelde zich midden op de brug op, zijn gevreesde zwaard in de hand. Met een vreselijk geweld stormden de tegenstanders opnieuw op elkaar in. Zij hakten en houwden, stukken van elkaars wapenrusting afslaand, elkaar zo verwondend dat het gras onder hun voeten rood zag van het bloed. Even rustten zij uit, toen raakten de zwaarden elkaar met zo'n kracht dat Arthurs zwaard in twee stukken brak, hem weerloos achterlatend, aan de genade van de Zwarte Ridder overgeleverd.
'Ha!' schreeuwde de Zwarte Ridder triomfantelijk. 'Nu bent ge in mijn macht! Ik zal u doden, behalve in het geval dat u voor mij knielt, toegevend dat ge een ridder bent die zwakker is dan ik!'
'Knielen!? Nooit!' Arthur richtte zich trots op.
Op dat ogenblik had Merlijn gewacht. Hij kwam naderbij. Op het ogenblik dat de Zwarte Ridder wilde toeslaan hield hij door de macht van zijn toverkunst het zwaard van de Zwarte Ridder tegen.
'Halt! Houd uw zwaard in! Als ge toeslaat doodt gij de hoop van Brittannië en dompelt gij het land in oorlog en verdriet!'
De Zwarte Ridder staarde verbaasd naar de tovenaar.
'Wat betekent dit?' vroeg hij. 'De hoop van Brittannië? Wie is deze ridder dan?'
'Niemand minder dan koning Arthur, uw wettige vorst door afkomst!' De stem van Merlijn klonk krachtig. Merlijn hief zijn hand op en legde

die op de helm van de Zwarte Ridder. Op hetzelfde ogenblik viel deze in slaap en werd niet meer wakker. Merlijn liep geheimzinnig glimlachend op koning Arthur toe.
'Je hebt de Zwarte Ridder gedood, Merlijn,' zei Arthur, kijkend naar de slapende gestalte.
Merlijn schudde het hoofd. 'De Zwarte Ridder is niet dood. Hij is zelfs meer levend dan u bent, heer koning. Laat mij u helpen. Ik breng u naar een plaats waar uw wonden kunnen genezen.'
Kreunend van pijn liet koning Arthur zich door Merlijn de Wijze op zijn paard helpen. En terwijl de zon wegzonk aan de horizon reden ze stapvoets, de Zwarte Ridder en zijn kasteel achter zich latend, naar het oosten, waar het donkere woud aan de voet van de bergen zich uitstrekte.
Merlijn vond onderdak in de hut van een kluizenaar die hij kende als een wonderdoener, een groot genezer. Na drie dagen was koning Arthur alweer zo ver opgeknapt dat hij zonder pijn in het zadel kon zitten en kon vechten alsof er nooit een gevecht met de Zwarte Ridder was geweest.
Zij bedankten de kluizenaar voor zijn goede zorgen en reden opnieuw het woud in.
'Helaas,' zei koning Arthur. 'Nu ben ik genezen. Maar wat moet een genezen koning zonder een zwaard? Hoe zal ik mij verdedigen?'
'Maak u daarover geen zorgen, heer koning,' zei Merlijn, naast de koning voortrijdend. 'Want de tijd is gekomen dat u een echt zwaard zult vinden. We zijn vlakbij de plaats waar een zwaard op u wacht dat machtiger is dan het zwaard dat u verloren bent. Het zwaard dat u zal toebehoren heet Excalibur en het zal vrede brengen in het hele rijk. Het is voor u gemaakt en u zult het dragen totdat ge zult afvaren naar Avalon.'
Dieper en dieper drongen zij door in het dichte woud, totdat de beide mannen bij een doorgang in de rotsen kwamen. Toen zij deze doorgang waren gepasseerd, bevonden zij zich plotseling voor een meer, zo helder als Arthur nog nooit had gezien. Alles om het meer heen was donker, dreigend en somber, maar het water van het meer was als zilver, doorschijnend en glinsterend. Merlijn hield zijn paard in en wees naar het Meer.
'Dit is het Meer van het Gouden Paleis,' zei hij. Hoger wees zijn hand. 'Daar, over de bergen, ligt de vlakte waar eens de slag van Camlann zal worden gestreden, waar ge zult vallen door de hand van een vijand. Daarachter,' zijn linkerhand maakte een wuivende beweging, 'ligt Avalon, verborgen in de nevelen. Stijg af, ga naar de rand van het Meer en roep de Vrouwe van het Meer. Ikzelf zal hier op u wachten.'

De Vrouwe van het Meer

Koning Arthur steeg van zijn paard en liep op de oever van het Meer af. Hij staarde naar het blauwe water en zag toen, precies in het midden van het meer, een arm boven het water uitrijzen. Een hand en een arm, de arm gekleed in goudbrokaat. In de hand zag koning Arthur één van de prachtigste zwaarden die hij ooit onder ogen had gehad. Het zwaard dat door de hand werd vastgehouden had een gevest van zuiver goud, bezet met saffieren en diamanten, een met juwelen bezette schede, alles omwikkeld met een prachtige gordel, ook al met kostbare juwelen bezet. Alles schitterde en fonkelde in het licht van de zon, zodat Arthur zijn ogen moest dichtknijpen om niet te worden verblind.
De wonderen waren echter nog niet afgelopen. Want toen koning Arthur gewend was aan de schittering van het zwaard en de schede zag hij plotseling tot zijn grote verbazing een vrouw op zich afkomen, gekleed in blauwe zijde. De vrouw droeg een gouden gordel om haar lendenen. Zij liep over het water, recht op Arthur af, die doodstil aan de rand van het Meer bleef staan.
'Ik ben de Vrouwe van het Meer,' zei de dame met zachte stem. 'En ik ben gekomen om u te zeggen dat ginds, in het midden van het Meer, het zwaard Excalibur op u, koning Arthur wacht. Wilt u dit zwaard bezitten en het aan uw zijde dragen?'
Koning Arthur slikte. 'Vrouwe,' antwoordde hij, 'ik wil niets liever dan dat prachtige zwaard bezitten.'
De Vrouwe van het Meer lachte zacht. 'Lang reeds ben ik de behoedster van Excalibur,' zei zij. 'Nu zal het uw zwaard zijn. Niet echter dan nadat u mij beloofd hebt dat u mij een gunst verleent, wanneer ik u daarom zal vragen. Alleen als u mij dat belooft zal het zwaard Excalibur uw eigendom worden.'
'Alles, Vrouwe,' zei Arthur, 'alles wat ge mij maar zult vragen, zult ge krijgen. Dat beloof ik plechtig!'
De Vrouwe van het Meer knikte.
'Ga dan in deze boot zitten,' zei zij, wijzend op een kleine boot die aan de oever lag. 'Laat u drijven naar het midden van het Meer en neem het zwaard Excalibur. Laat het u bijstaan in alle veldslagen die ge nog te voeren hebt. Maar gebruik het alleen voor recht!'
Arthur stapte voorzichtig in de boot en ging zitten. En weer gebeurde er iets wonderlijks. Zonder dat de koning de riemen aanraakte zette de boot zich in beweging, door niemand aangeraakt. Langzaam voer de boot naar het midden van het Meer en lag stil bij de arm die boven het wateroppervlak uitstak.
Arthur stak zijn hand uit en greep het zwaard. Op hetzelfde ogenblik

zonk de arm langzaam weg in het Meer. De boot dreef naar de rand van het Meer. Verbaasd over wat hij had meegemaakt zocht koning Arthur de Vrouwe van het Meer, om haar te bedanken. Maar de Vrouwe van het Meer leek opgelost in de schaduwen van de bergen rond het Meer. Arthur ontdekte Merlijn en liep, vol van wat hij had meegemaakt, met in zijn armen het zwaard Excalibur naar de oude tovenaar toe.
Merlijn de Wijze wachtte op de koning, de leidsels van de twee paarden in zijn gerimpelde hand geklemd. Koning Arthur toonde hem het zwaard en Merlijn knikte.
'Het is nu uw zwaard, heer koning,' zei hij. 'Excalibur zal vrede brengen in Brittannië.'
De koning keek naar Excalibur. 'Al had ik alleen maar het zwaard gekregen,' zei hij, 'en niet de schede, dan was ik al tevreden geweest. Zo'n zwaard heb ik nog nooit gezien!'
Merlijn besteeg zijn paard en zei tegen de koning hetzelfde te doen. Toen zij op hun paard zaten antwoordde Merlijn: 'Alleen het zwaard zou niet genoeg geweest zijn, heer koning! Zonder de schede is het zwaard Excalibur niets waard. Het is de schede die belangrijk is. Zolang ge in het bezit van de schede bent, zult ge niet sterven! Bewaar beide goed!'
De koning gespte Excalibur aan zijn zijde. 'Nooit,' beloofde hij Merlijn plechtig, 'zal ik meer afstand doen van het zwaard en de schede. Het zal aan mijn zijde zijn wanneer ik wakker ben en slaap!'
Merlijn knikte met een vreemd licht in zijn ogen.

Zij hadden de bergen achter zich gelaten en reden door het woud waarin koning Arthur met de Zwarte Ridder gevochten had.
'Zo dadelijk,' zei Merlijn, 'zullen wij de Zwarte Ridder tegenkomen, die niemand anders is dan koning Pellinore.'
'Ha,' riep Arthur. 'Dan zal ik hem nu verslaan! Excalibur is onoverwinnelijk!'
Maar Merlijn de Wijze schudde zijn hoofd. 'Tegen koning Pellinore zult ge niet meer vechten,' zei hij. 'Hij zal u niet eens zien. Koning Pellinore heeft een nieuwe taak. Hij moet zoeken naar het Speurende Beest. En verder is hij een machtig ridder die over een tijd naar uw hof zal komen, samen met zijn zonen. En zij zullen u dienen. Houd Excalibur dus in de schede!'
Merlijn kreeg gelijk. Nauwelijks waren zij uit het woud gereden of zij zagen koning Pellinore, in gedachten verzonken rijdend op zijn zwarte paard, de ogen naar de grond gericht. Hij zag hen niet en reed voorbij.
'Geen woord heeft hij tegen ons gezegd!' zei koning Arthur.
'Dat,' zei Merlijn, 'was één van mijn toverkunsten!'

Niet lang daarna keerde koning Arthur in gezelschap van Merlijn terug op Camelot. Griflet was de eerste die zijn vorst begroette. En Arthur vertelde van de avonturen die hij had meegemaakt. Allen bewonderden het prachtige zwaard, de schede en de gordel. En iedereen wist dat er maar één koning was, één vorst over Brittannië, onder wie zij zouden dienen: koning Arthur.

VIERDE BOEK

Een koningin voor Arthur

Een gewichtige opdracht

Koning Arthur zat bij het vuur dat vonken spetterend in de open schouw brandde. Hij hield zijn handen uitgestoken en glimlachte.
'Een vrouw, Key?'
Heer Key leunde tegen de schoorsteen en keek peinzend naar de koning. Hij knikte met het hoofd. 'Dat willen zij, heer,' zei hij. 'Ze zijn bang dat er anders na uw dood geen opvolger zal zijn die het rijk bijeen zal houden.' Arthur lachte. 'Ik ben nog lang niet dood, Key!' zei hij. 'Nog lang niet!' Key haalde zijn schouders op. 'Wat niet is, heer koning, kan nog komen. Voor ieder van ons...' Koning Arthur stak zijn hand op. 'Goed! Goed, Key. Zeg tegen de edelen en mijn raadgevers dat ik bereid ben een vrouw te nemen! Maar niet de eerste die ik tegen kom! Zeg dat ze moeten wachten tot ik haar gevonden heb!'
Hij stond op. 'En dan, wij zullen toch eerst naar Cameliard moeten, om koning Leodegran te helpen in zijn strijd tegen de invallers. Laat ze maar wachten totdat ik vandaar ben teruggekeerd! Dan zal ik mij wel eens gaan bezighouden met het zoeken naar een vrouw!'
Weinig vermoedde koning Arthur dat het juist deze strijd zou zijn die hem een bruid zou opleveren.

Het land van koning Cameliard lag in het noorden van Brittannië. De koning was een goede vriend van Arthur en koning Arthur had niet kunnen weigeren hem de hulp te geven die hij had gevraagd. Had hij niet gezworen de zwakken te helpen en het kwaad in zijn rijk te bestrijden? Zo trok hij dan langs de burcht van Cameliard, in een eenvoudig harnas gestoken, een stalen helm op het hoofd. Koning Arthur was tussen de ridders die met hem meetrokken niet te herkennen.
Het volk juichte toen de stoet strijders voorbij trok. Maar Arthur lette er niet op. Zijn aandacht was getrokken door een paar vrouwen die bij de ophaalbrug van het kasteel stonden. Edelvrouwen, de één nog mooier dan de ander. Maar één was er die het hart van koning Arthur sneller deed kloppen. Zij stond tussen de anderen in, jong, mooi, met lang en golvend haar. Koning Arthur wenkte Bedivere die naast hem reed. Hij wees onopvallend naar de jonge vrouw bij de slotbrug.
'Wie is dat, Bedivere?'

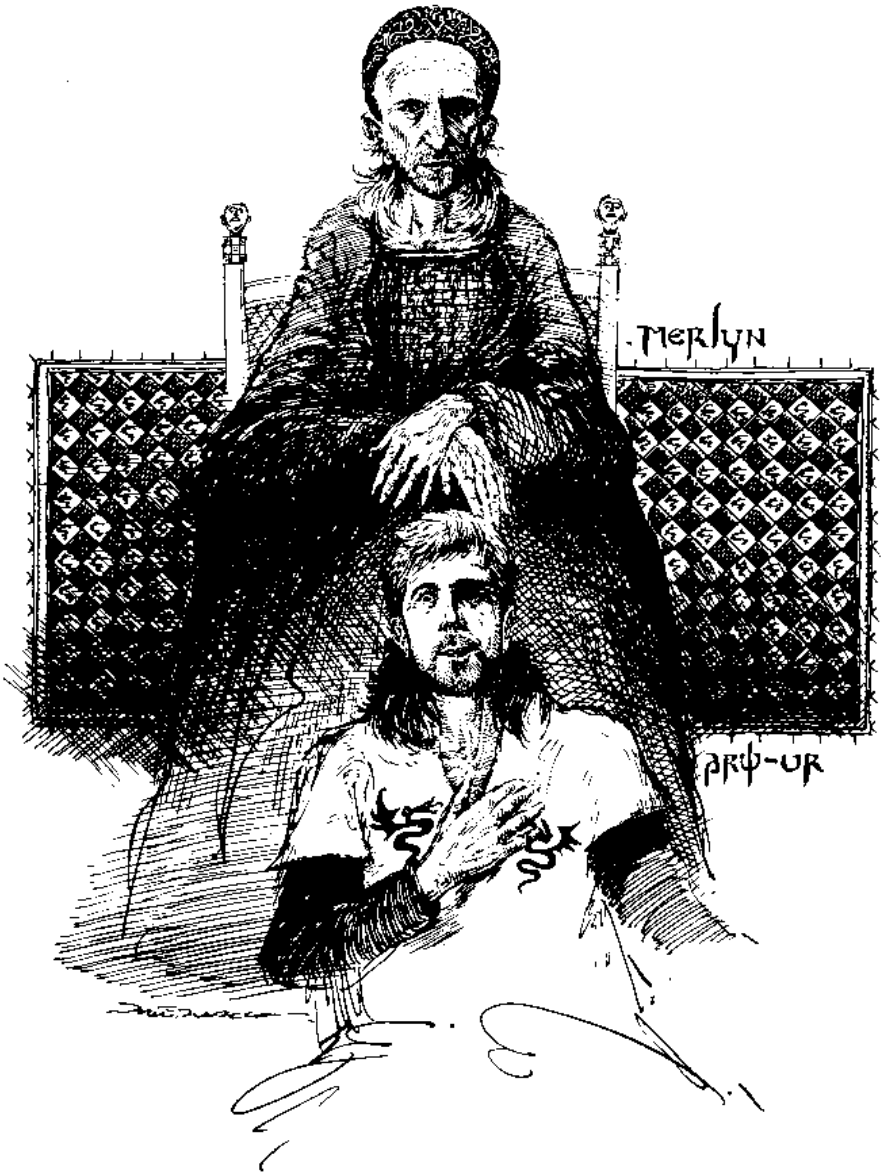
MERLYN
ARTHUR

'Dat is vrouwe Guinevere, heer koning. De enige dochter van koning Leodegran.'
'Ik wist niet dat die een dochter had!'
'Hij heeft haar altijd verborgen gehouden, heer koning!'
'Wat!'
Bedivere keek opzij naar zijn koning. 'Niet met opzet, heer koning! Slechts om te voorkomen dat zij verliefd zou raken op iemand die haar niet waardig is!' Arthur knikte. Hij had zijn besluit genomen. Niemand anders dan Guinevere zou zijn bruid worden.
De strijd tegen de invallers was lang en hardnekkig. De invallers kenden het terrein, de bossen en bergen van Cameliard, goed en Arthur had de grootste moeite om hen op te sporen en te bestrijden. Soms verloor hij de moed. Maar als hij dan dacht aan Guinevere dan vergat hij zijn moeheid, trok zijn beroemde zwaard Excalibur en stortte zich met hernieuwde dapperheid in de strijd. En eindelijk lukte het hem om het land van Cameliard te zuiveren van alle vijanden. Ze waren allemaal verdreven, gevangen genomen of gedood. Met roem beladen en toegejuicht door het volk van Cameliard, reed hij aan het hoofd van zijn ridders terug naar Camelot.

'Ik heb de vrouw gevonden die men van mij verlangt, Merlijn!'
De oude tovenaar stond voor zijn koning. Met zijn donkere ogen keek hij Arthur aan. 'Wie is het, heer koning, die gij hebt uitverkoren?'
'De dochter van koning Leodegran, Merlijn! Vrouwe Guinevere!'
Het leek of de oude ogen van de tovenaar zich samentrokken. Heel traag kwam zijn stem: 'Guinevere...!'
Arthur knikte. 'Guinevere zal het zijn!' Somber staarde Merlijn naar de vloer voor zijn voeten, diepe denkrimpels verschenen er op zijn voorhoofd.
'Heer,' zei hij, 'waarom kiest ge geen andere bruid? Ze is mooi, ze is schoon, maar een huwelijk met haar zal u geen geluk brengen!'
Hij zweeg een ogenblik. 'Ik zie haat en vijandschap, heer koning! Ik zie uw rijk vallen door haar toedoen! Ik zie afgunst en bedrog! Heer, wat ik u smeken mag, kies uzelf een andere bruid! Kies Guinevere niet!'
Arthur stond op. Hij was kwaad, 'Altijd predikt ge het ongeluk, Merlijn! Nooit is er eens iets vrolijks in uw profetieën! Maar al uw sombere voorspellingen brengen mij niet van mijn plan af! Guinevere zal mijn bruid worden! Alleen zij en geen ander!' Merlijn de Wijze haalde zijn schouders op en keerde zich om. 'De tijd zal leren wie van ons gelijk krijgt, heer koning!'
Maar koning Arthur luisterde niet meer naar de tovenaar. Hij wenkte Lancelot, de dapperste van zijn ridders. 'Gij zult morgen, als de zon

opgaat, in mijn naam naar Cameliard rijden, Lancelot! Gij zult naar koning Leodegran gaan en hem de hand van zijn dochter verzoeken!'
Lancelot boog zwijgend voor koning Arthur.

De volgende morgen ging Lancelot op weg naar het kasteel van koning Leodegran van Cameliard. Rechtop zat hij op zijn paard, trots een zo gewichtige opdracht te mogen volbrengen. Het was maar goed dat hij niet in de toekomst kon kijken. Anders had hij misschien ook het noodlot gezien waarvan Merlijn had geprofeteerd.

De bruidsschat

Koning Leodegran had geen ogenblik geaarzeld nadat hij het verzoek van Lancelot, uit naam van koning Arthur, had gehoord. Hij voelde zich erg vereerd dat zijn dochter nu de koningin zou worden van het Britse Rijk, de vrouw van koning Arthur. Haastig werden dan ook de voorbereidselen getroffen voor de reis van Guinevere, terug naar Camelot.
'Een bruidsschat voor Guinevere,' zei koning Leodegran tegen heer Lancelot. 'Daar hebben wij voor gezorgd. Maar ik wil ook koning Arthur een geschenk geven. Land en kastelen heeft hij genoeg! Maar ik heb iets wat hij zeker met grote vreugde zal ontvangen! De Ronde Tafel! Jaren geleden heb ik de Tafel van zijn vader, koning Uther gekregen als dank voor de hulp die ik hem verleende. Nu heeft zijn zoon, koning Arthur, mij geholpen! Wat kan ik hem dus beter geven dan de Ronde Tafel, waaraan honderdenvijftig ridders kunnen aanzitten. Helaas ben ik er nooit in geslaagd om er zoveel te vinden! Zelf heb ik maar honderd moedige strijders verzameld. Maar deze honderd ridders wil ik dan ook, samen met de Tafel, aan koning Arthur schenken!'
Heer Lancelot dankte de koning uit naam van koning Arthur en de volgende morgen reeds vertrok de stoet. Aan het hoofd heer Lancelot, naast hem de komende nieuwe koningin, Guinevere. En overal waar zij langs reden begroette het volk hen, verheugd dat nu ook de koning het geluk zou kennen dat men hem zozeer toewenste.
Toch, als men beter naar het gezicht van Lancelot had gekeken, had men gemerkt dat de eerste schaduwen al over dat geluk dreven.

Heer Lancelot liet niets merken. Maar hij kon het niet helpen. Telkens als hij naar Guinevere keek, die lachend en vrolijk pratend naast hem reed, kwam er een gevoel van ontevredenheid in zijn hart. Lancelot was jaloers. En hij was verliefd! De eerste dagen van de tocht had hij tegen zichzelf gezegd dat het niet waar was, dat hij het zich maar verbeeldde.

Maar hoe langer de tocht duurde en hoe verder zij vorderden, des te sterker werd zijn liefde voor de jonge koningin die naast hem reed.
Toen, vlak voordat zij de grens van Arthurs rijk waren genaderd, kon Lancelot zich niet meer inhouden.
Hij stuurde zijn paard vlak naast dat van Guinevere, raakte haar arm aan.
'Guinevere!'
Zij keken elkaar in de ogen. En Lancelot wist dat zijn genegenheid voor Guinevere beantwoord werd.
Guinevere zei niets, geen woord kwam er over haar rode lippen. Maar de blik in haar ogen zei meer dan duizend woorden. En heer Lancelot wist dat zij bij elkaar hoorden, voor nu en altijd. Plotseling gaf Guinevere haar paard de sporen en zij galoppeerde vooruit, haar blonde haar golvend in de wind, een rode blos op haar wangen.

Camelot vierde feest. Een groot, geweldig feest om de komst van Guinevere te vieren. Koning Arthur droeg Merlijn de Wijze op om het getal van de ridders van de Ronde Tafel aan te vullen tot honderdenvijftig. Merlijn de Wijze kweet zich voortreffelijk van zijn taak en koning Arthur besliste dat de plechtige inwijding van de Ronde Tafel zou plaatsvinden op de dag van het huwelijk.

Vrolijk beierden de klokken, die dag in mei, toen het huwelijk van koning Arthur en Guinevere werd ingezegend door de aartsbisschop. Plechtig klonken de woorden in de grote kathedraal, waar Arthur en zijn bruid knield en voor het altaar.
'Neemt gij, Arthur, koning van Brittannië, deze vrouw tot uw echtgenote?'
Het leek alsof het zonlicht koning Arthur en zijn koningin begroette, toen zij uit de kathedraal kwamen om zich aan het volk te vertonen. Hoog hieven de edelen hun zwaarden, van alle kanten klonken toejuichingen van het volk.
'Lang leve Arthur! Lang leve Guinevere!'
Niemand zag het sombere gezicht van Merlijn de Wijze, toen hij van een afstand toekeek hoe koning en koningin zwaaiden en lachten naar de verzamelde menigte op het kerkplein.
De zon geeft schaduw, dacht de tovenaar, het geluk kent zijn schaduw. We zullen zien. Maar geen woord kwam er over de lippen van Merlijn de Wijze.

Diezelfde middag had de plechtige inwijding plaats van de Ronde Tafel. Eén voor één riep Merlijn de namen van de nieuwe ridders die een

zetel aan de Tafel zouden krijgen af. Plechtig namen zij hun plaatsen in. Heer Gawain! Heer Parcifal! Heer Key! Heer Bedivere! Heer Sagramore! Heer Ulfius! Heer Palomides! Heer Pellinore! Heer Constantine! Heer Pellias!'
Negenenveertig namen noemde Merlijn, negenenveertig ridders namen op de zetels plaats.
Een zetel bleef leeg. Verwonderd vroeg de koning waarom Merlijn wilde dat deze zetel leeg bleef. Merlijn keek de koning aan.
'Dit is de gevaarlijke zetel, heer koning! Een ieder die op deze zetel zal plaatsnemen, zal door de aarde worden verzwolgen! Slechts één ridder die haar waardig zal zijn, een ridder die waardig is de lang verloren Graal te vinden en te behoeden, alleen hij zal op deze zetel recht kunnen doen gelden!'
Toen trad de bisschop van Canterbury naar voren en zegende de Ronde Tafel. En plotseling, op het ogenblik dat de ridders hun plaatsen aan de Tafel innamen, klonk er een bazuingeschal door de zaal van het kasteel. Een wonderlijk licht vulde de ruimte. En voor de verbaasde ogen van de uitgekozen ridders verschenen hun namen in gouden letters op de rugleuning van hun zetels.
Helder klonken de woorden van Merlijn de Wijze: 'Dit is de Tafelronde! Dit zijn uw ridders, heer koning! Dit is de Broederschap der Rechtvaardigen!' Hij hief zijn handen omhoog. 'Zweert gij allen, ridders van de Tafelronde, uw eed van trouw en gehoorzaamheid aan de koning? Zweert gij allen waarlijk ridders te zijn, de zwakken te helpen, de bozen te bestrijden, recht en rechtvaardigheid te eerbiedigen!?'
En als uit één mond kwam het antwoord: 'Dat zweren wij!'

VIJFDE BOEK

Heer Gawain en de Groene Ridder

De vreemdeling

Rondom Camelot was de wereld wit en koud. Sneeuw bedekte de velden en de bladerloze bomen stonden stakerig in de vrieskou. Een grijze lucht hing over het land. Het was de eerste dag in het Nieuwe Jaar.
In het kasteel zelf was het warm en rumoerig. Zoals altijd waren van heinde en ver de ridders gekomen om samen met hun koning het begin van het Nieuwe Jaar te vieren. De grote feestzaal was bekleed met kostbare tapijten, in de hele zaal waren lange tafels neergezet waaraan de edelen, de ridders en de jonkvrouwen straks zouden aanzitten om samen met hun koning en koningin het feestmaal te gebruiken. IJverige bedienden liepen heen en weer met dampende schotels waarop de meest kostelijke spijzen werden binnengebracht. De geur van wildbraad vulde de ruimte.
Toen bliezen de herauten het sein voor de maaltijd en nam koning Arthur met Guinevere plaats aan het hoofd van de grootste tafel waaraan ook de dapperste ridders van zijn hof zaten: Gawain, zijn neef, de zoon van koning Lot van Orkney, Twein: de Leeuwenridder, Lancelot en Key, de stiefbroer van de koning. Zachte muziek vulde feestzaal en een tijdlang was er niets anders te horen dan het geluid van etende mensen. Er was op dat ogenblik geen vrediger plaats op de hele wereld dan het kasteel van koning Arthur: Camelot. Niemand vermoedde dat die rust op een vreemde manier verstoord zou worden.

De muzikanten hadden juist een nieuw lied ingezet toen plotseling, zonder waarschuwing, de deuren van de zaal werden opengestoten en er op de drempel een ruiter verscheen.
De aanwezigen keken met stomme verbazing naar de wonderlijke verschijning, die zijn paard tot vlak voor de tafel van de koning stuurde. Een reusachtige gestalte was het die van bovenaf zijn blik over het grote gezelschap liet gaan. De vreemdeling droeg geen harnas maar was van top tot teen in het groen gekleed. In de linkerhand droeg hij een hulsttak, als bewijs dat hij met vredelievende bedoelingen was gekomen. In de rechterhand echter droeg hij een vlijmscherp geslepen bijl. Zwijgend staarde de reus naar koning Arthur die langzaam opstond.

'Welkom vreemdeling,' zei koning Arthur. 'Welkom aan mijn hof! Mijn naam is Arthur en dit hier zijn mijn ridders. Stijg van uw paard en zet u naast ons. Na afloop van de maaltijd kunt u mij vertellen wat het is dat u naar mijn hof heeft gevoerd.'
'Uw gastvrijheid vraag ik niet,' zei de vreemde ridder. 'Ik ben hierheen gekomen om de dapperheid van uw ridders, waarover heel het land spreekt, bewezen te zien! Als zij werkelijk zo dapper zijn als men zegt dan zullen ze mijn verzoek zeker niet weigeren!'
De koning glimlachte. 'Mijn ridders zijn altijd bereid de strijd met u aan te binden,' zei hij kalm.
'Ik zoek de strijd niet,' antwoordde de vreemdeling. 'Ik zoek slechts een ridder die bereid is mij een slag toe te brengen.' De vreemde ridder hief de scherpe bijl hoog boven zijn hoofd. 'Ziet ge?! Scherper dan het scherpste zwaard is mijn bijl! Wie van u durft mijn voorstel aan te nemen?!!'
De aanwezige ridders zwegen, in stomme verbazing. Zo'n vreemd voorstel hadden ze nog nooit gehoord. Wie was de wonderlijke reus en welke bedoeling had hij met zijn vreemde verzoek?
'Wel,' vroeg de vreemdeling smalend. 'Is er niemand onder u die het voorstel durft aan te nemen? Zijn het allemaal lafaards die alleen in het harnas een tegenstander durven naderen? Zijn dit de beroemde ridders van de Tafelronde?!'
Koning Arthur werd kwaad. Hij liep op de vreemde ridder toe. 'Mijn ridders zult ge niet beledigen, vreemdeling! Nooit zijn zij de strijd uit de weg gegaan! Geef mij uw bijl, dan zal ik u tonen welke moed wij bezitten!' Koning Arthur stak zijn hand uit om de bijl van de groene vreemdeling aan te nemen. Maar voordat hij het wapen vastnam sprong Gawain op, rende om de tafel heen en greep de scherpe bijl, voordat Arthur dit kon doen. 'Heer koning! Gij zijt de koning! Gij zult u niet meten met deze dwaze vreemdeling. Ik, Gawain, zoon van Lot, zal deze vreemdeling tonen dat de ridders van de Tafelronde meer waard zijn dan hij schijnt te denken! Spreek op, vreemdeling, wat wilt ge dat ik doe!'
De groene reus steeg zwijgend van zijn paard. Hij keek Gawain met een vreemde blik aan. 'Gawain is uw naam?' Gawain knikte. 'Gij zult mij met de bijl een slag in mijn nek geven. Maar één ding moet ge beloven! Als het jaar is verstreken, zult ge mij opzoeken. En wanneer gij mij hebt gevonden zal ik op mijn beurt u een slag mogen toebrengen!' Hij boog het hoofd en schudde de lange haren uit zijn hals. Hij wachtte. Gawain keek naar de vreemde ridder die op de slag wachtte.
De aanwezigen in de zaal hielden hun adem in. Toen, alsof hij een besluit nam, greep Gawain de steel van de bijl met beide handen stevig

vast. Hij hief het vervaarlijke wapen hoog op. Suizend, met een verschrikkelijke kracht liet hij de bijl vervolgens in de nek van de vreemdeling terechtkomen. En wat iedereen verwachtte gebeurde. Het hoofd van de vreemde ridder werd van zijn lichaam gescheiden. Het rolde op de vloer van de zaal en een fontein van bloed spoot uit de hals van de verslagene. Maar toen gebeurde het wonder. Het lichaam van de ridder bleef staan, meer nog, tot stomme verbazing en ontzetting van de aanwezigen liep het naar het afgehouwen hoofd, nam het op en klom vervolgens op het paard. De arm die het hoofd bij de haren vasthield keerde dit naar Gawain, de mond opende zich en begon te spreken.
'Ik herinner u aan uw belofte, Gawain van Lot! Over twaalf maanden zal ik u een slag toebrengen! Wanneer gij mij zoekt, vraag dan de weg naar de Groene Kapel! Men noemt mij de Groene Ridder, een andere naam kan ik u niet zeggen! Vergeet het niet, Gawain, zoon van Lot! Vergeet uw belofte niet!'
Daarna gaf de ijselijke gestalte zijn paard de sporen en reed de zaal uit, nagestaard door de verbijsterde aanwezigen.

Op weg naar de Groene Kapel

De winter verstreek. Aan de bomen en struiken verscheen het nieuwe groen. Met de komst van de nieuwe lente leek het alsof ook de mensen nieuw werden. Op Camelot heerste een vrolijke sfeer. Iedereen kleedde zich in frisse en kleurige gewaden en de ridders maakten zich op om nieuwe avonturen te beleven. Niemand dacht nog aan het voorval met de Groene Ridder. Behalve Gawain. Toen de lente plaats maakte voor de zomer en van de akkers de oogsten werden binnengehaald en de zomer vervolgens overging in de herfst en in de velden en bossen het schallen van de jachthoorns klonk, al die maanden dacht Gawain maar aan één ding: dat het jaar zich opnieuw naar het einde spoedde. Het einde waarop hij zich op weg zou moeten begeven om zijn gelofte na te komen die hij aan de Groene Ridder had gedaan. Gawain dacht er niet over om die belofte te breken. Hij zou op weg gaan naar de Groene Kapel, ook al voelde hij zich niet erg vrolijk bij het vooruitzicht van wat hem daar te wachten stond. Opnieuw werden de toebereidselen voor het komende Kerstfeest in het kasteel getroffen. En weer kwamen van alle kanten uit het land de ridders en hun vrouwen samen in Camelot, waar het vuur brandde, waar iedereen elkaar van de avonturen vertelde die hij in het afgelopen jaar had beleefd.
En de dag kwam dat Gawain tegenover koning Arthur stond en hem verzocht te mogen vertrekken. 'Ik heb een belofte gedaan, heer koning,' zei Gawain, 'en aan deze belofte zal ik me houden! Ik moet op

weg gaan om de Groene Ridder te zoeken zodat de eer en het aanzien van de Tafelronde niet worden beschaamd!'
Koning Arthur knikte toestemmend, al wilde hij veel liever Gawain bij zich houden. Hij dacht aan de gevaren die Gawain zou ontmoeten, hij dacht ook aan de mogelijkheid dat Gawain nooit meer zou terugkeren. Maar hij wist dat niets de dappere ridder zou kunnen tegenhouden.
Gringalet, het paard van Gawain, stond trappelend van ongeduld op de binnenplaats van Camelot te wachten.
Ontroerd nam Gawain, in een prachtig harnas gestoken, het schild met de vijfpuntige ster en de beeltenis van de Heilige Maagd aan zijn arm gegespt, afscheid van zijn koning en vrienden. Nadat hij op Gringalet geholpen was keek hij glimlachend om zich heen. 'Misschien zal ik Camelot nooit terugzien,' zei hij zacht. 'Misschien zal ik geen van u allen ooit meer zien! Maar weet dan dat ik mijn belofte heb gehouden! Weet dan dat ik een waarlijk ridder van de Tafelronde was! Vaarwel!'
Zwijgend, elk bezig met zijn eigen gedachten keken de koning en zijn ridders toe hoe Gawain, rechtop in het zadel, de poort van Camelot uitreed, op weg naar zijn vreemde bestemming.

Moeilijk en zwaar was de tocht, maar Gawain bereikte de uitlopers van het gebergte. Koud waaiden de winden om de pieken en toppen. Nog steeds had Gawain geen spoor van de Groene Ridder kunnen ontdekken, nog steeds had hij de Groene Kapel niet gevonden. Voortrijdend dacht hij aan de feesten die nu op Camelot werden gegeven, hij dacht aan de warmte van het vuur, het was alsof hij de stemmen van zijn vrienden hoorde, van Key, van Iwein, van zijn koning. Het werd de avond voor het Kerstfeest, toen Gawain Gringalet inhield en om zich heen keek naar een beschutte plaats waar hij de nacht zou kunnen doorbrengen.
Een wilde sneeuwjacht verkleumde Gawain tot op het gebeente toen hij samen met Gringalet, een kleine grot in de rotsen ontdekte. Moe en uitgeput als hij was vond hij toch nog de kracht om wat hout te verzamelen teneinde zichzelf en het paard enige warmte te geven. Hij strekte zijn verkleumde handen uit naar het vuur dat dreigde te worden uitgeblazen door de koude wind. Voedsel had hij bijna niet meer, het was meer dan een week geleden dat hij erin was geslaagd een kleine ever te doden. Hij had het vlees geroosterd en zo zuinig mogelijk verdeeld. Maar veel was er niet meer over. De Groene Ridder, dacht hij, waar kan ik hem vinden? Weet hij dan niet dat ik mijn belofte wil houden? Maar hoe kan ik die houden als ik de Groene Kapel niet kan vinden? Hoe kan ik verdergaan als ik geen voedsel meer heb, als ik nog nauwelijks de kracht kan vinden om vuur te maken? Hoe kan ik verder gaan

als Gringalet, mijn paard, in elkaar stort omdat ik geen eten voor hem heb? Waar is de vreemdeling, waar is de Groene Ridder?
Alleen het fluiten van de wind antwoordde Gawain. Toen knielde Gawain naast het vuur. Hij boog het hoofd en bad. Vurig bad Gawain dat de Heilige Maagd, van wie hij de beeltenis op zijn schild meedroeg, hem een teken zou geven, een weg zou wijzen waarlangs hij zijn doel zou kunnen bereiken. Daarna wikkelde hij zich in zijn mantel en sliep.
De morgen van Kerstmis brak aan. In de grot waar Gawain wakker werd klonken geen kerstklokken. Gawain stond op en schudde de sneeuw van zijn mantel. Stijf strompelde hij naar de uitgang van zijn schuilplaats en keek naar buiten. En plotseling stokte zijn adem in zijn keel.
Op de plaats waar de vorige avond nog slechts een grote berg had gestaan, stond nu een prachtig kasteel. Op de tinnen liepen de wachters heen en weer, hun scherpgepunte hellebaarden glanzend in het zonlicht. Glinsterend lag de slotgracht in de flauwe bries. Om de mond van Gawain trok een glimlach en hij sloeg zijn ogen naar de hemel. Zijn gebed was verhoord.

Het kasteel in het noorden

Gawain hield Gringalet in bij de slotbrug van het prachtige kasteel. Uit één van de vensters boven de grote poort stak het gebaarde gezicht van een wachter. Gawain toonde hem zijn schild.
'Wachter!'
'Heer?'
'Vraag aan de heer van dit kasteel of hij misschien een zwervend ridder een paar dagen onderdak kan verlenen, voordat hij verder trekt!'
Het hoofd van de wachter verdween. Gawain hoefde niet lang te wachten. Want plotseling knarsten de kettingen en kwam de zware houten slotbrug langzaam naar beneden. De brede poort zwaaide open en Gawain reed Gringalet de grote binnenplaats van de burcht op. Haastig schoten er een paar bedienden toe die Gawain handig van zijn paard hielpen. Enige prachtig geklede ridders kwamen naderbij en begroetten Gawain hartelijk. Eén van hen verzocht hem vriendelijk hem te willen volgen naar de heer van het kasteel. Door de brede gangen en hoge zalen kwamen zij tenslotte in een ruim vertrek waarin een grote groep ridders rondom een van de vuren stond dat in een prachtige schouw brandde. Op het ogenblik dat Gawain met zijn begeleider het vertrek binnenkwam draaide één van hen zich om en kwam met uitgestrekte handen op Gawain af.
'Wees welkom in mijn kasteel, heer ridder!' zei hij. De man die sprak

had een sterk gebruind gezicht, alsof hij veel in de buitenlucht verkeerde, een lange blonde baard golfde op zijn brede borst. De heer van het kasteel wenkte één van de ridders.
'Breng onze gast naar een vertrek waar hij zich kan verfrissen en laat hem gemakkelijke kleren geven,' zei hij. Gawain dankte de slotvoogd maar deze hief zijn hand op. 'Straks,' zei hij. 'Later. Verfris u eerst! Daarna zullen wij eten en praten!' Gawain, verbaasd over zoveel gastvrijheid en hartelijkheid, liep achter de ridder aan die hem de plaats wees waar hij zich van zijn vuile en stoffige wapenrusting kon ontdoen.

'Mijn naam is Gawain. Ik ben een ridder van de Tafelronde en mijn heer is koning Arthur!' Gawain zat naast de heer van het kasteel aan tafel en liet zich de gerechten en dranken goed smaken. Bij elk gerecht voelde hij zijn krachten terugkomen. Vrolijk hief hij zijn beker wijn in de hoogte. 'Op u, heer!'
De burchtheer knikte. 'En wat is het, welk avontuur doet u helemaal in deze streek verdwaald raken, heer Gawain?'
'Ik ben op zoek naar de Groene Kapel, heer! Ik ben op weg om een belofte te volbrengen die ik een vreemdeling die zich de Groene Ridder noemt heb gedaan!' Het gezicht van zijn gastheer klaarde op. 'Dan bent ge de goede kant opgereden, heer Gawain! Want de Groene Kapel die gij zoekt is hier één dagreis vandaan!' Opgelucht keek Gawain zijn gastheer aan. Hij had het doel van zijn reis bereikt.
De burchtheer opende zijn mond. 'Ik zal opdracht geven,' zei hij, 'om u te begeleiden naar de plaats waar de Groene Kapel staat! Maar niet eerder dan wanneer al uw krachten zijn teruggekeerd! Tot zolang zult ge mijn gast zijn!' Hij stond op. 'En laat mij u thans voorstellen aan mijn echtgenote!'
Een schonere jonkvrouw dan de jonge en beeldschone dame die nu op Gawain toekwam had deze nog nooit gezien. Ze was zelfs nog knapper dan Guinevere. Haar witte huid was blanker dan de sneeuw zelf, haar prachtige ogen schitterden als sterren in de vrieslucht. Lachend stak de jonkvrouw haar hand uit die Gawain eerbiedig kuste.
'U moet mij alles vertellen van uw avonturen, heer Gawain,' zei ze met een stem die klonk als het tinkelen van kleine zilveren belletjes. 'Kom, gaat u naast mij zitten.' En Gawain vertelde van zijn tochten, over de gevechten die hij had geleverd. Maar telkens probeerde hij zijn eigen aandeel in dit alles te verkleinen. Hij gaf alle eer aan koning Arthur.
Maar de jonkvrouw begreep heel goed wat een dapper ridder Gawain was. En zij wees hem lachend terecht dat hij niet al te bescheiden moest zijn. Ook de andere gasten zeiden tegen hem dat hij zich niet eenvoudiger moest voordoen dan dat hij in werkelijkheid was. Zijn reis hier-

heen, naar het noorden, onder zulke barre omstandigheden, was voldoende bewijs voor de moed en de dapperheid. Niet veel van hen zouden zo'n reis hebben overleefd. Maar Gawain wuifde alle lof van zich af. Toen wenkte de burchtheer hem.
'Heer Gawain,' zei hij. 'Gij kent ons nu. Wij hebben het beste met u voor. Daarom zult ge zeker één verzoek, dat ik u wil doen, niet weigeren!' Gawain schudde met beslistheid het hoofd en keek de burchtheer recht in de ogen.
'Bij mijn zwaard!' zei hij. 'Hoe zou ik u, die mij zo'n grote en overweldigende gastvrijheid hebt bewezen, ook maar iets kunnen weigeren? Spreek vrijuit heer, vraag mij wat ge wilt, ik zal niet nalaten uw verzoek in te willigen!'
De burchtheer glimlachte. Hij hield zijn ogen strak gericht op het gezicht van heer Gawain.
'Welaan dan,' zei hij. 'Hoor dan hier mijn verzoek! Morgenochtend zal ik met mijn edelen op jacht gaan. En op de jacht is geen plaats voor een dame. Daarom wil ik u, heer Gawain vragen, op mijn gemalin te passen totdat ik terug ben! Het wild, dat ik mee terug zal nemen naar mijn kasteel, is voor u, op voorwaarde dat, wat gij in de loop van de dag als buit zal behalen, het mijne is en aan mij zal worden afgestaan! Gaat ge daarmee accoord?' Heer Gawain lachte. 'Dat is niet anders dan voordelig voor mij!' riep hij uit. 'Die overeenkomst neem ik gaarne aan!'
De burchtheer knikte. 'Goed,' zei hij, met een eigenaardige klank in zijn stem die heer Gawain ontging, 'dat is dan afgesproken!'

De jachtpartij

De volgende morgen heerste er al vroeg een bedrijvige drukte op de binnenplaats van het kasteel. Iedereen was in de weer om alles voor de te houden jachtpartij in orde te brengen. De paarden werden gezadeld en de honden verzameld, stevig vastgehouden aan een lange lijn. Het duurde niet lang of de burchtheer verscheen in het grijze morgenlicht, vergezeld van de edelen en ridders uit zijn hof.
Lachend, vol spanning over de vooruitzichten van de komende jacht stegen zij te paard. Er klonk bazuingeschal en de jachthoorn gaf het sein tot vertrek. De jagermeester liet de honden los. De dieren renden onder hard geblaf de slotbrug over. De burchtheer gaf zijn paard de sporen en allen reden de binnenplaats af, de honden achterna, op zoek naar het wild.
Hoog in een toren keek vanachter een raam de jonkvrouw toe, een stille glimlach om haar mooie mond. Gawain, die nog in zijn bed lag, draaide zich snurkend op zijn andere zij en sliep rustig door. In het

woud was de jachtpartij in volle gang. Met luide kreten vuurden de jagers de honden aan. Steeds nauwer dreven zij het dier, steeds dichterbij kwamen de honden. Tenslotte suisden de pijlen door de lucht, sommige ervan terechtkomend in de dikke stammen van het bos, maar andere dodelijk doeltreffend. Het opgejaagde hert stortte ter aarde. Snel kwamen de schildknapen naderbij om de honden te beletten het kostbare wild te verscheuren.
Meer herten werden die dag geschoten, zelfs een wild zwijn en een vos behoorden tot de jachtbuit die aan het einde van de dag onder de bomen was opgestapeld.
Hoe was het ondertussen heer Gawain vergaan?

Door niets en niemand gestoord had Gawain rustig doorgeslapen. Hij was nauwelijks wakker geworden van het geblaf der honden en de luidruchtige bedrijvigheid op de binnenplaats.
Maar plotseling echter was hij met een schok ontwaakt. Hij had werktuigelijk zijn hand uitgestoken naar zijn zwaard dat als altijd aan zijn bed stond. Zijn waakzame geest, geschoold in de vele gevaren die hem altijd hadden vergezeld, had hem gewaarschuwd. Van blaffende honden werd Gawain niet wakker. Wel van een zacht gerucht aan de deur van zijn kamer, alsof er iemand geheimzinnig de ruimte wilde binnendringen. Gawain besloot zich slapende te houden om te zien wat er zou gebeuren. Tot het uiterste gespannen keek hij door zijn oogwimpers naar de knop van de zware deur. De knop ging omlaag, langzaam en onhoorbaar bijna ging de grote deur open. En op het ogenblik dat hij wilde opspringen en zijn zwaard nemen zag hij wie het was die probeerde zonder gerucht te maken zijn kamer binnen te komen. Het was de jonkvrouw, de echtgenote van de burchtheer.
Zacht kwam zij naderbij en ging op de rand van het bed zitten. Gawain sloeg zijn ogen op en keek haar aan. Een tijdlang spraken beiden geen woord. Toen opende de jonkvrouw haar mond.
'Heer Gawain?'
'Edele vrouwe?'
'Zijt gij werkelijk de beroemde heer Gawain? De ridder die zo moedig is dat hij heel alleen tegenover een heel leger zal standhouden?'
Gawain lachte zacht. 'Dat beweert men,' zei hij, met een blik op de schone gestalte van de jonkvrouw. Zij boog zich voorover en gaf hem een kus. 'Neem mij met u mee, heer Gawain,' zei ze plotseling. Gawain kon zijn oren niet geloven. 'Ik ben alleen, er zijn slechts een paar bedienden in het kasteel. Iedereen is op jacht. Wilt gij mij meenemen en de Groene Kapel vergeten? Ik zal u alles geven wat ge verlangt, mijn hart, mijn liefde, alles!'

Verbaasd en een beetje verward had Gawain naar de woorden van de jonkvrouw geluisterd. Hij haar meenemen? En de burchtheer dan, de man die hem, Gawain zoveel gastvrijheid had geboden? Gawain schudde zeer beslist het hoofd.
'Dat is iets wat ik onmogelijk kan doen, schone vrouwe,' zei hij, 'ik ben hier als vriend gekomen, als een vriend zal ik ook weer vertrekken. Ik zal u niet aanraken, noch meenemen! Ik ben hierheen gekomen om te zoeken naar en te strijden met de Groene Ridder. Dat was mijn opdracht, die zal ik volbrengen! Nooit zal ik de vrouw van een vriend heimelijk uit zijn kasteel ontvoeren!'
De jonkvrouw stond met een geheimzinnige glimlach op. Zij keek Gawain met een eigenaardige blik recht in de ogen. Zij gespte haar gordel af, een groene gordel, bezet met edelstenen.
'Gij zijt waarlijk heer Gawain,' zei zij, 'de ridder van wie men zegt dat hij behalve eerlijk ook dapper is!' Toen gaf zij Gawain de groene gordel. 'Zeg tegen niemand iets van ons gesprek. Ik geef u als beloning voor uw eerlijke vriendschap, deze gordel. Draag hem, want hij zal u beschermen tegen verwondingen en zelfs de dood!' De jonkvrouw liep naar de deur van het vertrek. Bij de deur van de kamer gekomen, draaide zij zich nog eenmaal om naar Gawain en legde haar vinger op haar lippen. Toen was zij verdwenen, een verbaasde Gawain achterlatend.
Dezelfde avond leidde zijn gastheer hem naar de buit die in het midden van de grote zaal was opgestapeld. 'Ziehier uw buit, heer Gawain! Ik heb u beloofd dat dit alles van u zou zijn als ge mij uw buit geeft!'
Gawain trad naderbij en met een plotselinge beweging boog hij zich voorover en drukte een kus op de wang van de burchtheer. Deze week achteruit.
'Een kus, heer Gawain?'
Gawain knikte. 'Dat was mijn buit vandaag, heer,' zei hij. 'Dat geef ik u terug, als ruil. Dat hadden wij afgesproken. Heer Gawain houdt altijd zijn belofte!'
'Van wie hebt gij die buit behaald?' Maar Gawain schudde zijn hoofd. 'Dat te zeggen is niet in onze afspraak inbegrepen, heer!' Hij lachte. 'Dat hoef ik niet te zeggen!'
Met een eigenaardige blik in zijn ogen keek de burchtheer heer Gawain aan.
'Gij zijt een dapper en eerlijk man, heer Gawain! Morgenochtend zal ik u de weg laten wijzen naar de Groene Kapel!'

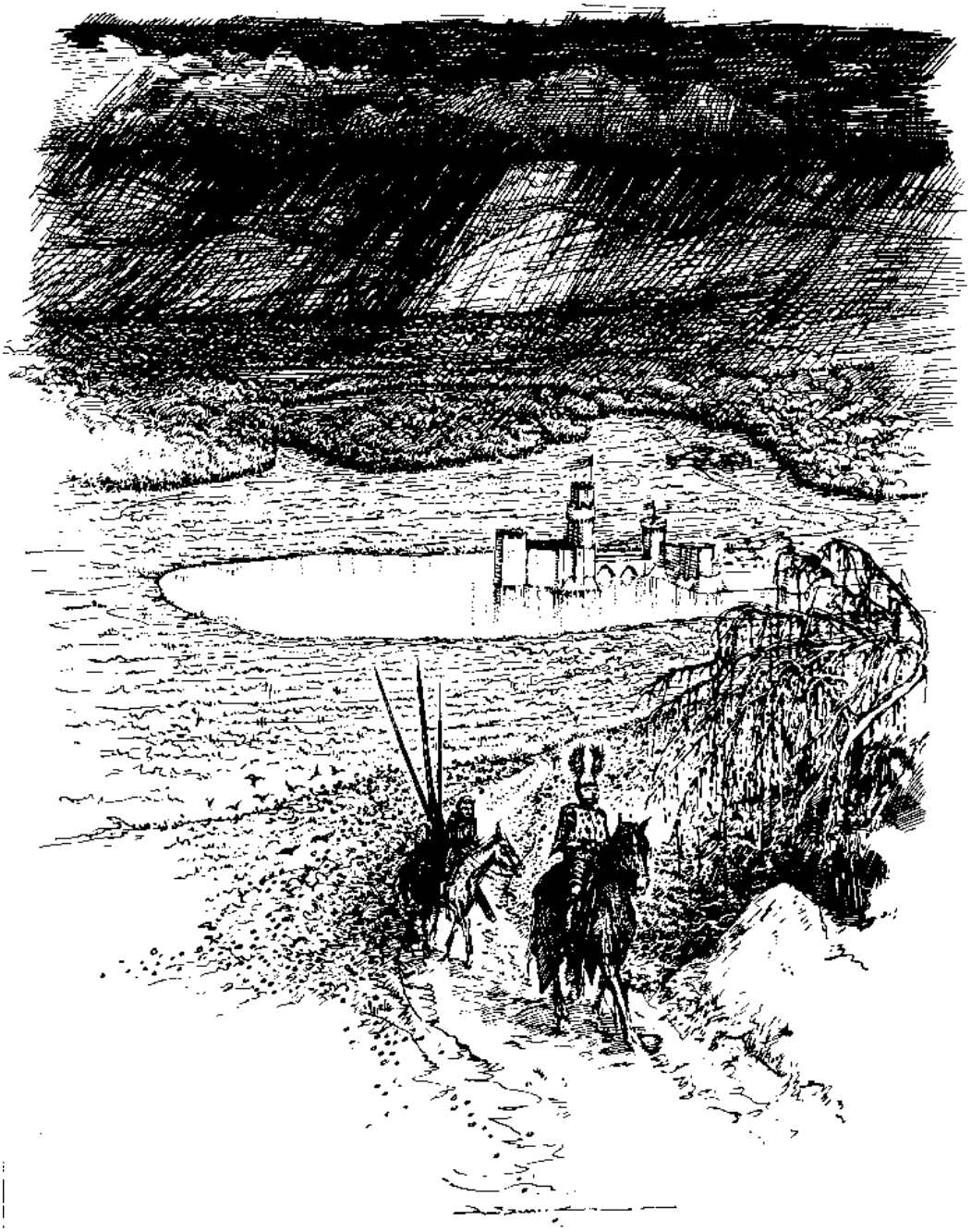

De Groene Kapel

Een hevige storm joeg de sneeuw in zijn gezicht toen Gawain de volgende morgen in gezelschap van zijn gids de veilige beslotenheid van het kasteel achter zich liet om op weg te gaan naar de Groene Kapel. De weg die de gids hem wees voerde omhoog door de heuvels. Mist en sneeuw belemmerden het uitzicht en met gebogen hoofden zwoegden de beide mannen verder. Er werd niet of nauwelijks gesproken. Er was geen dier te zien, elk dier had zich teruggetrokken in zijn hol om het einde van de storm af te wachten.
Maar plotseling hield de gids zijn paard in en wees met zijn hand. 'Dat is de berg die men nauwelijks durft te betreden! In deze berg vindt ge de grot die men de Groene Kapel noemt! De woonplaats van dat monster in mensengedaante! Niets en niemand is veilig voor hem! Allen die hierlangs komen doodt hij met een slag van zijn verschrikkelijk wapen! Zijn scherp geslepen bijl! Ga er niet heen, heer! Wanneer gij nu omkeert en weggaat, dan beloof ik u dat ik niemand zal vertellen dat ge bent gevlucht! Ga niet naar de Groene Kapel, heer, ik smeek het u! Keer op uw schreden terug!'
Maar Gawain richtte zich hoog op in zijn zadel.
'Wat? Ik, Gawain, een ridder van de Tafelronde, ik die nooit een gevaar uit de weg ben gegaan? Nooit! Nooit zal ik terugkeren!'
De gids keek Gawain bedroefd aan. 'Welaan dan, heer,' zei hij, zijn paard kerend, 'het zij zo! Wanneer ge uw leven wilt wagen, ga dan gerust uw gang! Maar ge zult nooit kunnen zeggen dat ik u niet heb gewaarschuwd!'
De gids gaf zijn paard de sporen en galoppeerde weg, het pad af waarlangs zij gekomen waren. De hoefslagen stierven weg en Gawain was alleen.
Gawain was naar de plaats gereden die de man hem had gewezen en van zijn paard gestapt.
De Groene Kapel was niet meer dan een spleet in de rots, overwoekerd met groene ranken. Toen Gawain in de spleet probeerde te kijken blies hem een kille aardlucht in het gezicht. Hij deinsde huiverend terug.
'Werkelijk,' zei hij zacht tegen zichzelf, 'een echte woning voor zo'n duivel als de Groene Ridder! Misschien is hij ook wel een duivel en heeft hij een heks als grootmoeder!'
Nauwelijks echter had Gawain die woorden gezegd of een schelle kreet drong tot hem door. Het geluid klonk achter hem en Gawain draaide zich om. Als uit het niets was daar de Groene Ridder, staande tussen een groepje bomen, in zijn hand zijn wapen, de scherpgeslepen bijl. De Groene Ridder kwam met fonkelende ogen op Gawain af.

'Daar zijt gij dan, heer Gawain,' riep de Groene Ridder. 'Gij hebt uw belofte gehouden!'
Gawain keek de reus vast in de ogen.
'Lafheid staat niet in mijn blazoen geschreven,' zei hij. 'Ik ben gekomen om op mijn beurt de slag te ontvangen zoals ik u een jaar geleden de slag heb gegeven!'
De Groene Ridder knikte. 'Dan verzoek ik u, heer Gawain, uw hals te ontbloten!'
Gawain aarzelde niet en sloeg de kraag van zijn kleding terug. Nog één keer keek hij naar de blauwe lucht, naar de wolken die voorbij dreven, naar zijn paard Gringalet. Toen boog hij het hoofd en wachtte op de slag.
De Groene Ridder hief zijn wapen hoog op, brulde luid en liet de bijl neersuizen. Toen maakte Gawain echter onwillekeurig een terugtrekkende beweging met zijn hoofd. De Groene Ridder hield het wapen in.
'Ha!' riep hij. 'Ziedaar dan de beroemde en dappere ridder Gawain! Toen gij mij de slag toebracht, heb ik toen mijn hoofd bewogen? Neen! Dus kan ik zeggen dat ik dapperder ben dan u!'
Gawain voelde zich beschaamd en verward. Hij moest toegeven dat de ander gelijk had. 'Gij hebt gelijk,' zei hij, 'het was laf van mij om angst te tonen. Maar het zal geen tweede keer gebeuren! Sla toe, heer ridder!' Weer boog heer Gawain het hoofd.
Opnieuw hief de Groene Ridder de bijl. Weer suisde het wapen met een verschrikkelijke kracht neer. Maar voor de tweede keer hield de Groene Ridder zijn wapen in.
'Inderdaad,' schreeuwde hij. 'Nu zie ik dat ge een dapper man bent! Want ge beweegt uw hals niet als het wapen van de dood er boven zweeft!'
Gawain echter verloor zijn geduld, hij werd kwaad om het oponthoud. 'Nu zult ge dan toch eindelijk slaan!' riep hij.
'Welaan dan!' brulde de Groene Ridder. En voor de derde maal zwaaide hij de scherpe bijl. Deze keer raakte hij de hals van heer Gawain. Maar nauwelijks had het wapen de huid geraakt of het scheen dat een reusachtige hand het wapen tegenhield, niet meer dan een kleine schram achterlatend in de hals van Gawain. Toen verloor deze zijn geduld. Hij trok met een ruk zijn zwaard uit zijn schede, sprong achteruit en plaatste zich voor de Groene Ridder.
'Tot zover!' riep hij, 'heer ridder, ik heb mijn belofte gehouden! Gij was in de gelegenheid mij de slag toe te brengen! Meer slagen waren niet in de overeenkomst begrepen! Van nu af aan vechten wij als mannen van eer!'
Gawain kon zijn oren niet geloven toen hij merkte wat er gebeurde.

Want de Groene Ridder barstte in een onbedaarlijk gelach uit. Leunend op zijn bijl wiste hij de tranen uit zijn ogen. 'Het spijt mij, heer Gawain,' lachte hij, 'maar ik moet wel lachen om deze geschiedenis! Ik zal u vertellen waarom. Maar voordat ik dat doe verzoek ik u uw zwaard in de schede te steken en het daarbij te laten! Ge kunt het beter gebruiken! Geloof mij, ik ben uw vriend, niet uw vijand!'
Niet wetend hoe hij kijken moest volgde Gawain het verzoek van de Groene Ridder op en stak zijn zwaard in de schede.
'Welaan,' zei de Groene Ridder, 'dan zal ik u vertellen wie ik ben!'

Terug naar Camelot

'Bernlak,' zei de Groene Ridder, nog steeds lachend, 'Bernlak de Hautdesert is mijn naam! En ik ben de burchtheer die u welkom mocht heten op het kasteel!
Ha, dat ik onherkenbaar ben dank ik aan de toverkunst van Morgana de Fee, die mij de gestalte gaf van de Groene Ridder toen ik naar het hof van koning Arthur reed, om eens te gaan zien hoe de beroemde ridders van de Tafelronde er uit zagen! Waarde heer Gawain, de winter is lang en een grap kan geen kwaad!' De Groene Ridder sloeg zich schaterend van het lachen op de borst. Gawain wist eerst geen woord uit te brengen. Maar toen zei hij: 'Maar waarom dit alles?' De Groene Ridder haalde zijn schouders op. 'Een grap, heer Gawain! Niet meer dan een grap! Alles was een grap! Nee, niet alles, de jachtpartij was geen grap. Die werd door mij gehouden om uw eerlijkheid en trouw op de proef te stellen. Ha, ik moet zeggen, gij zijt een eerlijk man! Gij bent niet gevlucht met mijn vrouw, al heeft zij u dat dan ook op mijn verzoek gevraagd! Maar ge hebt iets voor mij verzwegen! Ge hebt mij niet gezegd dat ge van haar de groene gordel ten geschenke hebt gekregen! Welaan, om u daarvoor te straffen heb ik u slechts met de punt van mijn bijl geraakt! Een ernstige verwonding is het niet, want ik wist dat ge slechts gezwegen hebt over de groene gordel omdat ge mijn echtgenote niet in moeilijkheden wilde brengen!'
Gawain had in de grootste verbazing geluisterd naar de uitleg van de Groene Ridder. Toch was hij blij dat alles op deze manier was afgelopen.
De Groene Ridder kwam op Gawain toe.
'Laat alles vergeven en vergeten zijn,' zei hij. 'Kom met mij mee terug naar het kasteel en laten wij feestvieren!'
Maar Gawain stootte de Groene Ridder van zich af. Hij gespte de groene gordel los en wierp die op de grond voor de voeten van Bernlak de Hautdesert.

'Hier is de gordel!' riep hij. 'Een dwaas is hij die begerig is! Ik wilde dat ik nooit de gordel had aangenomen!'
Bernlak de Hautdesert nam de gordel van de grond en stak hem Gawain toe.
'Heer Gawain,' zei hij vriendelijk, 'behoud de gordel als een aandenken! Verwijt uzelf niets, want ge hebt geen kwaad gedaan!'
Hij wees met zijn hand naar het pad.
'Laat ons dan nu naar het kasteel teruggaan,' zei hij. 'Ik ben er zeker van dat men met spanning op ons wacht!'
Maar Gawain schudde beslist zijn hoofd.
'Nee,' zei hij, 'ik zal niet met u teruggaan naar het kasteel. Mijn weg gaat thans naar Camelot, waar mijn vrienden en de koning wachten op mijn veilige terugkomst. Al zolang hebben zij niets van mij gehoord. Zij zullen denken dat ik dood ben. Vaarwel en ik dank u voor de les die ge mij hebt gegeven!'
De twee ridders schudden elkaar de hand en stegen te paard. Toen reden zij in tegenovergestelde richting heen. Bernlak de Hautdesert keerde terug naar zijn kasteel en Gawain ging de weg die hij met zoveel moeite was gekomen, terug naar Camelot.

Het was al februari geworden toen Gawain zijn paard inhield en met schittering in zijn ogen keek hij naar de torens en de transen van Camelot, de burcht van zijn koning. Hij dacht er ook aan hoe hij nu terugkeerde, levend en in het bezit van de groene gordel, die hem door de kasteelvrouwe was geschonken. Altijd zou de gordel hem herinneren aan het avontuur bij de Groene Kapel.
Hij drukte zijn sporen in de flanken van zijn paard en reed de slotbrug van Camelot over. Niet zodra was hij op de binnenplaats aangekomen of van alle kanten stroomden de bedienden, de edelen en de ridders toe om de verloren gewaande held te begroeten. De binnenplaats weerklonk van de vreugdekreten. Gawain werd van zijn paard geholpen en men bracht hem direct naar koning Arthur die van zijn troon daalde en Gawain hartelijk omhelsde.
'Eindelijk dan! Gawain is terug! Vertel ons uw avonturen!'
En Gawain vertelde. Hij verhaalde hoe moeilijk de tocht was geweest, welke ontberingen hij had geleden. Hij deed het verhaal van zijn ontvangst op het kasteel van Bernlak de Hautdesert, van zijn ontmoeting met de kasteelvrouwe, van zijn tocht naar de Groene Kapel en zijn ontmoeting met de Groene Ridder. Hij verborg niets. En tenslotte toonde hij aan koning Arthur de groene gordel die hij van de jonkvrouw ten geschenke had gekregen. Toen hij uitverteld was ging er een gejuich op tussen de aanwezige ridders.

Koning Arthur nam de groene gordel van heer Gawain aan en bekeek hem lang.
'Ik stel voor,' zei de koning, 'dat allen die hier aanwezig zijn, voortaan een groene gordel zullen dragen, als herinnering aan de geschiedenis van heer Gawain. Maar ook om hen te herinneren aan de eerlijkheid! Laat de groene gordel voortaan een teken zijn van trouw en dapperheid!'
Gawain stak zijn hand op.
'Dan schenk ik deze gordel aan de koning!' riep hij. 'Als een bewijs van mijn trouw!'
Een luid gejuich, samen met het kletteren van wapenen, vulde de grote hal. Daarna drongen alle ridders en edelen om Gawain heen en vroegen hem nogmaals alle bijzonderheden van zijn gevaarlijke en lange tocht naar het noorden te vertellen. Gawain beantwoordde alle vragen en het was al laat toen eindelijk iedereen tevreden ter ruste was gegaan.
Van de toren van Camelot wapperde de standaard in de nachtwind. Een paar eenzame wachters liepen waakzaam heen en weer. En in de verte, tussen de bomen vandaan, klonk de naargeestige roep van een uil.

ZESDE BOEK

Balin en Balan

De vrouwe met het zwaard

Er zou nog heel wat moeten gebeuren, vóórdat het in het hele rijk rustig zou zijn. Arthur, op zijn burcht Camelot, wist dat maar al te goed. Nog lang niet alle vijanden waren verslagen, telkens waren er weer andere koningen, hertogen en graven die tegen hem opstonden. Eén van de ergsten was misschien wel koning Ryance van Noord-Wales, van wie Arthur een brief had gekregen. Geen gewone brief, maar een brief waaruit de trots en de eerzucht van koning Ryance spraken.
'Werkelijk?' vroeg de koning aan Merlijn, die voor hem stond, de brief van koning Ryance in zijn hand. 'Staat dat er werkelijk?'
Merlijn de Wijze tuitte zijn lippen en knikte. 'Dat staat er, heer koning,' zei Merlijn. 'Elf koningen heeft Ryance al verslagen. Hun baarden heeft hij afgesneden en aan de rand van zijn mantel gehangen! En nu vraagt hij ook om uw baard! En wanneer u zijn verzoek niet inwilligt, vrijwillig, dan zal hij tegen u optrekken, met een sterke strijdmacht, om uw baard te halen! Hij dreigt het land te verwoesten, de hofsteden te verbranden, de kastelen met de grond gelijk te maken!'
Arthur wist een ogenblik geen woord uit te brengen. Zo'n schaamteloze boodschap had hij nog nooit ontvangen! Hij wenkte de brenger van de brief naderbij. 'Ga terug naar koning Ryance, die barbaar!' riep hij. 'Vertel hem dat ik, Arthur, koning van Brittannië, mijn ridders zal verzamelen en dat ik zal optrekken tegen hém, koning Ryance! We zullen eens zien wiens hoofd ontdaan zal worden van een baard! Ik, Arthur, en niemand anders ben de rechtmatige koning van dit rijk!'
De boodschapper vertrok overhaast, bang voor Arthurs woede. Maar voordat hij teruggekeerd was in Noord-Wales was koning Ryance zijn strooptocht al begonnen, bijgestaan door zijn bondgenoten, het land plunderend en brandschattend, alsof er helemaal geen koning Arthur bestond!

Op een goede dag, toen Arthur, samen met enige van zijn ridders, bezig was aan een plan om de strooptochten van koning Ryance een halt toe te roepen, kwam er onaangediend een jonge vrouw de zaal binnen, waar de koning zich bevond. Zij knielde voor de koning en

overhandigde hem een bericht afkomstig van koning Leodegran, één van zijn trouwste vazallen. Toen Arthur het bericht gelezen had keek hij naar de jonge edelvrouwe en zag toen plotseling vol verbazing dat zij een zwaard aan haar zijde droeg. Een groot zwaard, veel te zwaar voor een tengere vrouw als zij was. Arthur trok vragend zijn wenkbrauwen omhoog maar voordat hij iets kon vragen, begon de jonge vrouw te spreken. 'Dit zwaard, heer koning, heb ik om als boetedoening. Ik zal er alleen van verlost worden als er een ridder komt die zo rein en edel van hart is dat hij het zwaard zonder moeite uit de schede kan trekken. Ik heb het aan alle hoven geprobeerd, zelfs aan het hof van de koning van Noord-Wales, maar tot nog toe heeft geen van de ridders kans gezien het uit de schede te trekken.'
'Dat is ook niet te verwonderen,' zei heer Gawain. 'Aan het hof van die rover zult ge geen enkele eerlijke ridder vinden. Sta mij toe dat ik het probeer u van het zwaard te verlossen?'
Heer Gawain stak zijn hand uit en greep het gevest van het zwaard. Maar hoe hij ook trok, het zwaard kwam niet uit de schede. Het bleef waar het was.
Heer Key lachte luid. 'Helaas, heer Gawain,' riep hij, 'er moet in uw leven iets gebeurd zijn dat het daglicht niet kan velen!' Hij liep op de edelvrouwe toe. 'Staat u mij toe, u van dat zwaard te verlossen, vrouwe?' vroeg hij. Maar ook heer Key kreeg geen beweging in het zwaard, hoe hij ook zijn best deed. Meerdere ridders probeerden de jonge vrouw van het wapen te verlossen maar geen van hen slaagde erin. Toen gebeurde er iets wat niemand had voorzien. Er kwam iemand de zaal binnen waarvan niemand veel verwachtte. Iemand die lang geleden één van de neven van de koning had gedood en daarvoor een tijd in de kerker had gezeten.
Het was Balin, de broer van Balan.
Hij liep recht op de jonge vrouw af, groette geen van de ridders in de zaal en zei: 'Edele vrouwe, veel ben ik niet waard, dat is waar. Maar mag ik ook eens proberen uw zwaard te trekken?' De jonge vrouw knikte toestemmend. Balin stak zijn hand uit naar het gevest en voor de verbaasde ogen van de koning en zijn ridders trok hij zonder moeite het grote wapen uit de schede! Met een glimlach op zijn gezicht keek hij de ridders beurtelings aan. Toen keek hij naar de schitterende kling van het wapen en hij wist dat hij nooit meer afstand zou kunnen doen van dit zwaard. De vrouwe zei: 'Wij weten nu dat ge een edel en eerlijk ridder bent! Ik weet het... Mag ik u vragen mij nu het zwaard terug te geven?' Maar Balin schudde vastberaden het hoofd. 'Nee,' zei hij, 'het spijt mij, vrouwe, maar dit zwaard geef ik nooit meer af!'
De ridders morden, koning Arthur keek verstoord naar Balin. Maar

deze hield voet bij stuk. De edelvrouwe smeekte hem opnieuw: 'Ge weet niet wat ge doet, heer! Met dit zwaard zult ge, wanneer gij het in uw bezit houdt, één van uw beste vrienden doden! Het zwaard zal de reden van uw ondergang zijn! Het heeft magische kracht, de Vrouwe van het eiland Avalon heeft het mij gegeven...!
Balin antwoordde: 'Er mag komen wat er komt, niemand zal mij dit zwaard nog ontnemen!' Schreiend vluchtte de jonge vrouw uit de zaal, de aanwezigen verbijsterd achterlatend. Op hetzelfde ogenblik dat zij verdween kwam er opnieuw iemand de zaal binnen. Het was ditmaal iemand die Arthur kende: de Vrouwe van het Meer. 'Heer koning!' riep zij. 'Gij hebt mij een gunst beloofd! Toen ik u Excalibur gaf beloofde u mij alles te geven wat ik vroeg!'
'Dat is waar,' antwoordde Arthur. 'En ik houd mijn belofte! Zeg wat ge hebben wilt, het zal van u zijn!' De Vrouwe van het Meer draaide zich om en wees op Balin die het zwaard nog steeds in zijn handen had. 'Het hoofd van deze ridder!' riep zij. 'Nog beter was het geweest als ik het hoofd van de jonge vrouw had gehad! Daarvoor is het helaas te laat! Maar het hoofd van deze ridder wil ik hebben!'

De broers rijden uit

Na de woorden van de Vrouwe van het Meer sprong Balin met een woedend gezicht naar voren. 'Mijn hoofd?! U wilt mijn hoofd hebben? Valse vrouw! Ik, die u niets misdaan heb! Mijn hoofd!' Hij hief het zwaard dreigend op. 'U zult die woorden herroepen!'
Maar de Vrouwe van het Meer sprong op hem toe. Zij leek het zwaard niet te zien dat Balin had opgeheven. En voordat de aanwezigen er iets aan konden doen, liep zij recht in de punt van het wapen. De Vrouwe van het Meer viel dood voor de voeten van Arthur neer.
'Ongelukkige!' De kreet kwam van Arthur. 'Wat hebt ge gedaan! De Vrouwe van het Meer gedood!' Ook de andere ridders schreeuwden en riepen tegen Balin. Koning Arthur deed een stap naar voren, wees met zijn hand naar de deur van de zaal. 'Verdwijn! Nooit zult ge mij meer onder ogen komen, voordat gij uw misdaad geboet hebt!'
'Zij was een slechte vrouw, heer koning,' zei Balin. 'Vele ridders heeft zij verraden en gedood, zelfs vrouwen!'
'En jij, Balin, bent een laffe ridder, die een ongewapende vrouw doodt! Verdwijn! Kom nooit meer terug aan mijn hof!'
Nog even keek Balin naar het gezicht van de vorst en naar de anderen die met woedende gezichten rondom hem stonden. Toen keerde hij zich om, een verdrietige trek op zijn gezicht en ging de zaal uit.

Even later had Balin zijn schildknaap opdracht gegeven om naar Noord-Humberland te rijden en daar te gaan vertellen wat er was gebeurd. 'Ikzelf,' zei hij, 'zal naar koning Ryance rijden. Als ik hem versla, zal koning Arthur mij zeker weer in genade aannemen.'

In de grote zaal had ondertussen heer Launceor, een dapper Iers ridder, de hand aan het gevest van zijn zwaard geslagen. Hij stond voor de koning en keek hem met flonkerende ogen aan. 'Ik zal achter hem aan gaan, heer koning,' zei hij. 'Ik zal Balin het zwaard ontnemen, als vergoeding voor de wrede daad die hij heeft bedreven!'
Arthur knikte. 'Mijn toestemming heeft u, heer Launceor,' zei hij zacht. Niet zo gauw echter was heer Launceor vertrokken of Merlijn de Wijze kwam de zaal binnen. Toen hij hoorde wat er was gebeurd en vernam dat heer Launceor achter Balin was aangegaan, trok hij aan zijn baard en zei: 'Opnieuw is het kwaad over Brittannië gekomen! En nog meer kwaad zal volgen! De Vrouwe van het Meer was het die een vloek over dat zwaard heeft uitgesproken! Ieder die het draagt zal sterven, dus ook Balin! Niemand, geen macht ter wereld kan deze vloek ongedaan maken! Balin rijdt zijn dood tegemoet! Toch zal ik hem achterna gaan en proberen hem te redden!'
En ook Merlijn de Wijze reed de poort uit.

Ondertussen had heer Launceor Balin ingehaald. Hij hield zijn paard in en trok zijn zwaard. 'Halt!' riep hij. 'En vecht! Vecht als een man Balin! Toon mij dat ge niet alleen vrouwen kunt verslaan!'
Ook Balin had zijn paard ingehouden en de twee ridders stonden recht tegenover elkaar. 'Waarom bent ge achter mij aangekomen, heer ridder?' vroeg Balin, zijn tegenstander recht in de ogen kijkend.
'Van koning Arthur kom ik!' riep heer Launceor. 'Hij gaf zijn toestemming u te straffen voor datgene wat vanmorgen in zijn paleis is gebeurd!'
Maar Balin schudde het hoofd. 'Ga terug, heer Launceor,' zei hij, 'ga terug voor het te laat is! Want ik zal u verslaan met dit zwaard!' En hij trok het zwaard uit de schede, het zwaard dat de Vrouwe van het Meer had gedood. Heer Launceor sprak geen woord. Hij trok het vizier van zijn helm naar beneden en gaf zijn paard de sporen. Met opgeheven zwaard stormde hij op Balin af, die echter rustig bleef staan, zich nauwelijks verroerend. Balin hief alleen zijn zwaard. En toen heer Launceor vlakbij was gekomen, kon geen menselijk oog de kling van Balins zwaard volgen, zó snel flitste het neer op heer Launceor. Even leek het alsof er niets was gebeurd, toen, zonder een kreet te slaken gleed heer Launceor uit het zadel en sloeg tegen de grond. Balin stapte van zijn

paard en keek bedroefd naar de liggende gestalte van heer Launceor. 'Waarom hebt ge niet geluisterd?' zei hij. 'Waarom bent u niet aan het hof gebleven?' Maar heer Launceor antwoordde niet. Hij was dood. Zijn bloed kleurde het gras...

Balin keerde zich om teneinde op zijn paard te stappen. Een voet had hij al in de stijgbeugel toen hij achter zich iets hoorde aankomen. Hij keek om en zag met grote snelheid een paard naderbij komen waarop een lieftallige jonge vrouw zat. Bij het dode lichaam van heer Launceor gekomen hield zij haar paard in en sprong eraf. Zij knielde naast het lichaam van de dode ridder neer en huilde. Haar gezicht naar Balin kerend, riep zij: 'Gij, Balin, waarom hebt ge het liefste gedood wat ik had? Van heer Launceor hield ik, meer nog dan van mijzelf! Hij is dood! Dan zal ik ook niet meer leven!'
En nog voor Balin een beweging kon maken, had zij het zwaard uit Balins hand gerukt, drukte het tegen haar borst en stak. Ontzet zag Balin toe hoe zij naast het lichaam van de dode heer Launceor neerviel. Onbeweeglijk van droefenis bleef hij staan, kijkend naar de twee lichamen, die hij niet had willen doden. Hij bewoog zich niet, als een standbeeld stond hij, met starre ogen kijkend naar wat hij had aangericht.
De avond viel, de zon was al bijna op haar laagste punt gekomen, toen hij gevonden werd door zijn broer, Balan. Samen waren zij opgegroeid, samen hadden zij gestreden, de slechte tijden en goede tijden hadden zij gedeeld. Balan steeg van zijn paard en raakte de schouder van zijn broer aan. Pas toen opende Balin zijn mond en vertelde wat er was gebeurd. 'Hier kon je niets aandoen,' zei Balan. 'Laten wij hen begraven. En laat mij met je mee rijden, naar koning Ryance. Neem mij, je broer, mee. Laten wij samen strijden, zodat Arthur je straks moge vergeven.' En in het licht van de ondergaande zon reden de twee broers weg, zij aan zij.

Een overwinning voor Arthur

De weg die de twee broers volgden naar het rijk van koning Ryance was lang. En toen zij bijna een hele dag zwijgend naast elkaar waren voortgereden, kwamen zij tenslotte bij een donker en geheimzinnig woud. Ze hielden hun paarden in toen van de bosrand een oude man, armoedig gekleed en leunend op een stok, hen tegemoet kwam.
'Waarheen rijdt ge, ridders,' vroeg de oude man met bevende stem. Balan boog zich voorover. 'Wie zijt gij?'
De oude man schudde zijn hoofd. 'Dat kan ik u helaas niet zeggen,' zei

hij. 'Maar ik weet dat gij beiden uitgereden bent om naar het hof van koning Ryance te gaan en hem te doden!'
'Dan kunt ge niemand anders zijn dan Merlijn!' riep Balin.
De oude tovenaar glimlachte. 'Uw ogen zijn scherp!' zei hij, want het was inderdaad Merlijn de Wijze. 'Welaan, dan vertel ik u dat ge dichter bij uw doel bent dan ge vermoedt. Vanavond zal koning Ryance hier door het woud rijden, met een gevolg van honderd ridders om de vrouwe van Vance te gaan bezoeken. Ik geef u de raad hier in hinderlaag te gaan liggen, hem op te wachten en hem te doden!'
De twee broers volgden de raad van Merlijn op, stegen van hun paarden en verscholen zich achter de bomen, de komst van koning Ryance afwachtend.

De duisternis was gevallen over het grote woud. De hemel was donker en weinig sterren waren er te ontdekken. Alleen het suizen van de wind en het schreeuwen van een uil waren te horen. Plotseling stootte Balin zijn broer aan. 'Luister!' zei hij. 'ik hoor ruiters naderen!'
De twee broers luisterden. Balin had gelijk. In de duisternis klonk het geluid van vele paarden dat snel naderbij kwam. En het waren inderdaad koning Ryance en zijn gevolg die naar het woud kwamen gereden. Aan de rand van het woud hield de stoet stil. Koning Ryance beval de anderen te wachten op zijn terugkomst, terwijl hij zelf, vergezeld van slechts twee van zijn beste ridders het woud inreed, naar het kasteel van de vrouwe van Vance. De koning en zijn vrienden reden precies in de richting waar Balin en Balan in hinderlaag lagen. Zij waren zich van geen enkel gevaar bewust. Toen zij dicht genoeg waren genaderd, sprongen de twee broers uit het struikgewas. 'Halt! Geef u over, koning! Verzet zal u niet baten! Wij zijn met teveel!'
Omdat het donker was tussen de bomen en de koning onmogelijk kon zien hoeveel vijanden hij tegenover zich had, moest hij zich wel overgeven. De broers ontwapenden de twee vrienden van de koning en bonden hen aan een zware eik. Toen ontwapenden zij ook koning Ryance die tandenknarsend van woede bemerkte dat hij alleen de twee broers tegenover zich had.
'Alleen gij tweeën?'
Balan grinnikte. 'Alleen wij,' zei hij. Hij bond de koning stevig op zijn paard. De beide broers stegen ook te paard en met de koning in hun midden verlieten zij langs een omweg het donkere woud.
'Op weg naar Camelot, Balan!'
'Op weg naar koning Arthur, Balin!' En met een woedende en tierende koning Ryance tussen hen in, galoppeerden zij de donkere nacht in.

Verbaasd bekeek koning Arthur de geknevelde koning Ryance die voor zijn troon was gebracht. Balin en zijn broer Balan hadden de koning overgegeven aan de wacht en waren vervolgens samen verdwenen.
'Wie heeft u hier gebracht?' vroeg koning Arthur aan de geboeide koning Ryance.
'Ha,' schreeuwde de koning. 'Hun namen weet ik niet, maar het waren de ridder met de Twee Zwaarden en zijn broer! De lafaards! Zij lagen in hinderlaag en...'
Koning Arthur stak zijn hand op. 'De ridder met de Twee Zwaarden?' vroeg hij. 'Welaan, ik ken hen niet, maar het moeten dappere ridders zijn!' Toen stapte Merlijn naar voren. 'Heer koning,' zei hij, 'ik zal u de namen van deze twee broers vertellen. Het zijn Balin en Balan, die uw vijand hierheen hebben gebracht! En ik zeg u, dit is niet het laatste wat u van hen zult horen! Morgen zal de broer van koning Ryance, koning Nero, met een groot leger tegen u optrekken om zijn broer te wreken! En groot zullen de daden zijn van Balin, de ridder met de Twee Zwaarden!'

Merlijn de Wijze kreeg gelijk. De volgende morgen berichtten de wachten dat er een groot leger in aantocht was. Diezelfde middag nog kwam het tussen koning Arthur en koning Nero tot een verschrikkelijke veldslag. De strijd was bloedig en hevig, aan beide kanten werd met grote dapperheid en moed gevochten. Koning Arthur was overal tegelijk, het zwaard Excalibur flitste en tientallen vijanden vielen onder zijn geweldige slagen. Maar overal waren ook de twee broers Balin en Balan, die steeds als uit het niets opdoken, koning Arthur bijstaand waar zij maar konden. En toen de avond viel en de zon naar de horizon zakte en het leger van koning Nero vluchtte, liet koning Arthur zijn zwaard zakken en keek om zich heen over het slagveld. Hij had overwonnen. Maar hij wist dat deze overwinning te danken was aan de ridder met de Twee Zwaarden en zijn broer. De koning nam zich voor de twee broers te bedanken en hen uit te nodigen naar het hof te komen. 'Key!'
Heer Key kwam langzaam naderbij. Hij hield zijn paard in en sloeg zijn vizier omhoog.
'Waar is de ridder met de Twee Zwaarden?' vroeg koning Arthur. 'Zijn zij in de strijd gevallen?' Heer Key haalde zijn schouders op. Hij schudde zijn hoofd. 'Niet gevallen, heer koning,' zei hij. 'Ze zijn weg gereden. Het woud in!'
Het gezicht van koning Arthur betrok. 'Waarom, Key?'
Heer Key schudde vermoeid zijn hoofd. 'Ik weet het niet, heer koning!'
Koning Arthur zweeg. Alleen het gekreun van de gewonden en het geschreeuw van de vluchtende vijanden waren nog te horen.

De vrouwe van het kasteel

Een half jaar was er voorbijgegaan sinds de beide broers aan de zijde vochten van koning Arthur tegen koning Nero. Maar veel eerder had Balan al afscheid genomen van zijn broer Balin om alleen zijn weg te vervolgen. De twee broers hadden elk een andere weg gekozen. Balin was naar het noorden gereden en had alleen veel avonturen beleefd. Het leek of het noodlot hem achtervolgde want overal waar hij kwam was er iets gebeurd waardoor hij overhaast de streek had moeten verlaten. Somber en eenzaam was hij verder gereden, denkend aan zijn broer Balan en aan de gebeurtenissen aan het hof van koning Arthur, waar alles was begonnen.

Na vele dagen rijden kwam Balin aan een kruispunt van vier wegen. Hij hield zijn paard in en keek om zich heen. Met verwondering zag hij midden op het kruispunt een gouden kruis staan waarin een paar woorden waren gegrift. *Hij die alleen is, laat hij het niet wagen verder te gaan!* Balin glimlachte. Een kruis, dacht hij. Een kruis zou mij tegenhouden? Niet eens een ridder om tegen te strijden! Hij schudde zijn hoofd. Balin gaat voor een gouden kruis niet opzij! Hij gaf zijn paard de sporen en wilde verder rijden. Maar op dat zelfde ogenblik verscheen er tussen de struiken, die langs het pad stonden, een oude man.
'Heer! Ga niet verder!'
Balin keek de oude man verbaasd aan. 'Waarom zou ik niet verder gaan?' De oude man boog het hoofd. 'Als ge verder gaat, heer, dan dreigt u groot gevaar! Keert terug waarlangs gij gekomen bent!'
Maar Balin schudde het hoofd. 'Ik denk er niet aan!' zei hij. 'Ik, Balin, keer geen enkel gevaar de rug toe! En zeker niet als ik niet eens weet welk gevaar!' En terwijl hij nog sprak klonken er hoornsignalen, zoals die geblazen werden om de dood van het gejaagde wild aan te kondigen. Balin liet zijn paard steigeren en zei: 'Hoor je, oude man? Daar blaast men reeds het teken van mijn dood! Maar ik leef nog! Waarom zou ik het gevaar ontvluchten? In de hand van God is mijn leven!' En hij reed lachend verder. Even later ontmoette hij een gezelschap ridders met hun jonkvrouwen die hem in hun midden opnamen, hem meenamen naar een kasteel en hem rijkelijk onthaalden. Maar voordat zij 's avonds zouden gaan slapen sprak de kasteelvrouwe tegen Balin: 'Heer ridder! Morgen, bij het aanbreken van de dag zult ge u gereed moeten maken om ten strijde te trekken! Niet ver hier vandaan is een klein eiland in een meer dat bewaakt wordt door één enkele ridder! Elke gast die in mijn kasteel overnacht moet tegen deze ridder de strijd aanbinden! Voor hij heeft gestreden, mag ik hem niet toestaan zijn weg

te vervolgen!' Balin haalde zijn schouders op. 'Een vreemde gewoonte,' dacht hij. 'Maar wanneer het zo hoort, welaan, dan zal ik deze vreemde ridder bestrijden.'

De volgende morgen, toen de zon opkwam, liet Balin zich in zijn wapenrusting helpen. Hij bekeek zijn eigen kleine schild, keek om zich heen en sprak één van de edelen aan die hem hielpen. 'Heer,' zei Balin, 'sta mij toe dat ik u vraag uw schild te mogen lenen! Het mijne is maar klein en biedt niet veel bescherming!'
De edelman reikte hem het schild aan. Balin dankte de ander, gespte het vreemde schild aan en reed vervolgens de poort uit. Naar de aanwijzingen van de kasteelvrouwe vond Balin spoedig het meer. Hij zag de kleine boot die aan de oever lag, sprong erin en roeide zichzelf en zijn paard naar de overkant. Daar ontmoette hij een beeldschone jonkvrouw die tegen hem zei: 'Heer ridder! Waarom hebt ge uw eigen schild achtergelaten en dit vreemde schild meegenomen? Het zal uw ondergang worden!' Balin voelde een vreemde ontroering. Weer werd hij gewaarschuwd, weer leek het alsof hij door het noodlot werd achtervolgd. Waarom altijd hij? Maar hij besteeg zijn paard en reed verder, tot dat hij kwam aan een open plek in het bos waarmee het eiland was begroeid. Midden op de open plek wachtte een Rode Ridder op hem. Roerloos op zijn paard gezeten keken de beide ridders naar elkaar. Ze hadden beiden hun vizier gesloten. Als op een teken gaven de twee ridders hun paard de sporen en reden met gevelde lansen op elkaar in. De botsing was hevig en fel.
Zo fel dat beide ridders van hun paard werden gestoten en op de grond stortten. Maar daarmee was het gevecht niet afgelopen. Zij trokken beiden hun zwaard, stelden zich tegenover elkaar op en de strijd begon nu pas goed. Hevig waren de slagen die zij elkaar toebrachten. Keer op keer vielen de beide ridders elkaar aan, van geen ophouden wetend. Zij bleven op de been, de strijd duurde uren en zij brachten elkaar verschillende diepe wonden toe. Zwijgend vochten zij totdat eindelijk Balin achteruit stapte om wat rust te nemen, voordat hij weer zou beginnen met een gevecht. Toen, terwijl zij hijgend, bebloed en bezweet tegenover elkaar stonden, leunend op hun zwaarden, vroeg de vreemde ridder: 'Heer, wie zijt gij!? Ge strijdt dapper en eerlijk! Nog nooit heb ik een tegenstander als u ontmoet!' Toen sloeg Balin zijn vizier omhoog en zei: 'Balin heet ik! Ik ben de broeder van de grote Balan, een naam die gij zeker gehoord zult hebben!'
Tot zijn verbazing sloeg ook de Rode Ridder zijn vizier omhoog. En tot zijn nog grotere verbazing herkende Balin zijn broer Balan. Hij wierp zijn zwaard weg, hief zijn armen ten hemel en stortte op de grond,

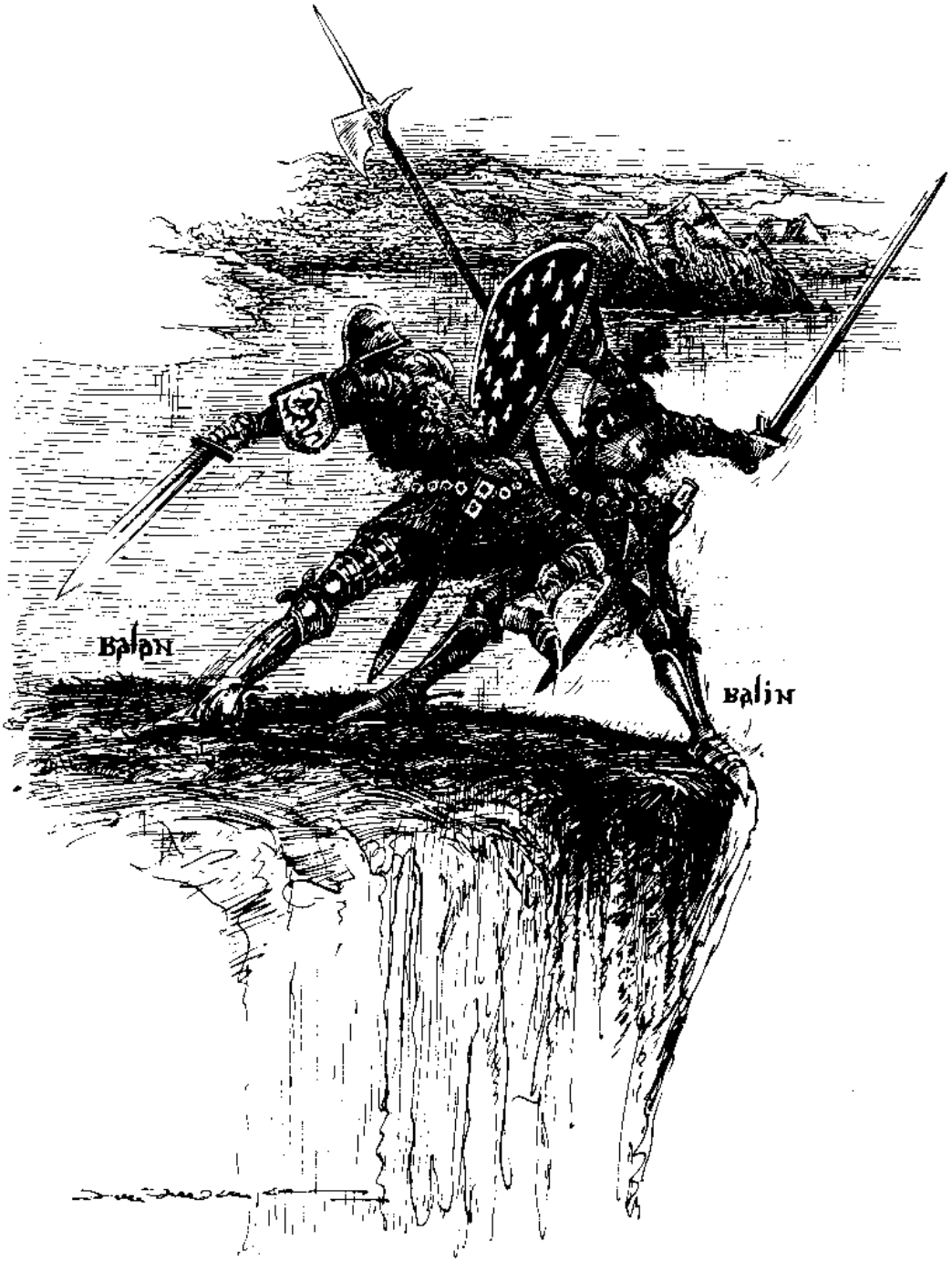
Balan
Balin

uitgeput door het bloedverlies. Balin had gestreden met degene die hem van allen het liefst op de aarde was. En noch hij, noch zijn broer zou deze strijd overleven, een strijd die door de vrouwe van het kasteel was veroorzaakt. Toen de zon onderging en de schemering daalde over het land, stierven de beide broers.
De volgende morgen vond Merlijn hen. Het leek alsof zij sliepen in elkaars armen. Zwijgend begroef de oude tovenaar hen, dekte hun graf af met een steen waarop hij in gouden letters de namen schreef en reed weg in het morgenlicht om hun droeve dood te melden aan koning Arthur.

ZEVENDE BOEK

Lancelot

Een kerker voor heer Lionel

'Waarom, Lancelot?' vroeg koningin Guinevere. 'Waarom wilt u ons verlaten?' Lancelot keek zijn koningin droevig aan. 'Ik heb genoeg van het leven aan het hof,' zei hij. 'Ik wil op avontuur, mijn plaats aan de Tafelronde waarmaken!' Moest hij tegen de koningin de ware reden zeggen? Moest hij tegen haar zeggen dat hij van haar hield? Nee, Guinevere was Arthurs vrouw, en hij, Lancelot, zou zijn koning nooit kunnen bedriegen.
'Ik rijd uit met heer Lionel,' zei hij, 'morgen reeds. Wanneer de zon opkomt boven de heuvels zullen wij Camelot verlaten.' Hij zweeg even en zei toen: 'Maar onze overwinningen zullen voor Arthur en zijn koningin zijn, onze roem zal de roem van de Tafelronde zijn.'
Zo reden zij de volgende morgen de zon tegemoet: heer Lancelot en heer Lionel, zijn neef en vriend. Naast elkaar reden zij het avontuur tegemoet terwijl in één van de ramen van Camelot een zwijgende figuur hen nakeek: koningin Guinevere.

Heer Lancelot sliep, in de schaduw van een appelboom, op een heuvel die uitkeek over een dal, waarin de weg zich kronkelend naar het noorden slingerde. Hij had zijn helm onder zijn hoofd gelegd. Heer Lionel zat naast hem en hield de wacht. Hun paarden waren een eind verder aan een heg gebonden. Na een halve dag te hebben gereden had de vermoeidheid de beide ridders overvallen. Zij waren afgestegen en hadden besloten ieder een uur te slapen, terwijl de ander zou waken. Doezelend hield heer Lionel nu zijn ogen op de stoffige weg gericht, die als een lang wit lint aan zijn voeten lag. Niets bewoog er, heet brandde de zon op een lome wereld. Maar plotseling ging heer Lionel met een schok overeind zitten. Paarden! Drie paarden draafden in een grote stofwolk naderbij! Heer Lionel kneep zijn ogen tot spleetjes: herkende hij in één van de ridders niet de broer van heer Lancelot, de grote heer Ector? Waarachtig, het was heer Ector, die daar met twee andere ridders in gestrekte draf de weg afvluchtte! Want dat was het, wat zij deden! Heer Lionel zag heer Ector omkijken, naar een punt achter zich... toen zag ook heer Lionel wat het was, waarvoor de drie ridders zo haastig vluchtten: met getrokken zwaard, rechtop staande in de

stijgbeugels van zijn grote zwarte ros, haalde een enorme ridder de vluchtelingen langzaam in! Zijn donkerblauwe wapenrusting glansde dof in de zon, fel sprong het licht in de kling van zijn geweldige zwaard dat hij boven zijn hoofd zwaaide! Heer Lionel keek ademloos toe bij het gebeuren, wetend dat hij te laat zou zijn om de drie ridders te helpen.
De Blauwe Ridder haalde de achterste vluchteling in: het zwaard kliefde de lucht en vanaf zijn plaats op de heuvel kon heer Lionel de klap horen waarmee de eerste vluchteling uit het zadel geslagen werd! De tweede ridder werd ingehaald, weer deed het zwaard van de Blauwe Ridder zijn werk. Met een schreeuw die door merg en been ging tuimelde de tweede ridder tegen de grond en bleef bewegingloos liggen. Toen, alsof hij besefte dat de vlucht niet zou helpen, hield heer Ector zijn paard in, keerde het en wachtte de naderbij komende Blauwe Ridder op. Maar deze stopte niet. Als een wervelwind stormde de Blauwe Ridder op heer Ector af. En tegen dit enorme geweld was niets bestand: de kracht van de botsing was als een aardbeving!
Ontzet zag heer Lionel hoe heer Ector uit het zadel vloog, voordat hij op de grond terechtkwam een salto maakte en met een geweldige slag ter aarde stortte! De stofwolken trokken op, hoog opgericht op zijn paard keek de Blauwe Ridder naar de drie roerloze gedaanten op de weg...
Heer Lionel stond op, keek even naar de slapende Lancelot, steeg vervolgens te paard en reed toen, zijn lans stevig vastnemend, met een geweldige snelheid de heuvel af, in de richting van de Blauwe Ridder!

Toen heer Lionel de plek bereikte waar de Blauwe Ridder stond, had deze juist zijn drie verslagen tegenstanders stevig vastgebonden op hun paarden. Het was een beschamend gezicht, een man als heer Ector onbeweeglijk over zijn zadel te zien hangen.
Heer Lionel bracht zijn paard tot vlakbij dat van de vreemde ridder. 'Mag ik vragen, vreemdeling,' zei heer Lionel, 'waarom u deze ridders heeft gebonden? Mag ik ook vragen wat deze ridders u gedaan hebben, om ze zo lafhartig te behandelen als u deed?'
De Blauwe Ridder keerde zich naar heer Lionel. 'Dat gaat u niets aan,' zei hij met een donker keelgeluid dat niets goeds voorspelde. 'Maar ik wil het u wel vertellen! Deze drie ridders behoren tot het hof van Arthur. En iedere ridder die tot dat hof behoort zal een zelfde lot ondergaan! Maak u dus maar uit de voeten wanneer ge ook een ridder van Arthur bent!'
Heer Lionel keek de Blauwe Ridder onbevreesd in het vizier. Een glimlach speelde om zijn mondhoeken toen hij zei: 'Ik ben een ridder

van de Tafelronde! Ik kan niet toestaan dat ge deze ridders gevangen neemt.'
Een donker grommen kwam uit de keel van de Blauwe Ridder. 'Dat moet gij mij dan maar eens proberen te beletten!'
'Dat zal ik zeker!' zei heer Lionel. Hij dreef zijn paard achteruit en nam zijn lans. De Blauwe Ridder deed hetzelfde. Weer wierpen de hoeven van de paarden grote wolken stof op in de warme lucht, er was een geluid van splinterend hout maar dat geluid kwam niet van de Blauwe Ridder. Met ontzetting bemerkte heer Lionel dat zijn lans in wel twintig stukken versplinterde. Hij sprong met een kreet van zijn paard en greep zijn zwaard uit de schede. De Blauwe Ridder liet een bulderende lach horen. Hoog boven heer Lionel uittorenend boog hij bijna dubbel van duivelse vreugde. 'Laat u maar direct binden!' riep hij. 'Ge zult mijn gevangene zijn, evenals de anderen! Maar ik wil u een voorstel doen! Wees mijn dienaar en ik laat u ongemoeid!'
Heer Lionel werd wit van woede onder zijn helm. 'Uw dienaar! Nooit! De ridders van de Tafelronde zijn niemands dienaar dan van koning Arthur! Liever gevangen, dan een dienaar van iemand als gij!'
'Goed,' schreeuwde de Blauwe Ridder. 'Ge hebt er om gevraagd.' Hij gaf zijn paard de sporen en zonder medelijden dreef hij het zwarte dier tegen de weerloze heer Lionel aan. Het zwaard werd heer Lionel uit de hand gerukt, op hetzelfde ogenblik kwam het zwaard van de vreemde ridder op zijn helm neer, met zulk een verschrikkelijke kracht dat heer Lionel bewusteloos ter aarde stortte. Het zonlicht verdween in een inktzwarte duisternis.

En Lancelot sliep onder de appelboom. Niets had hij gemerkt van het gevecht. Niets merkte hij ook van de verdwijnende Blauwe Ridder, die heer Lionel net als de drie anderen op zijn paard had vastgebonden en meevoerde naar de burcht, waar hij hen opsloot in een diepe kerker, waarin geen zonlicht doordrong.
Heer Lancelot sliep, onbewust van alles wat er was gebeurd.

Gevangen en bevrijd

Toen Lancelot eindelijk zijn ogen opende wist hij het eerste ogenblik niet waar hij was. Droomde hij? Hij was gaan slapen op de heuvel, onder de appelboom. En nu hij overeind ging zitten en om zich heen keek was hij heel ergens anders. Hij lag op een rustbank, in een kamer! En waar was zijn wapenrusting, zijn zwaard? Hij was alleen in de kamer, waar was heer Lionel gebleven?
Het was een kamer zonder een enkel raam, waarin hij zich bevond. In

de kamer was slechts één deur, Lancelot probeerde haar te openen maar merkte dat de deur stevig op slot was. Dat betekende dat hij een gevangene van wie? En waarom? Lancelot zou niet zo erg lang hoeven te wachten voordat hij een antwoord zou krijgen op zijn vragen, want plotseling hoorde hij een geluid: er werd een sleutel in het slot van de zware deur gestoken en omgedraaid! De met ijzer beslagen deur draaide langzaam piepend open en in de deuropening verscheen voor de verbaasde ogen van Lancelot een beeldschoon meisje! In een hand hield zij een gouden kandelaar met een brandende kaars, in de andere een schaal met voedsel. Zij deed een paar stappen naar voren, achter het meisje sloot een ruw uitziende wachter de deur!

'Dit is het kasteel van koningin Morgana,' zei het meisje, op de vraag van Lancelot waar hij was. 'Zij heeft u hierheen gevoerd, op uw eigen schild, nadat zij u betoverd heeft! Kwaad kon zij u niet doen, sinds ge de ring draagt!'
Lancelot glimlachte en keek naar de gouden ring aan zijn vinger, de ring die hij van de Vrouwe van het Meer had gekregen lang geleden.
'Zij kon u alleen een paar uur langer laten slapen!'
'Wat wil zij nu van mij?' Lancelot nam het voedsel van het meisje aan. 'Ik heb haar geen kwaad gedaan!'
'Zij weet dat u heer Lancelot bent, de dapperste en onoverwinnelijke ridder van koning Arthur! Ik weet niet wat zij van u wil, maar zij zal u direct bezoeken!'
'Is hier, uit deze kamer ontsnappen mogelijk?' Lancelot keek het meisje aan. Maar zij legde een vinger op haar lippen.
'Ik kan nu niets zeggen,' zei ze. 'Maar ik kom terug! Geduld!'
Lancelot voelde zich onbehaaglijk, maar liet niets van zijn zorgen merken. Hij knikte. Het meisje draaide zich om en klopte op de deur. Even later was zij weer verdwenen, Lancelot achterlatend in de kamer.

Lancelot had juist het laatste voedsel doorgeslikt toen de deur opnieuw openging. Overweldigd door wat hij zag ging Lancelot rechtop staan. Want daar was koningin Morgana! Een gouden kroon op haar hoofd, haar rode haren bijeen gebonden met gouden linten, en goud was haar kleding. Glanzend en schitterend bleef zij voor Lancelot staan.
'Welkom op Chateaubras, heer Lancelot!' Zij glimlachte op een vreemde manier. 'Het is een grote eer u hier te hebben!'
Lancelot boog. 'Het is een eer hier te zijn,' antwoordde hij. 'Maar ik was toch liever geen gevangene geweest, majesteit! Ik had liever dat u mij toestemming gaf heer Lionel te zoeken en mij mijn wapenrusting te geven!'

De ogen schitterden. 'Dat kan geschieden,' zei zij. 'Het staat u vrij te gaan waarheen u wilt. Maar niet dan nadat u mij een dienst bewezen hebt!'
Lancelot keek haar vragend aan. Koningin Morgana nam een prachtige, gouden ring, bezet met edelstenen, van haar vinger.
'Ik geef u deze ring, heer Lancelot, een sieraad van grote waarde! Gij zijt vrij wanneer ge mij uw ring geeft, de ring die ge daar aan uw vinger draagt!'
Lancelot schudde zijn hoofd. 'Helaas,' zei hij, 'dat is iets wat ik u niet kan toestaan. Deze ring is mij gegeven door de Vrouwe van het Meer! Het is de ring die mij onoverwinnelijk maakt! Het spijt mij, maar dat verzoek kan ik onmogelijk toestaan!'
In de ogen van koningin Morgana verscheen een gevaarlijk licht. Lancelot zag dat ze trilde van woede. 'U weigert, heer Lancelot?'
Lancelot knikte. 'Ik kan u deze ring niet geven, majesteit!'
Koningin Morgana richtte zich op. Haar ogen fonkelden nu van haat. 'Dan zult ge mijn gevangene zijn! Geen daglicht zult gij zien totdat gij mij de ring hebt gegeven!'
Zonder nog een woord te zeggen, draaide zij zich om en verdween door de deur van de kamer, Lancelot verward en teleurgesteld achterlatend.

Lang bleef Lancelot echter niet alleen. Want niet zodra was de koningin verdwenen of het meisje dat hem voedsel had gebracht, sloop zacht naar binnen. 'Ik heb gehoord wat de koningin van u verlangt,' zei ze zacht. 'En ik wil u helpen, als gij mij wilt helpen.'
'Ik zal u zeker helpen, wanneer gij mij uit dit kasteel helpt ontsnappen,' antwoordde heer Lancelot vriendelijk. Het meisje kwam dichterbij. 'Mijn naam,' zei ze, 'is Elaine. Mijn vader is koning Bagdemagus!' De ogen van Lancelot lichtten op, want hij kende de koning goed. 'Over veertien dagen moet mijn vader slag leveren tegen de koning van Noord-Wales. Die wordt geholpen door een paar ridders, onder wie heer Modred, van het hof van Arthur. Wanneer mijn vader deze slag niet wint, zal al zijn land hem worden ontnomen en zal hij sterven van verdriet! Wanneer gij belooft dat ge mijn vader zult bijstaan in die slag, zal ik zorgen dat gij nog vanavond kunt ontsnappen!'
Lancelot keek in de vriendelijke ogen van het meisje. 'Ik zal uw vader helpen!'
'Volg mij dan,' zei Elaine, 'de wachter is naar bed. Ik ken het kasteel. Dan laat ik u vrij!'
Alles in het kasteel was in diepe rust toen Elaine Lancelot naar de kamer bracht waar zijn wapenrusting lag. Zij hielp hem om zijn harnas aan te gorden. Vervolgens bracht zij hem langs trappen en gewelven

naar de binnenplaats waar zijn paard gezadeld wachtte.
Lancelot nam de teugels en zette zijn voet in de stijgbeugel. Toen draaide hij zich nog een keer om naar het meisje dat in de schaduw was blijven staan. 'Uw vader zal zijn land niet hoeven verliezen, dat beloof ik u, Lancelot van het Meer!'
Bleekgeel scheen de maan over de donkere wereld toen Lancelot het kasteel van koningin Morgana verliet. De hoeven van zijn paard maakten nauwelijks geluid toen hij verdween over de dichtbeboste heuvels.

Geen water voor heer Lancelot

De hele nacht was Lancelot doorgereden en toen de nieuwe dag aanbrak was hij aan de zoom van een woud gekomen. Hij hield zijn paard in en keek om zich heen. Aan de horizon barstte de zon in gouden stralen uiteen over een groene wereld. Heuvels en dalen strekten zich voor Lancelot uit, onder de heuvel waarop hij stond stroomde een beek waarvan het water zo doorzichtig was als kristal. En aan de oever van deze beek kringelde een straaltje rook omhoog. Lancelot kneep zijn ogen tot spleetjes. Zou dat misschien heer Lionel zijn, naar wie hij zocht? Had hij daar een vuur gemaakt, om zich te warmen? Lancelot gaf zijn paard de sporen en reed de heuvel af, in de richting van de rook die boven de struiken uitsteeg.
Maar toen Lancelot zijn paard door de struiken stuurde en aankwam bij het kleine kampvuur, vond hij geen heer Lionel. Naast het vuur zat, in elkaar gedoken, een in het leer gestoken gestalte, een houtvester: een jager. Hij keek op toen heer Lancelot zijn paard inhield bij zijn kampvuur. Lancelot steeg af, liep naar de man toe en hurkte bij het vuur.
'Nooit een ridder gezien, vriend?' Lancelot strekte zijn handen uit naar het vuur. De houtvester zweeg een ogenblik en keek Lancelot nieuwsgierig aan. 'Ik zie elke dag ridders,' zei hij. 'Maar niet zoals u!' Hij spoog in het vuur dat siste. 'De meeste ridders die ik zie liggen over het zadel van hun paard! Gebonden en gekneveld!'
Lancelot keek de jager beduusd aan. 'Gebonden?!'
De jager knikte. 'Jawel,' zei hij. 'Tientallen! Allemaal verslagen en gevangen genomen door de Blauwe Ridder! Die heeft zijn kasteel verderop! Hij heeft gezworen elke ridder die ook maar iets met Arthur te maken heeft gevangen te nemen! Onoverwinnelijk is hij, de Blauwe Ridder! Als je 's nachts langs zijn kasteel komt hoor je de gevangenen jammeren! Zoekt u die, de Blauwe Ridder? Die zou ik maar uit de weg gaan als ik u was!!'
'Heb je misschien ook een gevangen ridder gezien met een schild waarop een Rode Griffioen stond, man?'

De jager dacht even na. 'Dat kan zijn,' zei hij. 'Maar meestal zijn hun schilden zo gehavend dat er helemaal niets van te zien is!'
'Waar woont die Blauwe Ridder? Kun je me dat uitleggen?'
De jager wees met zijn hand. 'Een paar kilometer verderop,' zei hij, 'vindt ge een brug over een beek. Ge ziet zijn burcht dan liggen, maar ge komt er niet binnen, heer! Niet anders dan als gevangene! Ga er niet heen, heer, als ge niet in de kerkers wilt komen!'
Lancelot glimlachte. 'Weet jij wel wie ik ben?' De jager schudde zijn hoofd. 'Wie u ook bent heer, vecht niet met de Blauwe Ridder!'
Lancelot stond op. Hij liep naar zijn paard en steeg op. Toen hij in het zadel zat boog hij zich voorover naar de jager die naast het vuur was blijven zitten. 'Lancelot van het Meer is mijn naam!' De jager tilde verbaasd het hoofd op.
'Heer Lancelot?! Dan bent u de enige misschien die...?'
Maar Lancelot hoorde de rest van de woorden niet meer. In gestrekte draf stuurde hij zijn paard naar de plaats die de jager hem had gewezen...

Lancelot hoefde niet lang te wachten bij de brug over de beek. De morgen was nog niet ver gevorderd toen hij op de weg die naar het kasteel voerde een wonderlijk schouwspel zag, een schouwspel dat hem beschaamde. Daar was de Blauwe Ridder! Maar hij was niet alleen! Hij voerde een paard met zich mee. En over het zadel van het paard, aan handen en voeten gebonden, lag een roerloze gedaante, die Lancelot onmiddellijk herkende! Het was heer Gaheris, de broer van heer Gawain! De Blauwe Ridder hield direct zijn paard in toen hij heer Lancelot zag. 'Dat is een onwaardige manier om gevangenen te behandelen?' zei Lancelot, 'vooral als het een ridder van de Tafelronde is!' Er kwam een diep gegrom uit de keel van de Blauwe Ridder. 'Ik behandel gevangenen op mijn manier!' riep hij. 'En vooral als zij van de Tafelronde zijn! Ik geef u een goede raad ridder! Wanneer gij niet ook over uw zadel wilt komen te liggen, verdwijn dan van hier!'
Als enig antwoord sloeg Lancelot met een klap zijn vizier dicht en hief zijn lans! De Blauwe Ridder deed hetzelfde, wel wetend dat Lancelot tegen hem zou strijden. Maar niet wetend dat het heer Lancelot was, de beroemdste ridder van de Tafelronde!
De Blauwe Ridder was inderdaad een geweldige tegenstander! Dat merkte heer Lancelot toen zij met een verschrikkelijke klap op elkaar inreden. De lansen van de twee strijders versplinterden tegelijkertijd, maar het gelukte Lancelot niet de Blauwe Ridder uit het zadel te lichten! Er bleef niets anders over dan met het zwaard verder te strijden. Lancelot sprong van zijn paard en trok zijn zwaard uit zijn schede. De

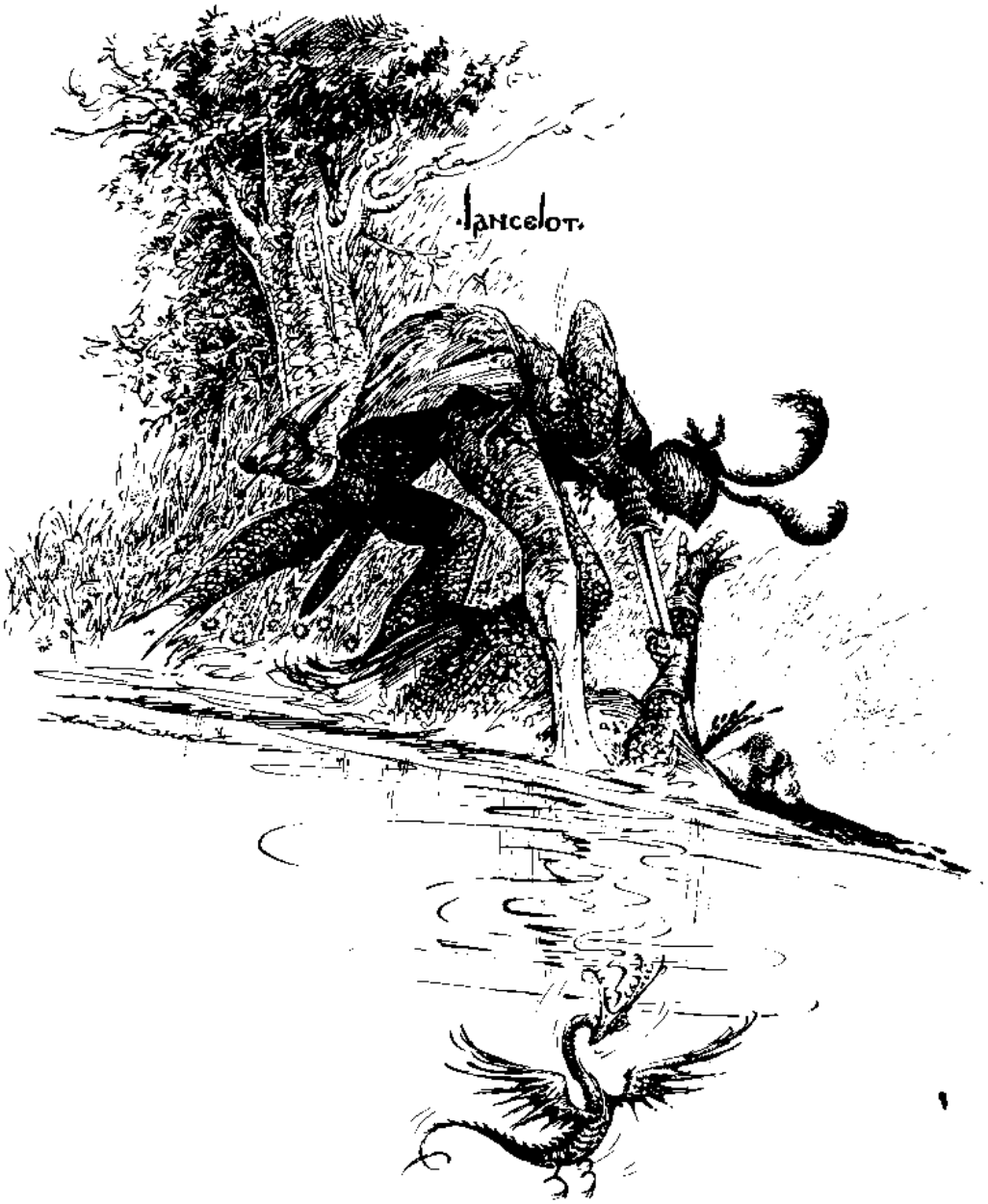
Lancelot.

Blauwe Ridder deed precies hetzelfde en als twee reuzen draaiden de beide mannen om elkaar heen, zoekend naar een mogelijkheid de ander te doden. Want Lancelot wist het zeker: hij zou deze Blauwe Ridder die onoverwinnelijk heette, moeten doden om zijn gevangenen te bevrijden! Met geweldige slagen van zijn zwaard probeerde hij de verdediging van de woesteling te doorbreken. Slag op slag deed hij neerkomen op helm en schild van zijn tegenstander. Lancelot voelde hoe het zweet en het bloed van zijn gezicht stroomde onder de helm, zijn adem kwam in stoten uit zijn mond, zijn hart bonkte van inspanning. Telkens en telkens weer hief hij het zwaard, steeds weer sloeg de kling vonken uit het staal als hij de Blauwe Ridder raakte. De grond rondom hem was tenslotte bezaaid met stukken van hun wapenrusting, het gras gekleurd met rode droppels van hun bloed. Toen stak de Blauwe Ridder zijn hand op: 'Een ogenblik rust, heer ridder, om te drinken!' Lancelot knikte en wees uitgeput met de hand naar de beek. Terwijl de ridder dronk bedacht hij dat hij snel een eind aan het gevecht zou moeten maken, lang zou hij het niet meer volhouden. Hij zette zijn helm weer op. Toen zag hij dat ook Lancelot zijn hand opstak. 'Vergun mij, ook wat te drinken voordat wij verder strijden, ridder!'
De grijns die om de mond van de Blauwe Ridder kwam zag Lancelot niet. 'Drinken?! Uw eigen bloed zult ge drinken!' En als een tank stormde de ridder op Lancelot af. Deze voelde iets breken, hij wierp zijn gehavende schild van zich af en greep met beide handen zijn zwaard. Met vreselijke slagen dwong hij de Blauwe Ridder op zijn knieën, Lancelot greep zijn helm, rukte hem van het hoofd van de Blauwe Ridder... Toen suisde zijn zwaard voor de laatste maal... en het hoofd van de Blauwe Ridder rolde in het gras! Zijn dode lichaam viel voorover, het zwaard viel uit zijn hand... Het was een dodelijk vermoeide en gewonde Lancelot die naar de beek strompelde om te drinken. Maar er was een glimlacht om zijn mond toen hij dacht aan de gevangenen in de kerker van de Blauwe Ridder die nu het daglicht weer zouden zien...

Ontmoeting met heer Modred

De Blauwe Ridder zou niemand meer overweldigen. De gevangenen werden bevrijd door heer Gaheris. Voordat hij dit echter deed, nam Lancelot afscheid van de broer van Gawain. 'Ik kan niet blijven,' zei hij, 'ik heb aan een jonkvrouw een belofte gedaan die ik moet na komen.' Hoe heer Gaheris Lancelot ook bezwoer om eerst een paar dagen te rusten, het mocht niet baten. 'Tijdens de reis zullen mijn wonden wel genezen,' zei hij tegen heer Gaheris. En hij stuurde zijn

paard de hoofdweg op, naar het noorden, waar koning Bagdemagus zijn hulp nodig had.
Er waren tien dagen voorbijgegaan. Al voordat Lancelot het kasteel van koning Bagdemagus bereikte hoorde hij van de bevolking over de komende strijd tegen koning Bagdemagus. De boeren en dorpelingen schudden hun hoofd als zij de kansen van koning Bagdemagus bespraken, zij zagen hun land al toevallen aan de koning van Noord-Wales.
'En u, heer? Zult u koning Bagdemagus helpen?' De gezichten van de dorpelingen keken Lancelot vragend aan. Deze glimlachte, telkens als men hem dat vroeg. 'Ik zal hem helpen, vrienden!' 'En uw naam, heer? Zeg ons uw naam!' Maar Lancelot schudde zijn hoofd, gaf geen antwoord en reed verder...

'Ik ben gekomen om u te helpen in uw toernooi tegen de koning van Noord-Wales,' zei Lancelot. 'Uw dochter Elaine heeft mij gevraagd hier naar toe te komen! Zij bevrijdde mij van koningin Morgana.'
Koning Bagdemagus keek Lancelot aandachtig maar verbaasd aan. 'Mijn dochter!'
Lancelot knikte. 'Een ereschuld!'
'Maar wie bent u, heer!'
'Mijn naam, heer, is Lancelot van het Meer. Ik ben een ridder van de Tafelronde!'
Het gezicht van koning Bagdemagus klaarde op.
'Maar dan ben ik gered!' riep hij. 'De beroemdste ridder van Arthur! Dan zal ik gered zijn!'
Lancelot haalde zijn schouders op. 'Dat zal afhangen van het feit wie er wint!' zei hij. 'Maar ik zal proberen u te helpen. Wie zijn de ridders die tegenover u in het strijdperk komen?'
'De koning van Noord-Wales, hij is een gezworen vijand. En heer Mador de la Porte, zijn verraderlijke vriend, heer Gahalantine en heer Modred! Kunt u hen verslaan, heer Lancelot?'
Het gezicht van de koning drukte gespannen verwachting uit.
'Als mijn zwaard mij bijstaat, heer koning, en mijn lans niet versplintert, dan kan ik hen verslaan!'
'Ik leid u naar de grote zaal,' zei de koning. 'Ge zult eerst eten en rusten!' Hij klapte in zijn handen en er kwamen een paar bedienden naderbij.
'Breng heer Lancelot naar de grote zaal! Geef hem voedsel en help hem met de wapenrusting.'
Er waren lichtjes in de ogen van de oude koning toen hij naar de strijdlustige, onoverwinnelijke gestalte van Lancelot keek, die zich liet meevoeren.

Ze waren er allemaal de dag dat het toernooi gehouden zou worden. Een gewoon toernooi zou het niet worden, dat was duidelijk. Het was een flinke weide, voor het kasteel, meer niet, waarop de strijd uitgevochten zou worden. De koning van Noord-Wales, geflankeerd door de ridders die hem zouden bijstaan, was al aanwezig. Aan de andere kant van het veld zat koning Bagdemagus op zijn paard. Slechts één ridder, een oude getrouwe, zat naast hem op een paard dat betere dagen had gekend. Een oude koning tegen vier geoefende ridders! En waar was Lancelot?

Lancelot had zich verscholen in een bosje, opzij van het veld. Hij was van plan pas te voorschijn te komen als dat nodig was. Hij had met koning Bagdemagus afgesproken dat hij, als de strijd op zijn hoogtepunt was, te hulp zou komen. Hij zou hen verrassen. De koning had toegestemd, maar met een hart vol sombere voorgevoelens. Maar Lancelot had hem gerustgesteld. 'Ik zal er zijn als ge mijn hulp nodig hebt, heer koning!'

De herauten staken hun trompetten omhoog. Het sein voor de aanval weerklonk. De ridders sloegen hun vizier toe. De paarden zetten aan: omgeven door een grote stofwolk stormden de koning van Noord-Wales en zijn helpers op de oude koning af... er was een geluid van splinterende lansen, een rinkelen van metaal, het geluid van een vallend lichaam... Toen de stofwolk een beetje optrok lag de oude dienaar van koning Bagdemagus op de grond, kreunend van pijn, terwijl het bloed uit zijn wapenrusting gutste. Maar koning Bagdemagus zat op zijn paard, oud en gebogen, maar ongebroken...

Toen vond Lancelot het tijd om te helpen. Hij ook sloeg zijn vizier toe en kwam uit de schaduw van de struiken in het daglicht. De vier ridders lieten vol verbazing hun lansen zakken.

'Heer Lancelot van het Meer!' Heer Mador de la Porte trok hard aan de teugels van zijn paard. 'Hoe komt hij hier!'

Lancelot stuurde zijn paard naast dat van de oude koning. Hij strekte zijn lans, wachtte af... De koning van Noord-Wales was de eerste die zijn paard de sporen gaf. Schreeuwend van woede stormde hij op Lancelot af... en beet het volgend ogenblik in het zand! De volgende ridder die door Lancelot bijna zonder moeite werd verslagen was heer Mador de la Porte, die gillend van pijn op de harde grond terecht kwam. En ook heer Gahalantine onderging een zelfde lot toen zijn speer versplinterde...

Toen was het de beurt van heer Modred. Dit was zijn kans, dit was de kans om zich te wreken op de huichelachtige Lancelot, die de liefde van de koningin bezat, een liefde die hij niet had... Modred drukte zijn sporen in de flanken van zijn ros, haat verblindde zijn ogen, haat was

het die de punt van de lans deed trillen... de twee ridders botsten... de grond dreunde... en het volgende ogenblik lag Modred op zijn rug, niet in staat zich te bewegen, terwijl een geweldige pijn door zijn lichaam trok, een pijn die aanhield, die nooit meer over zou gaan...
Koning Bagdemagus sloeg zijn vizier omhoog om Lancelot te bedanken. Maar er was niemand om te bedanken. Lancelot was weggereden, had de zoom van het woud bereikt. En de schaduwen tussen de stammen slokten hem op...
De blik in de ogen van Modred, toen hij overeind geholpen werd door zijn schildknapen, voorspelde niet veel goeds! Kreunend van pijn stootte hij uit: 'Dat, Lancelot, zul je berouwen! Dat komt je duur te staan!'

De reuzen

Het woud waar Lancelot door heen reed, was dichter dan hij ooit had gezien. Kniehoog gras bedekte de grond, tientallen meters hoog rezen de zware stammen omhoog. Hun dichte kruinen lieten nauwelijks enig zonlicht door. Er was echter geen vogel te horen, geen ander geluid dan het kraken van het zadel en het breken van het paard door struikgewas en planten. Maar eindelijk, na uren te hebben gereden, zag Lancelot het zonlicht door de stammen: bijna had hij het eind van het woud bereikt. Maar plotseling hield hij zijn paard in en keek met grote ogen naar de gestalte die als een geestverschijning tussen de stammen voor hem oprees en hem de weg naar de vallei versperde. 'Wat zoekt gij hier, vreemdeling!?'
Zo'n enorme krijger als voor hem stond had Lancelot nog nooit ontmoet. De reus moest meer dan drie meter zijn, het schild dat hij droeg had de afmetingen van een molensteen, het zwaard in zijn rechterhand was zo lang als de lans die Lancelot met zich meevoerde.
'Wel?'
Lancelot gebaarde naar de zoom van het woud. 'Ik wil het woud uitrijden,' zei hij kalm. 'En ginds de vallei in.'
'Dat zal niet gebreuren,' schreeuwde de reus. 'Niemand gaat de vallei van het Moeras in! Niet als Chub en Glub het beletten kan!'
'Het spijt mij, heer reus!' zei Lancelot. 'Maar niemand houdt Lancelot van het Meer tegen!' Hij trok zijn zwaard uit de schede. De reus hief zijn geweldige arm op en stormde op Lancelot af, het zwaard geheven om hem met één slag te doden.
Lancelot toonde geen vrees. Kalm wachtte hij de aanval van de reus af. Kalmte was het enige dat hem kon redden. Het zwaard van de reus suisde door de lucht... sloeg, en kwam met een krakende slag terecht in

de stam van een boom! De kracht van de slag was zo groot dat de zware boom schudde en bladeren en takken rondom de reus en Lancelot neerdaalden, alsof het regende. Woedend van teleurstelling trachtte de reus zijn zwaard uit de stam te wrikken, maar voordat hij daarin slaagde draaide Lancelot zich om, hief zijn eigen zwaard en sloeg toe! Het zwaard drong in de nek van de reus, sneed dwars door zijn pantser, drong door tot in de borst... De reus liet een gorgelende doodskreet horen, even bleef hij staan alsof hij niet kon omvallen, toen tuimelde hij tegen de grond, in zijn val een kleine berk ontwortelend.
Lancelot veegde zijn zwaard af. Hij stak het terug in de schede. Toen keerde hij zijn paard en reed het woud uit, naar de vallei van het Moeras. Hij vroeg zich af wie hij had verslagen: Chub of Glub?
Eenmaal buiten het woud zag Lancelot een wonderlijk landschap voor zich. Een vallei, vlak en moerassig, in het midden van de vallei een meer, waarvan het water glinsterde in de zon. In het meer een eiland en op dat eiland een kasteel en een kleine ommuurde stad. Over het meer liep een brug naar de stad. Lancelot was er bijna zeker van dat in het kasteel nog één van de reuzen zou wonen. En als dat zo was dan waren de bewoners van de stad er slecht aan toe. Hij moest er maar eens achter proberen te komen wat hier eigenlijk aan de hand was! Lancelot dreef zijn rijdier de richting van de stenen brug op, de hoeven van het dier klepperden over de keien.
Op dit geluid kwamen van alle kanten de burgers van de stad toelopen. Met angstige gezichten keken zij naar hem omhoog. 'Ga niet verder, heer! Het is hier niet veilig! Keer terug!'
Maar Lancelot hoorde hen nauwelijks. 'Van wie is ginds kasteel?' 'Van de reuzen, heer! Die u zullen doden! Ze hebben onze heer gevangen gezet in zijn eigen kerker!' Lancelot knikte. Hij wees met zijn hand naar het woud. 'Een van de reuzen ligt daar,' zei hij, 'en zal nooit meer opstaan! Als de ander net zo kwaadaardig is, zal ik hem maar eens gaan opzoeken!' De woorden van Lancelot maakten grote indruk. Druk pratend keek men Lancelot aan. Eén reus dood!? Dan was deze ridder misschien in staat hun heer te bevrijden!
Men wees hem de weg, volgde hem met de ogen toen hij de richting van het kasteel opreed... en verdween toen met gezwinde spoed in hun huizen, omdat zij de afloop van de strijd niet durfden voorspellen en niets te maken wilde hebben met de dood van de vreemde ridder...
De poort van het kasteel stond open. Lancelot reed de binnenplaats op, die eruit zag als een toernooiveld, het was een groot grasveld. Lancelot steeg af, bond zijn paard aan een ring in de slotmuur, nam zijn schild en zwaard, liep naar het midden van het grasveld en keek om zich heen. Hij hoefde niet lang te wachten op de tweede reus.

Nog groter dan zijn broer was het monster dat voor de ogen van Lancelot in de openslaande poort verscheen! De bulderende stem van de tweede reus kaatste tegen de wanden van de binnenplaats: 'Wat zoekt gij hier!? Hoe zijt gij langs Chub gekomen!?' Lancelot keek de verschrikking recht in de fonkelende ogen. 'Dan zijt gij Glub! Uw broer heb ik achtergelaten in het woud! Hij zal niemand meer tegenhouden! Ge kunt hem wel gaan begraven als ge wilt!'
De dierlijke schreeuw van het monster deed Lancelot pijn aan de oren. Maar hij had geen tijd om zich daarover druk te maken want de reus sprong op hem af, brullend van woede, zijn zware stappen deden de grond schudden. Hij hief het vervaarlijke wapen omhoog en sloeg in de richting van Lancelot.
Deze deed een snelle sprong opzij, voelde het staal langs zijn lichaam gaan, hoorde hoe het zwaard als een donderslag de grond raakte... Lancelot hief zijn schild boven zijn hoofd, bukte en sloeg... Hij raakte de woedende reus tegen zijn onderbenen. Even wankelde de reus, meer verbaasd dan gewond. Dat ogenblik gebruikte Lancelot om achter de reus te komen en nogmaals zijn zwaard te heffen, weer was er een verschrikkelijke slag, weer wankelde de reus en viel toen voorover, uit zijn evenwicht gebracht! Lancelot liet geen seconde voorbijgaan, hij sprong naar voren, tussen de uitgestrekte handen van het gevallen monster, hief voor de derde maal zijn zwaard en met inspanning van al zijn krachten scheidde hij met één ontzettende slag het hoofd van het lichaam van de reus.

Lancelots terugkeer

Het was genoeg geweest: Lancelot besloot terug te keren naar Camelot, om al zijn oude vrienden weer eens te zien. Vooral ook om koningin Guinevere weer te ontmoeten, al wist hij dat zijn hart pijn zou doen als hij haar in de ogen zou kijken. Maar hij had genoeg van de gevechten, genoeg van het zwerven. Vannacht zou hij onderdak zoeken, morgen zou hij naar Camelot rijden. Tegen de avond van die dag vond heer Lancelot inderdaad een klein kasteel, waar een jonkvrouw hem vriendelijk ontving. Zij gaf hem te eten en te drinken en vertelde hem dat hij vannacht in haar kasteel zou kunnen slapen. Lancelot werd naar een slaapvertrek gebracht. Even later sliep hij als een roos zich van niets meer bewust.
Midden in de nacht echter schrok hij wakker door een heftig bonzen op de grote poort. Toen Lancelot opstond en uit het raam keek zag hij een ridder met het gevest van zijn zwaard op de poort bonken, om binnengelaten te worden. Maar voordat de poort kon worden geopend

zag Lancelot in volle snelheid drie andere ridders naderbij komen, schreeuwend en met hun lansen dreigend vooruitgestoken. Zij reden op de eenzame ridder bij de poort in. Vol afschuw zag Lancelot hoe zij, drie tegelijk, de ene ridder aanvielen. Hij sprong op de grond, deed zijn maliënkolder aan, greep zijn zwaard en liet zich uit het raam van zijn slaapvertrek vallen, precies naast de vreemde ridder terechtkomend. 'Zijt gij, ridders?' riep Lancelot. 'Met drie tegelijk deze eenzame ridder aan te vallen!?' De drie weken achteruit. 'Hij heeft onze broer gedood!' Lancelot keerde zich naar de eenzame ridder. 'Is dat waar, heer?' 'In een eerlijk gevecht,' antwoordde de ridder. 'Maar zij willen hem wreken en achtervolgen mij al de hele dag!' 'Daar zullen we dan wat aan doen,' zei heer Lancelot en hij ging met zijn rug tegen de poort staan. De drie ridders stegen van hun paarden en kwamen van drie kanten op Lancelot af. Maar zij hadden geen schijn van kans, Lancelot deed hen één voor één in het zand bijten. Toen de drie aanvallers bewegingloos voor hem lagen, keerde Lancelot zich opnieuw naar de eenzame ridder. 'Wie zijt gij?'

De ridder ontdeed zich van zijn helm. 'Heer Key!'

Het was inderdaad Key, die Lancelot had gered. Zij begroetten elkaar hartelijk en gingen het kasteel binnen, de drie anderen aan hun lot overlatend. Er was een hoop te vertellen, heer Key was op weg naar Camelot, nadat hij voor de koningin een boodschap naar haar vader had gebracht. Lancelot luisterde geduldig, af en toe een vraag stellend.

'En de koningin?' Heer Key keek Lancelot glimlachend aan. 'Zij wacht op u,' zei hij. 'De koningin is erg verlangend u weer te zien! Maar er gaan geruchten!' Lancelot haalde onverstoorbaar zijn brede schouders op. 'Geruchten deren mij niet, waar lanzen en zwaarden mij niet eens kunnen raken!' zei hij: 'Laten wij gaan slapen.'

Maar heer Key waarschuwde hem. 'Iemand aan het hof wil u vernietigen!' zei hij. 'Iemand verspreidt geruchten om u in ongenade te doen vallen bij Arthur!' Lancelot knikte. Hij wist wie dat was, althans, hij vermoedde het. Toen deed heer Key Lancelot een voorstel.

'Luister,' zei hij. 'Het is niet nodig dat u extra gevaar loopt. Op de weg naar huis dreigen allerlei gevaren. En ik weet dat u een dapper ridder bent. Maar tegen verraad is niets opgewassen. Het verraad slaat uit een hinderlaag toe. Toch moet u veilig op Camelot aankomen. Ik doe u daarom het volgende voorstel: laten wij van wapenrusting verwisselen, zodat als er gevaar dreigt, men zal denken dat ik Lancelot ben. Rijdt u dan langs een omweg naar Camelot!'

Na enige aarzeling stemde Lancelot in het voorstel toe. En zij verwisselden van wapenrusting, waarna ze beiden op weg gingen.

Al zeer spoedig merkte Key dat iedereen hem uit de weg ging, denkend

dat hij Lancelot was, wetend dat tegen iemand als Lancelot niet te vechten was... zijn roem, de vele daden die hij had verricht, zijn dapperheid, dat alles kwam eerder in Camelot aan dan Lancelot zelf... Hij was nog niet thuis!
Heer Lancelot reed langs de dalen die tot het gebied van Camelot behoorden. Eindelijk, dacht hij, zal ik weer op Camelot zijn. Eindelijk zal ik weer koningin Guinevere terugzien. Het is genoeg geweest, ik ben moe, moe van de avonturen.
Op hetzelfde ogenblik reden er twee ridders de thuiskomende Lancelot tegemoet. Eén van hen was heer Gawain, de ander was heer Ector de Maris. Zij zagen Lancelot aan komen rijden en hielden hun paarden in.
'Dat is toch heer Key?' zei Gawain.
'Mooi, hij is mij nog iets schuldig!' En toen Lancelot vlakbij gekomen was riep hij: 'Verschoning, heer Key! Maar ge weet dat wij nog een rekening te vereffenen hebben! Strek uw lans en vecht!' Lancelot reed echter gewoon door, doende alsof hij niets had gehoord. Toen opende heer Ector zijn mond... 'Wij hebben altijd al geweten dat gij laf bent!' De twee ridders zagen dat de vermeende heer Key zijn paard inhield.
'Laf? Ik heb geen tijd om mij met zulke knapen bezig te houden!' 'Geef ons partij, heer Key, en wij zullen u laten gaan! Ge komt niet langs ons zonder uw moed te hebben getoond!'
'Wel,' zei Lancelot, 'als ge dan zo graag wilt strijden, laten wij dat dan maar doen! Des te eerder dit voorbij is, des te eerder ben ik op Camelot!' En hij strekte zijn lans. Heer Gawain was de eerste die op Lancelot inreed. Deze nam niet eens de moeite zijn paard de sporen te geven. Hij wachtte kalm op de naderbijstormende ridder, boog zich een beetje opzij toen de lans hem dreigde te raken, stak... Heer Gawain tuimelde achterover van zijn paard. De wolk stof die hij opwierp onttrok hem aan het oog. En het duurde niet lang of heer Ector onderging hetzelfde lot.
Het was zeer vermakelijk om te zien hoe de twee verslagen ridders zich op de ellebogen hadden opgericht en met gezichten waarin de ogen uitpuilden van verbazing, de wegrijdende Lancelot nakeken.
'Dat,' zei heer Ector, overeind krabbelend en zijn gebroken lans wegwerpend, 'dat was heer Key niet!' Gawain schudde het hoofd. 'Nee,' zei hij, 'óf hij moet onderweg een heleboel hebben geleerd.'
Toen het verhaal aan het hof verteld werd kwam er aan het gelach geen einde. Maar één was er die niet lachte, die niet blij was dat Lancelot teruggekeerd was. Die ene stond verscholen achter een pilaar en staarde met en somber gezicht voor zich uit... Modred! Wraak had hij gezworen, wraak zou er geschieden!

ACHTSTE BOEK

Het verraad van Modred

Het complot

Vrede heerste er in Brittannië. Natuurlijk, niet elke koning, niet elke burchtheer of ridder was het met koning Arthur eens. Maar de geschillen werden opgelost in gesprekken, de onderlinge ruzies werden op een eerlijke manier uitgevochten in toernooien. Arthur en zijn ridders van de Tafelronde stonden borg voor rechtvaardigheid.
Maar het hart van de mens is niet alleen eerlijk, het kent ook zijn naijver, jaloezie, haat zelfs. En zelfs binnen de muren van Camelot, midden in het hart van de leeuw, waren lieden die zochten naar een manier om de toestand van vrede te verstoren. In de kelders van de burcht, daar waar de kerkers van de gevangenen waren, werden de plannen gesmeed die Arthur, de koningin en vele anderen ten val moesten brengen. In het licht van de toortsen werden de draden gevlochten die Brittannië in de chaos en de ellende terug zouden werpen...

Heer Modred stond aan het hoofd van een lage tafel, diep in de gewelven van Camelot en keek naar heer Agravaine. De toortsen op de muren deden de schaduwen van deze twee en van nog twaalf andere ridders van de Tafelronde dansen, als waren het geesten en demonen die de muren besprongen. 'Lancelot,' zei Modred met een lage, ingehouden stem. 'Het is Lancelot, de lieveling van de koningin die wij het eerst moeten treffen! Arthur is zwak. Hij is oud geworden en heeft zijn oren dichtgestopt voor het gevaar dat de koningin bedreigt! Wij, niemand anders dan wij zullen de verrader Lancelot moeten treffen!' De aanwezigen zwegen. Ze keken somber voor zich uit. Slechts heer Agravaine opende zijn mond, als was hij de spreekbuis voor anderen.
'Hoe,' vroeg hij. 'Hoe moeten wij Lancelot, die waarlijk de lieveling van Arthur en de koningin is, hoe zullen wij hem moeten treffen?'
De grijns op het gezicht van Modred werd breder. Het leek alsof de duivel zelf in de ruimte aanwezig was. Hij keek de aanwezigen één voor één aan: heer Gingaline, heer Colgrevance, heer Mador de la Porte, heer Meliot, heer Petipase, heer Galleron, heer Melion, heer Astamore, heer Gromore, heer Curselaine, heer Florence, heer Lovel, de laatste twee de zonen van Gawain. Alle anderen waren edelen uit Schotland, allen van Gawains familie. Heer Gromore verhief zich.

'Arthur heeft Schotland aan zich onderworpen,' zei hij. 'Het gaat mij niet om Lancelot, die is niet meer dan een dwaas, verliefd op de koningin! Het gaat mij om Schotland! Schotland moet vrij!'
Modred knikte. 'Om Schotland vrij te krijgen,' zei hij. 'Is het nodig om Arthur te overtuigen dat er verraad is! Verraad in zijn eigen hof! Verraad dat steeds nader komt, uit Frankrijk! Is Lancelot geen Bretagner?'
'Maar hoe? Hoe overtuigen wij Arthur van het verraad van Lancelot? Het is de beste ridder, hij is als zijn zoon! De koning zal nooit in een verraad van Lancelot geloven!'
'Dat,' zei Modred, de spreker recht in de ogen kijkend, 'zullen wij dan nog wel eens zien! Luister, ik zal jullie mijn plan ontvouwen!' De samenzweerders bogen zich voorover. Zelfs de schaduwen op de wanden van het gewelf verstonden de woorden niet die heer Modred toen sprak...

'Vanavond,' zei Lancelot tegen koning Bors, 'vanavond zal ik met de koningin spreken! Zij heeft toestemming gegeven om haar te bezoeken in haar kamer!' De ogen van Lancelot schitterden. Koning Bors echter schudde zijn hoofd.
'Ga niet Lancelot!' zei hij. 'Ik heb het gevoel dat er iets ergs gaat gebeuren! Blijf vanavond hier! Ga niet naar de koningin!'
Lancelot keek hem verwonderd aan. 'Waar bent ge bang voor?'
Maar koning Bors zweeg. Hoe kon hij Lancelot zeggen wat hij zelf niet zeker wist? Dat hij alleen maar vermoedde wat er in het paleis gebeurde? Hij was er de man niet naar om op geruchten af te gaan, maar dat er iets stond te gebeuren, dat kon zelfs een klein kind vermoeden.
Lancelot glimlachte en legde zijn hand op de schouder van koning Bors, zijn oom die ook één van zijn beste vrienden was. 'Wees niet ongerust,' zei hij, 'mij zal niets gebeuren! Heb ik mij niet altijd uit de moeilijkheden gered? Welaan dan...'
'Wel,' zei koning Bors. 'Ga dan! Ga dan naar de koningin en spreek met haar, maar zorg dat ge heelhuids terugkeert!'

Gekleed in één van zijn mooiste mantels, slechts gewapend met zijn zwaard, klopte Lancelot op de deur van de vertrekken van de koningin. Hij hoefde niet lang te wachten of de deur werd voor hem geopend. Lancelot ging naar binnen.
'Lancelot!' Koningin Guinevere keek de ridder liefdevol aan.
'Mijn koningin!' Heer Lancelot knielde voor de koningin, hij kuste haar hand. 'Het is goed, Lancelot, om met u te kunnen praten! Zolang is het geleden dat wij elkaar zagen!'
Lancelot keek Guinevere aan. 'Ik zal u vertellen van mijn avonturen! Ik

zal u vertellen...' Hij stopte, keek om... een harde slag op de deur maakte dat hij niet verder sprak. Nog een harde slag, toen een stem, de stem van Modred! 'Lancelot! Verrader! Wij weten dat je binnen bent! Kom eruit! Kom uit de kamer van de koningin!' Guinevere keek Lancelot aan met ogen waarin de angst plotseling was verschenen. 'Modred! We zijn verraden!' Een nieuwe slag op de deur! 'Kom eruit, Lancelot, en vecht!'
Lancelot keek om zich heen. Vechten... maar hij droeg geen wapenrusting! Hij keek de koningin aan. 'Gij hebt hier geen wapenrusting?' Zij schudde angstig het hoofd. Lancelot nam zijn mantel af. 'Wat er ook gebeurt, mijn koningin, ik zal u verdedigen! Men zal u beschuldigen! Maar ik zal er zijn om u te helpen.' De koningin trilde van angst. 'Arthur zal het niet geloven,' zei ze, 'dat ge alleen maar wilde praten!' Lancelot strekte zijn hand uit naar de deur. 'Hij zal mij op de brandstapel brengen!'
Lancelot knikte. Dat was waarschijnlijk. Maar hij besloot al het mogelijke te doen om het zover niet te laten komen. Opnieuw een paar hevige slagen op de deur. 'Verrader! Lafaard!'
Niemand had hem, Lancelot, ooit een lafaard genoemd. Hij deed de grendels van de deur, wenkte de koningin dat zij achteruit moest gaan. Toen opende Lancelot de deur, zover, dat er slechts één ridder tegelijk door de opening zou kunnen...!

De vlucht

De eerste die door de opening glipte was heer Colgrevance: de verrader Modred bleef wachten in de brede gang. Colgrevance keek even om zich heen, zoekend naar Lancelot. Maar voordat hij zijn zwaard had kunnen heffen, raakte Lancelot hem met een verschrikkelijke slag op zijn helm, zodat de ridder ineenzakte. Vliegensvlug sloot Lancelot de deur weer en keerde zich naar de koningin. 'Help mij,' zei hij. 'Help mij om deze wapenrusting aan te trekken!' Hij legde zijn zwaard naast zich en ontdeed heer Colgrevance van zijn helm, beenstukken en harnas. 'Nu zal ik u kunnen verdedigen!' zei hij. 'Nu zal ik hen allen kunnen verslaan.' Razendsnel trok hij het harnas van zijn verslagen tegenstander aan. Toen opende hij voor de tweede maal de deur. Breed en groot, het ontblote zwaard in zijn hand, keek hij, staande in de deuropening zijn vijanden aan: Modred, Agravaine en de tien andere ridders die om hen heen stonden...
'Wie van u durfde mij, Lancelot, een verrader te noemen?'
Met een schreeuw sprong heer Agravaine naar voren. 'Ik!'
Maar hij kwam niet ver. Nog voordat hij Lancelot ook maar had kun-

nen raken, lag hij al zieltogend op de grond, het bloed gutsend uit een gapende wond in zijn zijde! Twee andere ridders sprongen op Lancelot af... er was een rinkelend geluid van op elkaar slaande zwaarden... twee doodskreten klonken door de gang, weerkaatsten tegen de muren, bereikten de oren van Guinevere die met haar handen voor haar gezicht geslagen teruggeweken was in een hoek van haar vertrek. Toen heer Meliot en heer Galleron, Gromore, Astamore, Gingaline, en Mador de la Porte volgden... kwam keer op keer het grote zwaard van Lancelot trefzeker neer op zijn aanvallers. Rood kleurden zich de tegels van de gang, kletterend sloegen de zwaarden op elkaar! Onverslaanbaar, zijn koningin verdedigend wachtte Lancelot zijn tegenstanders op. Totdat zij voor zijn voeten lagen: twaalf verslagen lichamen... tot alleen Modred nog tegenover Lancelot stond. Modred, de aanstichter van het kwaad. Er kwam speeksel uit zijn mond toen hij Lancelot toesiste: 'Hiermee hebt ge uw lot getekend, heer Lancelot!'
Lancelot gromde. Hij hief zijn zwaard omhoog, sloeg in de richting van de zwarte kop van Modred... maar hij was te laat. Met een schreeuw die niets menselijks meer had, keerde Modred zich om en vluchtte! Hij die Lancelot een lafaard had durven noemen, rende voor zijn leven! Lancelot liet zijn zwaard zakken. Hij achtervolgde Modred niet. Hij keerde zich om en ging het vertrek van de koningin binnen. Moe en verdrietig keek hij Guinevere aan.
'Ik zal Camelot moeten verlaten,' zei hij. 'Maar wees er zeker van dat ik zal terugkeren. Alles lijkt nu verloren, maar vertrouw op mij, Lancelot van het Meer!' Het bloederige zwaard afvegend aan zijn mantel keerde hij zich om. 'Ik had het liever anders gewild,' zei hij zacht. 'Dit was mijn schuld niet, noch de uwe.' Lancelot stapte over de gevallen lichamen. En voordat eindelijk de bedienden verschenen, wakker geworden door het gevecht, was Lancelot verdwenen.

'Ik wist het,' zei koning Bors, 'ik wist dat er verraad in de lucht hing! Had ik je maar tegengehouden! Had ik je maar tegengehouden toen je naar de koningin ging!'
'En nu?' Lancelot zat moe en verslagen tegenover zijn vriend en keek hem aan.
'Je kunt hier niet blijven,' zei Bors.
'Ik kan toch Guinevere niet in de steek laten?'
Koning Bors dacht ingespannen na. Er waren diepe rimpels op zijn voorhoofd. 'We zullen hulp moeten hebben,' zei hij, 'om de koningin te redden. Alleen is het onmogelijk!'
Lancelot knikte. 'Zij zal veroordeeld worden!' zei hij. 'Arthur zal haar veroordelen tot de brandstapel. Hij zal denken dat zij ontrouw is ge-

weest! Maar zij was niet ontrouw!'
'Ik weet het,' suste koning Bors medelijdend. 'Maar om haar te redden van het gevaar waarin zij nu verkeert, zullen wij meer ridders moeten vinden die ons willen helpen. Heer Lionel, heer Gahalantine en heer Tristan. Key misschien? Veel vrienden zullen wij moeten vragen ons te helpen...'
Het bleef even stil. De beide mannen dachten na.
'We zullen hen waarschuwen,' zei koning Bors tenslotte. 'We zullen hun vragen bijeen te komen! De koningin mag niet in de steek worden gelaten.'

Met van woede fonkelende ogen hoorde koning Arthur Modred aan. De verrader stond voor de troon en vertelde in geuren en kleuren wat er was voorgevallen.
'Weer probeerde hij u te verraden, heer koning! Hij sloop de kamer van de koningin binnen!'
'Lancelot kan geen verrader zijn! Hij zal mij nooit bedriegen.'
'Ik ben helaas de enige, heer koning, die u kan vertellen dat het zo is en niet anders is gebeurd!'
De koning zuchtte diep, een grote leegte sloop in zijn hart. Was het werkelijk waar? Had de ridder die hem als een zoon was, die hij had beschermd en liefgehad, had Lancelot hem zo bedrogen? Maar als dat waar was, was ook de koningin, zijn Guinevere schuldig! Koning Arthur voelde een steek door zijn hart gaan. Guinevere! Als zij schuldig was... hij durfde niet verder te denken. Met een valse grijns om zijn mond staarde Modred de koning aan. Hij zag de gebogen schouders, hij zag het verdriet in de ogen van de koning. Maar in zijn valse hart was geen spoor van medelijden.
'Men vertelt dat hij gevlucht is in het woud van Beliagrande. Met zijn oom, koning Bors!' Koning Arthur knikte. 'Ja.' Hij hoorde nauwelijks wat Modred tegen hem zei. 'Zijn de lichamen uit de gang gehaald?'
'Dat zijn ze, heer koning!'
'De koningin, waar is de koningin?'
'In haar vertrekken, heer. Zij heeft de deur op slot gedaan en weigert iemand anders te ontvangen dan Lancelot!'
Koning Arthur dacht een ogenblik na. 'Roep de ridders bijeen,' zei hij, 'roep alle ridders van de Tafelronde bijeen. Dadelijk! Wij zullen zien wat ons te doen staat!'
Het kleine kampvuur in het woud van Beliagrande verspreidde maar weinig warmte, nauwelijks genoeg om de handen te verwarmen van koning Bors en Lancelot. Er zou een vuur worden aangestoken dat veel meer warmte gaf, genoeg om een mens te verbranden...!

Waar is Lancelot?

Koning Arthur keek met een gespannen uitdrukking op zijn gezicht naar Guinevere die bleek en bevend voor zijn troon stond. 'Er is niets gebeurd?'
Guinevere schudde haar hoofd. 'Lancelot kwam mij slechts opzoeken omdat ik hem daarom had verzocht, heer,' zei ze zacht. 'Omdat ik het was die hem gevraagd had mij te vertellen van zijn avonturen. Omdat ik het was die met hem wilde praten!'
'Maar hij doodde twaalf van mijn beste ridders! Waarom doodt Lancelot als hij onschuldig is?!'
Guinevere wees met uitgestrekte vinger naar Modred die wat achteraf stond in de zaal en naar het tafereel voor hem keek. 'Modred zou hem hebben gedood! Lancelot was ongewapend en dat wist hij!'
'Is dat waar, Modred?'
Modred schudde het hoofd. 'Hij had een wapenrusting aan!'
De koningin schreide bijna. 'Niet Lancelot is de verrader, heer! Er zijn er aan het hof meerderen die de naam waard zijn! Lancelot was ongewapend, dat wist heer Modred! Hij nam alleen de wapenrusting van heer Colgrevance! Wat moest hij anders? Zich laten afslachten?'
'Ik geloof ook dat hij onschuldig is, Guinevere! Maar ik ben de koning! Er moet recht gedaan worden!'
'Recht!' Guinevere stond rechtop, ondanks haar verdriet. 'Recht! Wat is dat voor recht dat mensen onschuldig veroordeelt?'
De koning keek de zaal rond. 'Er is maar één oplossing,' zei hij, meer tegen zichzelf dan tegen de anderen. 'De vuurproef!'
Koningin Guinevere kromp in elkaar van angst en ontzetting. Meende de koning dat? Zou zij op de brandstapel moeten?
'Als je werkelijk onschuldig bent, Guinevere,' zei koning Arthur, 'dan zullen de vlammen je geen kwaad doen!'
Maar hij wist dat het niet waar was. Hoe vaak had de brandstapel al onschuldigen verzengd, mensen die gillend van pijn door de vlammen waren verzwolgen, levend geroosterd, terwijl later bleek dat zij onschuldig waren? Wat was de vuurproef, die werd verlangd door de wet bij ontrouw, werkelijk waard? Koning Arthur dacht aan Lancelot. Er was één manier om te voorkomen dat Guinevere, zijn koningin door het vuur zou worden verminkt. Lancelot met zijn vrienden zou moeten verschijnen om de koningin haar lot te doen ontgaan! Maar waar was Lancelot?

De koele wind speelde door de kruinen van de hoge eiken in het woud van Beliagrande. Onder de bomen, op een grote, open plek waren de

vrienden van Lancelot bijeengekomen om zich te beraden over datgene wat zij moesten doen om de koningin een droevig lot te besparen. Zij waren er allemaal: heer Lionel, die Lancelot van de Blauwe Ridder had bevrijd, heer Ector, de oude koning Bagdemagus, heer Gaheris, heer Palomides en heer Lavaine. Koning Bors klopte met zijn zwaard op zijn schild, het werd stil op de geheime plek onder de bomen. 'Luister naar wat Lancelot te vertellen heeft!'
Lancelot stond op. Met kalme stem vertelde hij de aanwezige ridders zijn verhaal. Even kalm bezwoer hij hun dat hij onschuldig was aan ontrouw jegens de koning. Was hij niet een ridder van de Tafelronde? Had hij de eed van trouw niet gezworen? Had hij ooit iemand onrecht gedaan?
'Wij geloven u!'
Het antwoord van heer Lionel kwam eenvoudig.
'Wij ook! Wij ook!' De anderen vielen hem bij. 'Wij trekken met u op, Lancelot!' Zwaarden gingen omhoog. Lancelot keek zijn vrienden weemoedig aan. 'Er zullen doden vallen! De mannen van Modred zullen aanwezig zijn! Zij zullen proberen te verhinderen dat wij de koningin redden!'
'Modred!' Heer Palamides spoog op de grond. 'De bastaard! We zullen hem op de brandstapel binden! In plaats van Guinevere!'
'Maar wanneer? Wanneer zal het gerecht plaats hebben?'
Lancelot knikte. 'Daar zullen wij achter moeten komen!'

Koning Arthur keek zijn page aan. 'Ga naar het woud van Beliagrande, jongen! Zoek Lancelot! Blijf zolang zoeken totdat je hem hebt gevonden. Dan vertel je hem dat ik je gestuurd heb! Of liever, zeg maar niets! Zeg alleen maar tegen Lancelot dat de vuurproef op donderdag zal plaats vinden. Vergeet het niet! Het is belangrijk dat Lancelot dit te weten komt! Donderdag!'
De page boog en verdween. Koning Arthur keek hem na, hoe hij Camelot verliet en zich naar het grote woud spoedde.
Als hij Lancelot maar vindt, dacht de koning. Als Lancelot maar tijdig bericht krijgt. Dan zal hij zeker komen, hij zal komen om de koningin te redden van de brandstapel. Zelf kon hij haar niet meer redden. Was hij niet de koning?

De page liep al roepend door het woud. Zijn ijle stem klonk een beetje verloren tussen de zware stammen. Verder en verder liep hij het woud in, angstig, want de donkerte begon al te vallen. 'Heer Lancelot!'
Niemand antwoordde. Een enkele vogel gaf een schreeuw en vloog op.
'Heer Lancelot!'

Er was een beweging achter de page. Een struik werd opzij gebogen, een hoofd met een helm keek door de bladeren naar de kleine page die met zijn handen aan zijn mond bleef roepen. 'Heer Lancelot!'
Er werd een boog gespannen... de page merkte niets. Zonder geluid werd de pijl op de draad gelegd, een krachtige hand spande de boog...
'Heer Lancelot! Hee...!' De stem van de page brak plotseling af. Zoevend was de pijl door de lucht gesprongen, drong diep in de rug van de kleine page, die dodelijk gewond op het mos stortte, een klein straaltje bloed liep uit zijn jonge mond...
Modred nam geen halve maatregelen! Direct toen hij de kleine page Camelot had zien verlaten, had hij één van zijn eigen mannen achter hem aangestuurd. 'Dood hem! Zorg dat Lancelot niets hoort!'
Feilloos was de opdracht uitgevoerd. Zonder geluid had de gedaante zich verwijderd van de plaats waar de moord was gepleegd. Was het feilloos?
Heer Lionel vond de jongen. Met verschrikte ogen knielde hij naast het kleine lijfje neer... het ademde nog, maar de page was ernstig gewond. Heel behoedzaam, als was het zijn eigen zoon, droeg de sterke heer Lionel de page in zijn armen naar het kamp van koning Bors...

Het gericht

'Donderdag, heer Lancelot! Donderdag zal de koningin worden verbrand!' De stem van de kleine page was maar zwak, maar duidelijk hoorbaar voor iedereen die in de tent van koning Bors aanwezig was. Ook voor Lancelot, die roerloos had toegeluisterd. Heer Lionel knikte en richtte zich op. 'Hij zal het wel halen, Lancelot,' zei hij, op de kleine gestalte neerkijkend met vriendelijke ogen. 'Hij is er erg aan toe, maar hij haalt het wel.'
'Wie zou het hebben gedaan?'
Heer Palomides kwam dichterbij. 'Wie anders dan die verrader Modred of één van zijn mannen?' De grote ridder balde zijn vuisten. 'Kinderen van achteren beschieten! Hier zal ik hem voor krijgen, de lafaard! De smerige lafaard!'
Lancelot wenkte met zijn hand. 'We weten nu waar we aan toe zijn! Kom laten we gaan!'
Gevolgd door de meesten van de edelen verliet Lancelot met een nadenkend gezicht de tent...

Met gebonden handen op haar paard gezeten reed koningin Guinevere naar de plaats van het gericht. Haar donkere ogen stonden rustig, er lag een glimlacht op haar gezicht. Waar zij langs kwam sloegen de mensen

die haar zagen een kruis. Van opzij keek Gawain naar het gezicht van zijn koningin. Hij zag dat ze bleek was. Even bleek als het witte hemd dat zij droeg. Hij boog opzij.
'Ik wilde dat ik u dit kon besparen!' Koningin Guinevere keek heer Gawain vriendelijk aan.
'Het zal mij worden bespaard!' zei ze zacht. 'Heer Lancelot zal komen om mij te bevrijden. Hij heeft het mij beloofd, hij zal mij niet in de steek laten!'
Gawain keek voor zich uit, door zijn hoofd speelden honderden gedachten. Lancelot was zijn vriend, hij was zijn medestrijder geweest in talloze gevechten, hij was evenals hij een ridder van de Tafelronde. Als hij kwam, als Lancelot zou komen om de koningin te redden van het vuur, zou hij, Gawain, Lancelot moeten bevechten omdat deze de koningin probeerde te redden?
Zij reden verder. Mensen knielden op de grond. Anderen renden langs de stoet mee, naar de plaats van de terechtstelling. Zij wilden geen seconde missen van het ongewone schouwspel. Een koningin werd verbrand! Dat was nog eens iets anders dan de terechtstelling van een gewone misdadiger, wiens oren werden afgesneden of wiens tong werd uitgerukt! Dit was pas een schouwspel. Een echte koningin! Brandden koninginnen net zo als gewone mensen?

Lancelot stopte zijn paard bij de kruising van wegen die naar de plaats voerde waar Guinevere terechtgesteld zou worden. Hij stak zijn hand op. Koning Bors kwam naar Lancelot.
'Lancelot?'
'Wij rijden vooruit, koning Bors, heer Lionel en ik. U komt met de anderen achter ons aan! Als ik bij de brandstapel ben, bevrijd ik de koningin, gij en de anderen zorgen dat de lanciers en krijgsknechten en de mannen van Modred ons niet kunnen achtervolgen!'
Koning Bors knikte. 'Afgesproken. Zo zij het!'
'Zodra ik de koningin bevrijd heb, rijd ik naar Dover! Ik zal de zee oversteken en naar Frankrijk gaan, naar mijn kasteel!'
Weer knikte koning Bors. 'En de koningin?'
'Ik zal de koningin achterlaten onder de hoede van heer Lionel. Hij zal haar verbergen zodat haar geen verder kwaad kan geschieden.'
'Maar Arthur zal u achterna komen!'
Lancelot knikte. 'Ja, dat zal hij waarschijnlijk doen!!'

De scherprechter en zijn helpers stonden met de armen over de borst gekruist te wachten totdat de stoet het marktplein op kwam rijden. De zwarte kap over hun gezichten maakte hun gelaatstrekken onzichtbaar.

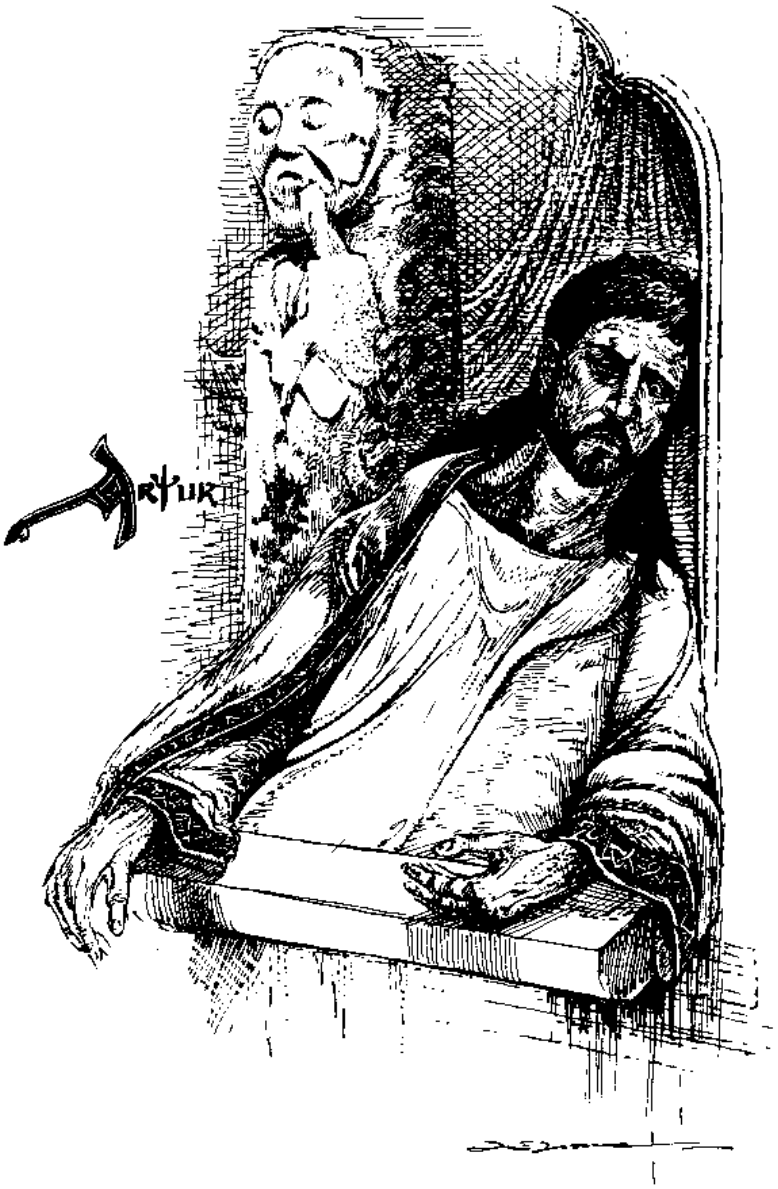
ARTHUR

Maar zij dachten hetzelfde als het volk: deze koningin, die zo fier en rechtop op haar paard naar de brandstapel reed, was onschuldig! Zij hadden hun plicht te doen, zij konden niet weigeren. Maar de koningin was onschuldig.
Guinevere werd door Gawain van haar rijdier geholpen. Een monnik kwam naderbij, hij hief een kruis omhoog. 'De Genadige Heer God moge u bijstaan!'
Guinevere liep met wankele knieën naar de takkenbossen die hoog waren opgestapeld. De paal waaraan zij zou worden vastgebonden stond als afschrikwekkend attribuut boven de takken uit, kettingen hingen er vanaf...
De omstanders deinsden achteruit toen Gawain de koningin voorging naar de brandstapel... overal in het rond klonken kreten: 'Laat haar vrij! Zij is onschuldig! Waar is Lancelot!'
Boven in de toren van de kathedraal was een hoofd te zien, waarvan de ogen met tranen waren bedekt. Roerloos stond de gedaante daar en keek naar het schouwspel aan zijn voeten. Het volk was als een mierenhoop, de brandstapel als een ellendig teken... waar was de redding voor Guinevere, waar was Lancelot? Arthur streek met zijn hand over zijn baard en keek vanaf zijn hoge positie wanhopig rond. Maar er kwamen geen ridders, de straten rondom het marktplein waren leeg. Allen waren naar de plaats van de terechtstelling gestroomd.

Maar Lancelot reed, reed voor zijn koningin. Wat Arthur had bewogen om de koningin de vuurproef te laten ondergaan, begreep hij niet. Lancelot begreep niets meer van de harten van mensen. Hij begreep maar één ding: hij moest Guinevere redden! En Lancelot reed als de wind...

Men had Guinevere aan de paal vastgesnoerd die op de brandstapel was opgericht. De beul had persoonlijk de kettingen vastgemaakt. Hij fluisterde een paar woorden in haar oor: 'Moed, mijn koningin! Moed!'
Hij gaf een teken aan één van zijn helpers. De man kwam naderbij, een brandende toorts in zijn hand... het volk wachtte met ingehouden adem.
Koning Arthur boog zich voorover in zijn venster in de toren van de kathedraal. De man met de toorts strekte zijn hand uit...
Toen, als een wervelwind stormden Lancelot en zijn vrienden de hoek om, het plein op! De hoeven van de paarden sloegen vuur uit de stenen, zwaarden werden getrokken. Het volk week achteruit met een geweldige schreeuw: 'Lancelot! De Witte Ridder!'

Bleek van woede zag Modred hoe het schouwspel zich voor zijn ogen afspeelde. Hij zag de gedaante van Lancelot, het zwaard opgeheven, zich een doorgang banen naar de brandstapel. De helper van de beul had zijn fakkel laten vallen, uitgedoofd lag het ding op de stenen van het plein.
'Guinevere!'
'Lancelot!'
Heer Lancelot hakte zich een doorgang door degenen die hem de weg naar de stapel hout wilden versperren. Kreten van pijn klonken overal om hem heen. Samen met heer Lionel slaagde hij erin tot vlakbij de stapel te komen.
'Guinevere, houd moed!'
Een speer raakte Lancelot, hij voelde het nauwelijks. Een lenige aanvaller sprong als een kat tegen zijn paard op... met één slag deed hij de man in het stof belanden, zijn arm half afgehakt... met een sprong was Lancelot bij de stapel. Uit de straten om het plein kwamen zijn vrienden... Bors, heer Ector, goede oude Bagdemagus... zij kwamen, zij kwamen allemaal!
'Voor Guinevere!' De kreet steeg op van het plein, werd overgenomen door het volk, steeg omhoog naar de toren van de kathedraal, waar Arthur stond. Lancelot, hij was gekomen! De koningin zou worden bevrijd! Dank, Lancelot, dank voor alles, je was onschuldig aan het misdrijf...!
Lancelot maakte de kettingen los waarmee Guinevere aan de paal gebonden was. Hij overhandigde haar een mantel, droeg haar vervolgens de brandstapel af naar de plaats waar heer Lionel voorovergebogen zat op zijn paard. Hij gaf de koningin een hand, trok haar voor zich op zijn paard.
'Laten we gaan, Lancelot!'
Lancelot wankelde. De lans die de krijgsknecht had gegooid was toch dieper ingedrongen dan hij had gedacht. Hij drukte zijn hand tegen zijn zijde, zag dat de hand vol bloed was...
Ook Guinevere zag het. Zij stak haar hand uit. 'Lancelot, laat mij je helpen!' Maar Lancelot schudde zijn hoofd, met zijn zwaard een tegenstander neerslaand die te dichtbij kwam. Een mes kletterde op de stenen.
'Rijden, Lionel! Als de weerlicht!'
Heer Lionel keerde zijn paard. Hij gaf het dier de sporen. Samen met zijn kostbare last verliet heer Lionel het marktplein. Hij verdween in de zijstraat bij de kathedraal, op weg naar de vrijheid!

Lancelot zat ook weer op zijn paard. Hij stak zijn hand in de hoogte.
'Genoeg! Laten we maken dat we wegkomen!'
Voorovergebogen op zijn paard, tegen de nek van het dier aanhangend, zijn hand tegen zijn gewonde zijde gedrukt, verliet Lancelot het marktplein, gevolgd door zijn vrienden, terwijl koning Bors met een bezorgd gezicht naast hem galoppeerde.
'Je bent gewond, Lancelot! Je kunt zo niet rijden!'
Een pijnlijke glimlach trok over het gezicht van Lancelot. 'Natuurlijk! Dacht je dat ik wachtte op Modred en zijn verraders?'
De stad uit, de velden in... zo reden de overwinnaars de vrijheid tegemoet. Koningin Guinevere was veilig, Lancelot was aan zijn vijanden ontkomen, maar niet onbeschadigd...
Modred, de verrader, stond met woedende ogen voor de koning. Hij had zijn vuisten gebald. Schreeuwend van woede over de nederlaag die Lancelot en zijn vrienden hem hadden bereid, riep hij: 'We kunnen hen niet laten ontkomen! We kunnen hen niet zomaar laten gaan! Zij hebben de koningin!'
Arthur knikte vermoeid. Het was waar. Het zou zijn eer als koning onwaardig zijn wanneer hij nu niets zou ondernemen. Hij zou wel achter Lancelot aan moeten.
'Waar is Lancelot heen?'
Modreds ogen lichtten op. Niet voor niets had hij gezorgd dat hij overal zijn spionnen had.
'Hij gaat naar Frankrijk! Naar zijn burcht!'
Arthur knikte. 'Wij zullen hem volgen. Over zee, we zullen hem belegeren in zijn burcht!'
Modred grijnsde, ondanks zijn woede. Dan zou zijn plan lukken! De koning zou een leger uitrusten en de zee oversteken, naar Frankrijk. Laat hem die nutteloze en verliefde dwaas van een Lancelot maar belegeren, laat hem maar naar Frankrijk vertrekken! De weg naar Schotland zou open komen te liggen, de weg naar de troon zou vrij zijn, koning Arthur zou hier niet zijn om hem, Modred, tegen te houden!
'Morgen, heer koning! Misschien halen we hem nog in, de verrader!'
Arthur stond op.
'Roep mijn ridders bij elkaar,' riep hij, met een stem die schor klonk door de meegemaakte ervaringen.
'Roep de ridders van de Tafelronde bij elkaar! Wij gaan naar Frankrijk!'

Het schip dat Lancelot en koning Bors naar de overkant van de zee zou brengen dobberde zacht deinend op de golven. Donker hing de nacht boven het schip, toen van het land een kleine roeiboot in zee stak en

zijn boeg naar het grote wachtende schip wendde. Een paar donkere gestalten zaten doodstil. Lancelot kreunde toen de boot een onverwachte beweging maakte. Koning Bors keerde zich om en keek naar de klippen die bleek glansden in het duister.
'Brittannië,' fluisterde hij. 'Wanneer zullen wij het terugzien?'
'Brittannië, zal er altijd zijn,' antwoordde Lancelot. 'En wij keren er terug. Wij zullen terugkeren naar ons vaderland. Arthur zal tenslotte overtuigd zijn dat ik de koningin geen kwaad heb willen doen!'
Koning Bors sloeg zijn arm om de schouders van Lancelot.
'Mijn goede vriend,' zei hij. 'Je hebt gelijk! Eenmaal zal de koning begrijpen dat het allemaal een vergissing was!'
De mannen zwegen, kijkend naar de hoge romp van het schip dat hen weg zou voeren. Een touwladder werd naar beneden gelaten. Kreunend van inspanning klom Lancelot, geholpen door koning Bors, aan boord...
De zeilen werden gehesen, de wind deed de masten kreunen, Brittannië, het land waarvoor zij hadden gevochten, dat hen dierbaar was, verdween aan de horizon.

Donkere wolken

Arthurs leger was aan boord gegaan van de schepen die naar Frankrijk zouden varen. Overal in het land hadden renboden de oproep van de koning laten weten: eens en voor altijd een eind maken aan de verdeeldheid, vernietig Lancelot! Edelen, burchtheren en ridders, koningen en legeroudsten schaarden zich onder het banier van de koning, belust op strijd, avontuur, eer en buit! En Modred, de verrader, wachtte zijn kans af en lachte!
De schepen zeilden uit. Met volle zeilen doorkliefden zij de golven, krijgsvolk en ridders met zich meevoerend. Voor de mast dobbelden de wapenknechten, besprak men met elkaar de uitslag van de komende strijd.
En Modred bleef achter in Brittannië en lachte!
Koning Arthur had aan Modred de zorg van het land toevertrouwd, zolang hij weg zou zijn. Vol onderdanigheid, nederigheid had Modred deze opdracht van zijn koning aanvaard, wel wetend dat dit de laatste opdracht was die koning Arthur hem zou geven. Het was nu alles of niets! Of Brittannië zou in zijn handen vallen, of hem wachtte een zekere dood! Maar Modred had besloten alles op alles te zetten. Hij stuurde ook zijn renboden uit, maar niet naar hen die het goed met Arthur meenden, maar naar de Saksers, naar een kleine nederzetting bij de Thames. Zonder hun hulp zou het niet lukken! En hij lachte!

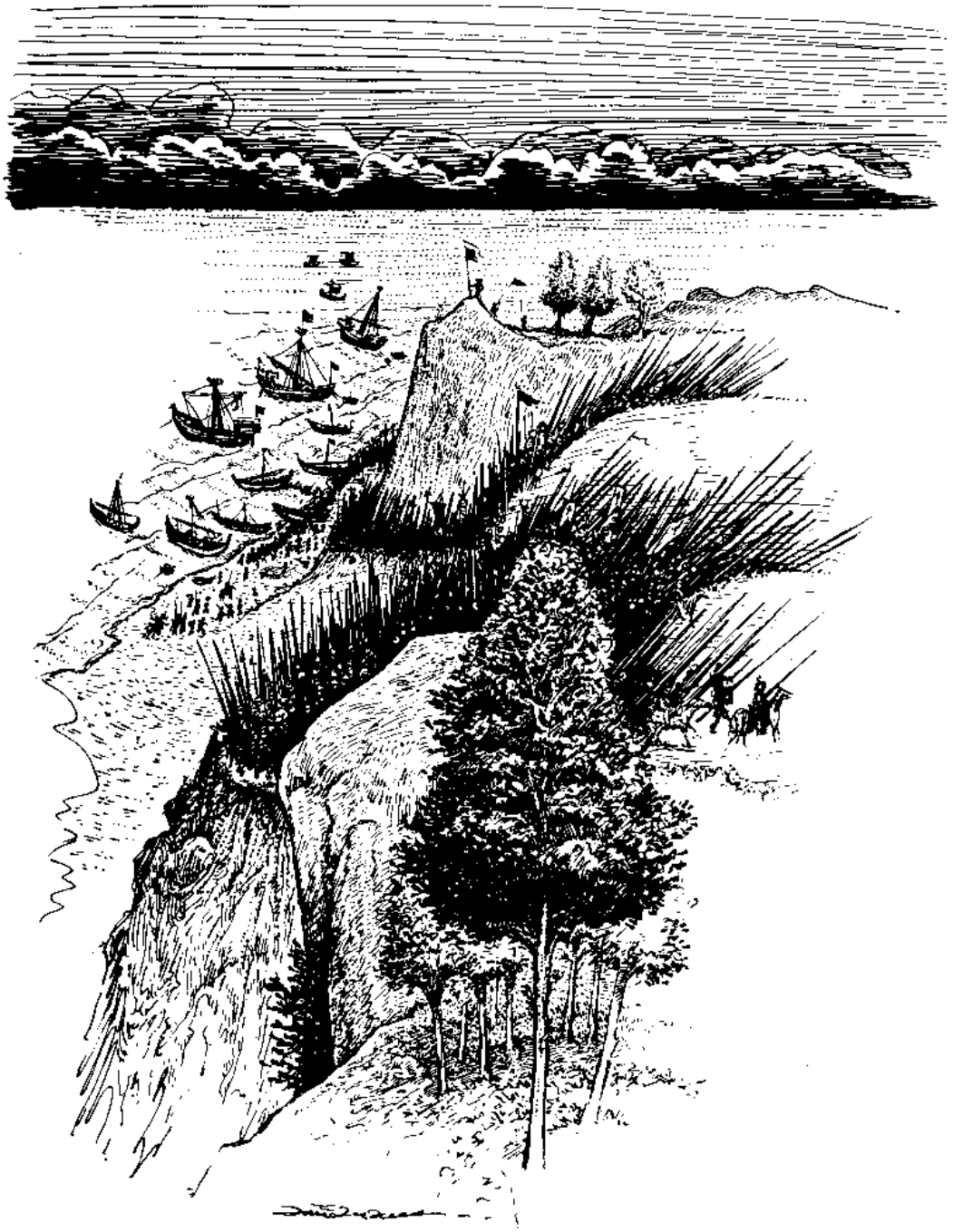

De wind floot door het wand, deed de zeilen klapperen, de schepen doken keer op keer met de boeg in de golven: op weg naar Frankrijk, op weg naar Lancelot! Modred de verrader, stond op de toren van Camelot, keek naar de voorbijjagende wolken en lachte!

'Moet het, Gawain? Moeten wij werkelijk tegen Lancelot het zwaard opheffen?'
Koning Arthur stond aan de railing van zijn eigen schip, keek naar de naderbij komende streep land: Frankrijk. Het land waar Lancelot wachtte in zijn burcht. Gawain keerde zich somber naar de koning. 'Er is geen andere weg, heer koning,' zei hij. 'Er is deze weg of de weg van het verraad!'
De koning knikte. Hij zweeg. De schepen naderden het land meer en meer.
'Hij zal zijn burcht niet zomaar opgeven, Bedivere!'
Bedivere schudde zijn hoofd. 'Dat is niet waarschijnlijk, heer koning!'
'Het zal een lange belegering worden, naar ik vermoed!'
'Niet als ik er iets aan kan doen, heer koning!'
Arthur keek naar Gawain die met strakke blik naar het land staarde.
'Wat bedoel je, Gawain?'
'Ik wil hem uitdagen, heer koning, tot een persoonlijk gevecht!' De koning schudde zijn hoofd. De wind deed zijn haren om zijn gezicht waaien.
'Lancelot kan niet worden verslagen, Gawain! Daar is hij te sterk voor! Je herinnert je toch al zijn overwinningen?'
'Toch wil ik het proberen, heer koning!'
Nu kon men de bomen onderscheiden. Kleine boerderijen werden zichtbaar... het doel van de reis was bijna bereikt! Het eerste schip stootte aan land, de kiel schuurde langs de zandige bodem van Bretagne...

Koning Bors staarde, staande op de transen van het Gelukkige Kasteel, uit over de velden van Bretagne.
Het witte vaandel van Lancelot waaide boven zijn hoofd.
'Hij zal nu gauw hier zijn!'
Lancelot knikte. 'En met hem Gawain! Hij zal wraak willen, Bors!'
'Inderdaad! Je hebt zijn broers gedood op het marktplein!'
'Maar ik wist niet dat zij het waren! Het ging allemaal zo snel!'
'Hij zal toch wraak willen!'
Lancelot legde zijn handen op de borstwering. 'Wanneer hij daarom verzoekt zal ik hem partij geven.'
Na twee marsdagen had koning Arthur zijn leger tot voor de muren van

Lancelots kasteel geleid. De tenten waren opgeslagen, de wapens werden in gereedheid gebracht. Overal in het kamp heerste de koortsachtige bedrijvigheid die een belegering met zich meebrengt.
Schildknapen poetsten de wapenrusting van hun meesters, ladders en slingerinstrumenten werden in gereedheid gebracht. Ergens werden grote potten met teer gekookt, om de pijlen te omwikkelen die brandend over de muren zouden worden geschoten...
Gawain stond voor zijn koning.
'Ik zal naar de burcht rijden, heer koning,' zei hij. 'En Lancelot vragen te strijden als een man!'
'Key?'
'Heer?'
'Is dit goed, Key? Handelen wij juist!?'
De trouwe Key, opgevoed met Arthur, kende de twijfels in het hart van zijn koning. Maar ook hij zag deze keer geen uitweg uit de situatie. Hij haalde zijn schouders op. 'Het is altijd beter als er twee sterven dan een heel leger, heer,' zei hij.
De koning wenkte met zijn hand.
'Rijd naar de burcht, Gawain,' zei hij. 'Ga naar Lancelot en vraag hem naar buiten te komen! Je hebt mijn toestemming!'
Gawain draaide zich om en verliet de hoofdtent.

Heer Gawain stuurde zijn paard naar de muren van het Gelukkige Kasteel en hield halt.
'Lancelot!'
Lancelot boog zich over de borstwering.
'Ik daag je uit tot een tweegevecht! Als je een man bent kom je naar buiten!'
Lancelot keek zijn vroegere vriend verdrietig aan. 'Ik wil je niet doden, Gawain!'
'Ben je dan toch laf, Lancelot?' Lancelot zweeg, hij voelde zich niet beledigd. Maar moest hij Gawain, één van de beste ridders van de Tafelronde, moest hij die doden? Laf? Neen, laf was hij niet...
'Wanneer? Gawain?'
'Vanmiddag! Hier, voor je eigen kasteel! En moge de beste winnen!'
Was dat het afscheid van een vriendschap?

Thuis in Brittannië, dreven de donkere wolken landinwaarts. Ze dreven boven het leger van de Saksers, dat overal strijd en verwarring zaaiend, op weg was naar Camelot...

NEGENDE BOEK

Arthurs dood

De tijding

Zacht streek koning Arthur met zijn hand over de trouwe kop van Cabal. Hij stond in de tentopening en keek peinzend naar de torens en transen van Lancelots burcht. Grijs en onneembaar verhief het kasteel zich tegen de heldere hemel van Frankrijk. Op één van de torens wapperde zachtjes het witte vaandel van Lancelot, alsof hij op die manier de koning groette. Terwijl heer Gawain zich gereedmaakte voor het komende gevecht met Lancelot dacht de koning na. Waar was het vertrouwen gebleven? Mijn ridders, dacht de koning, waarom moeten zij nu tegen elkaar strijden? Hoe is het zover gekomen dat zij die vroeger vrienden waren, met elkaar streden voor Brittannië, nu tegen elkaar moeten vechten en sterven? Hoe liepen de draden, wat was er allemaal gebeurd dat vriendschap veranderd was in haat en vijandschap?
Er klonken hoornstoten van de toren van de burcht. Heer Gawain liep op koning Arthur toe. 'Heer koning, ik verzoek u mij nu te laten gaan.'
De koning knikte. 'Ge zult sterven, trouwe Gawain,' zei hij, de ridder aankijkend. 'Lancelot is sterker. Hij heeft al zoveel ridders verslagen.'

De slotbrug was neergelaten en weer opgehaald. Lancelot was uitgereden en stond nu tegenover heer Gawain, recht en sterk, ondanks de vele halfgenezen wonden die hij bij het gevecht in het kasteel en bij de redding van de koningin had opgelopen. Hij had zijn vizier omhooggeslagen en keek naar zijn vroegere vriend met wie hij in zoveel gevechten zij aan zij gestreden had. Een vriend die nu zijn vijand geworden was.
Heer Gawain leunde op zijn zwaard. 'Ik strijd voor de koning, heer Lancelot!'
Lancelot knikte zonder vreugde. 'Ik voor de koningin, heer Gawain!'
'Je hebt de koning verraden, Lancelot! Je hebt de ridders van de Tafelronde verraden!'
'Ik heb geen verraad gepleegd, heer Gawain!'
'Gareth en Gaheris heb je lafhartig gedood, terwijl ze ongewapend waren!' Weer schudde Lancelot het hoofd. 'Ik herkende hen niet, heer Gawain. Ik wist niet dat zij ongewapend waren.' Hij had medelijden

met heer Gawain, hij dacht koortsachtig na over een manier om dit gevecht te vermijden. Maar er was geen manier, er bleef geen enkele andere manier meer over.
Heer Gawain sloot zijn vizier. Lancelot trok zijn zwaard. Als twee leeuwen draaiden zij om elkaar heen, speurend naar een zwakke plek in de verdediging van de ander. En plotseling was het tweegevecht in volle gang, met een suizend geluid kwam het zwaard van Lancelot neer op het schild van heer Gawain die de dood maar met moeite kon ontwijken op zijn beurt toesloeg, krachtig, vastbesloten te overwinnen. Scherp, flitsend in het zonlicht, sneden de twee zwaarden de laatste draden van de vroegere vriendschap door, hijgend en verbeten verdedigden de twee ridders zich, strijdend vernietigden zij wat eens de hechte broederschap van de Tafelronde was geweest. En ver weg, in Brittannië, grijnsde het lot, lachte Modred, de verrader zijn donkere lach van de overwinning...

De boodschapper die met zweet en stof vlak voor Arthur verscheen wankelde van vermoeidheid. 'Heer koning...!'
Arthur keek de man aan, verwonderd. 'Waar kom je vandaan, man?'
De boodschapper stotterde. 'Brittannië, heer koning! Modred... een leger heeft hij op de been gebracht! Samen met de Saksers! Men heeft u verraden, heer koning! De koningin heeft zich in de Tower verschanst! Modred wil haar huwen, heer! Hij heeft uw kroon genomen!'
In Arthurs hart was het een ogenblik doodstil. De ridders die om hem heen stonden en wachtten op de uitslag van het gevecht tussen Lancelot en Gawain hielden de adem in. In één ogenblik begreep koning Arthur de gebeurtenissen die achter hem lagen. Modred! Hij was de verrader, Modred was het die alles had veroorzaakt! Modred was het die het spel had gespeeld, om de kroon in handen te krijgen. Hij was het geweest die Lancelot en Gawain tegen elkaar deed strijden. Als met een bliksemflits bij heldere hemel doorzag de koning het spel. Hij keek om zich heen, naar heer Key. 'Lancelot!' zei hij, 'Lancelot en Gawain, Key! Houd hen tegen! Probeer...' Maar heer Key was al weg. Ook hij begreep nu hoe het spel in elkaar zat.
De boodschapper knielde hijgend neer. Koning Arthur legde een hand op zijn schouder. 'Modred en de Saksers, zeg je?'
De boodschapper knikte woordloos.
'We breken het kamp op,' zei koning Arthur. 'Lancelot heeft geen schuld! Staak het beleg! We gaan terug! Naar Brittannië! Laten we hopen dat het nog niet te laat is!' Voor heer Lancelot en heer Gawain was het nog niet te laat. Woordloos hadden zij geluisterd naar de mededeling van heer Key, hijgend hadden zij begrepen... Boven het Ge-

lukkige Kasteel wapperde nog steeds het vaandel, als een groet aan de koning...

Aan boord van zijn schip keek koning Arthur naar het verdwijnende Frankrijk. Krachtig bolde de wind de zeilen, bruisend sneed de boeg door het water. Als het maar niet te laat was, als hij maar op tijd zou komen. Was dan alles verloren, alles waarvoor hij had gestreden? Dat kon niet, dat mocht niet... Brittannië, Guinevere...
'Bedivere,' zei hij zacht, 'hoe heb ik mij zo kunnen vergissen?' Maar ook heer Bedivere, die anders altijd genoeg woorden vond om de koning op te beuren, vond deze keer geen woorden om hem te troosten.

Het strand

Donker en dreigend stond Modred tussen zijn aanvoerders in. Met bliksemende ogen keek hij hen één voor één aan, zijn behaarde klauw op het gevest van zijn zwaard.
'Brittannië is ons!'
'En ons.' Brutaal keek één van de hoofdlieden van de Saksers naar Modred. 'Vergeet de afspraak niet, heer Modred! Ieder de helft van dit rijk!'
In het hoofd van Modred werden nieuwe plannen gesmeed. Nu had hij ze nodig, nodig om Arthur te verslaan, Brittannië tot zijn bezit te maken. Eerst moest Arthur verslagen worden, eerst zou hij Guinevere tot zijn koningin maken. Daarna was er altijd wel een manier te vinden om af te rekenen met deze heidenen, wiens hulp hij nu nodig had. Hij knikte. 'Ik vergeet geen afspraken,' zei hij.
De hoofdman van de Saksers knikte grijnzend. 'Dat verwacht ik ook niet, heer Modred!' Hij klopte op het lange mes dat aan een riem hing. 'En mijn vriend hier ook niet!'
Geduld, dacht Modred, geduld...!
'Waar zou hij landen?' De stem van koning Ryance klonk ongeduldig. Ook hij had nog een oude rekening te vereffenen met koning Arthur. Jaren had hij zich moeten schuilhouden in de bergen van Noord-Wales, nu was zijn tijd gekomen om zich te wreken.
'Overal langs de kust liggen mannen in hinderlaag,' zei Modred. 'Arthur zal nooit ongezien met zijn leger aan land kunnen komen!'
Koning Ryance knikte. 'En als hij landt...!'
Boven de duinen, boven het strand van Brittannië, vlogen, de meeuwen, krijsend, een waarschuwing schreeuwend die niemand verstond...

De vloot van Arthur naderde het land. Pridwin, Arthurs eigen schip, aan het hoofd. Naast Arthur stonden heer Gawain en heer Bedivere. Samen keken zij naar de witte rotsen van hun vaderland dat voor hen opdoemde.
'Het zal een zware strijd worden, Gawain!' Nadenkend betastte koning Arthur zijn zwaard Excalibur dat al in zoveel veldslagen de overwinning had bevochten.
Heer Gawain knikte. 'Er zullen mannen vallen aan onze zijde,' zei hij. 'Modreds leger is sterk en machtig en de haat is fel.'
Heer Bedivere staarde met fonkelende ogen naar de kust. 'Maar wij zullen overwinnen,' zei hij. Het hout van het schip kraakte bij een plotselinge windvlaag. 'Elke rechtvaardige zaak moet gewonnen worden!'
Koning Arthur glimlachte droevig. Had Bedivere gelijk? Was dat altijd zo? Had in Frankrijk niet bijna de haat het gewonnen van de vriendschap?
Er klonken bevelen over het dek. Zeilen werden gestreken, de schepen minderden vaart. Van het dek af kon men het strand nu zien, glinsterend in het zonlicht.

Werd de kust bewaakt? Waar was het leger van Modred? Arthur staarde met halfdicht geknepen ogen naar de grond van zijn rijk. Voor Brittannië, dacht hij vastberaden, voor Brittannië en het recht... Vanaf de top van een van de rotsen zag een verspieder de schepen van de koning naderen. Witte zeilen die naderbij kwamen. Hij richtte zich op, schreeuwde een bevel. 'Ze naderen! Arthur komt!'
Overal in het rond maakten zich baardige vechters gereed tot de strijd. 'Waarschuw Modred!' De aanvoerder wees een koerier aan. 'Rijd naar Modred, zo snel als je kunt! Arthur landt hier! Zeg Modred dat wij stand zullen houden!' De koerier slingerde zich op zijn paard en galoppeerde weg. Weer schreeuwde de aanvoerder een bevel. 'In twee linies! Wacht tot ze geland zijn! Wacht tot ik het teken geef!'
Als een zwarte muur slingerde zich de rij vijanden over de toppen van de duinen en de rotsen...

De schepen stootten aan land. Arthur sprong, gevolgd door Gawain, Bedivere, Key, op het zand van Brittannië. Zij hadden de rijen vijanden al gezien. Er moest snel gehandeld worden. De vijanden een linie? Dan zou Arthur ook een linie vormen. Overal van de schepen klonken kreten.
'Voor Brittannië! Voor Arthur!' De ridders vormden een hechte rij, sloten het vizier van hun helm, namen het zwaard in hun hand. Arthur

keek om zich heen. Voor hem het land, zijn land, verraden en verkocht, het land dat moest worden teruggewonnen. Achter hem de zee en de schepen, deinend in de branding. Hij deed een stap naar voren en met een plotselinge beweging trok hij Excalibur uit de schede. Het zonlicht viel in de kling toen hij het zwaard omhoog stak en het teken voor de aanval gaf.
'Voor Brittannië!'
Van de duinen klonk het antwoord. 'Voor Modred!' De vijanden rolden als een vloedgolf van de duinen. Met een geraas dat het geluid van de branding overstemde braken de twee legers op elkaar.
Bloed, zweet, geschreeuw, het kletteren van de wapens op elkaar vulden de lucht. Schilden scheurden, rood kleurde zich het zand. Het bloed van vriend en vijand mengde zich dooreen en verdween in de aarde van Brittannië. Excalibur flitste. Zij aan zij vochten koning Arthur en heer Gawain, elkaar bijstaand in de strijd voor het recht. Toen plotseling, een schreeuw. Een zware speer raakte Gawain in de zij, kreunend zonk hij op een knie, als verlamd viel het zwaard uit zijn hand. Ontzet keek Arthur naar de gestalte van de ridder. 'Gawain!' Hij knielde naast de ridder neer. 'Gawain! Niet jij!' Heer Gawain zag het gezicht van zijn koning als in een mist. 'Heer koning,' fluisterde hij, 'voor Brittannië! Mijn leven voor het uwe!' Zijn ogen braken, met een zucht gleed hij uit Arthurs armen op de grond.
Er brak iets in het hart van de koning, er gebeurde iets met zijn arm die Excalibur opnieuw hooghief, met geweldige slagen deed neerdalen op de vijand, dodend, vernietigend.
De vijand viel, de laatste Saksers werden het duin opgedreven. Arthurs leger bereikte de top, schreeuwend vluchtten een paar overgebleven aanhangers van de verrader Modred...

Op het strand lag Gawain, de rode pluim op zijn helm besmeurd, het zwaard ontvallen aan zijn hand. Op zijn rug lag hij, als met zijn gezicht naar de zon. Hoog boven hem draaiden de meeuwen hun wijde kringen, de meeuwen van Brittannië die Gawain nooit meer zou zien...

De slag van Camlann

De strijd was gestreden, de lijken van vriend en vijand waren begraven, het strand was leeg. Maar de strijd was niet voorbij, zij was nog maar nauwelijks begonnen. Bij Camlann had Arthur zijn troepen verzameld, allen die nog waren overgebleven. Gawain dood, Lancelot achtergebleven in Frankrijk, het was een schamele rest van het vroegere zo glorierijke leger dat Brittannië van zijn vijanden had bevrijd. En Modreds

leger was groot, wellicht te groot voor Arthur en zijn mannen. Modred zou komen, dat wist Arthur zeker, hij zou optrekken met de vijanden om hem het land te ontnemen wat het zijne was...
Heer Key keek zijn koning aan en schudde het hoofd. 'Het is waanzin, heer koning! Vecht niet! Ga terug naar Frankrijk, vraag hulp aan Lancelot!'
Maar Arthur schudde het hoofd. Teruggaan naar Frankrijk zou een nederlaag betekenen, een lafheid. Maar hij moest Key gelijk geven, veel kans hadden zij niet. Zijn gedachten gingen naar Guinevere, zijn koningin, gevangen in haar toren, wachtend op de uitslag van de ongelijke strijd. Alles of niets, dacht hij. Brittannië of de dood, dat is het lot.
'Hoeveel man hebben wij?' vroeg koning Arthur.
Key haalde zijn schouders op. 'Vierduizend? Wat doet het er toe? Modred heeft zeker het dubbele...'
Arthur knikte, in gedachten verzonken. 'Dan zullen wij dubbel zo hard moeten strijden,' zei hij zacht. 'Of is er misschien een andere manier?'
Key keek zijn koning aan. 'Een andere manier? Welke andere manier...?' Maar koning Arthur zweeg en keek voor zich uit.

Ook Modred, verder weg, staarde voor zich uit. Hij verheugde zich op het komende gevecht, de laatste en beslissende slag om de heerschappij. Somber was hij niet, in zijn hart was alleen haat, een blinde en redeloze haat. Morgen, dacht hij, morgen zal het eindelijk worden uitgevochten. Morgen zullen Arthur en ik tegenover elkaar staan. Vrede, dacht hij minachtend vrede wil Arthur. Wel aan, vrede zal hij hebben, maar niet de vrede van het leven. Doden zal ik hem, voorgoed zal ik mijn macht vestigen. Een valse trek lag er om zijn lippen als hij dacht aan de weinigen die Arthur nog over had. Het liefst zou hij Arthur alleen bestrijden, hij alleen tegenover Arthur...
Modred keek op. Alleen? Hij wenkte een vertrouweling. 'Neem papier,' zei hij. 'Schrijf op wat ik te zeggen heb. Schrijf een bericht voor Arthur.' Het was een kans, dacht Modred, er was een kans, dat hij Arthur in één klap, alleen, beslissend kon verslaan...

De brief die Modred stuurde bereikte Arthur in zijn tent. Nadat Arthur de brief had gelezen, gaf hij hem aan Bedivere. Deze keek de koning, nadat hij de brief gelezen had, ongerust aan.
'Hij wil een ontmoeting met u alleen? Daar steekt wat achter!'
Arthur glimlachte. 'Niet alleen,' zei hij. 'Ieder van ons kan twaalf ridders meenemen. Tussen de legers in zullen wij praten.'
Bedivere dacht na. 'En als het verraad is?'
'Verraad of niet,' zei hij peinzend, 'we zijn twaalf tegen twaalf.'

'Ik vertrouw hem niet,' zei heer Bedivere. 'Modred is een verrader. Hij voert iets in zijn schild.'
'We moeten het proberen,' antwoordde Arthur. 'Vraag Key, koning Pellinore, heer Lucan, heer Bleoberis en de anderen hier te komen. Ik wil het proberen. Wij zullen met twaalf tegenover hen staan en trachten tot een vergelijk te komen!'

Beide legers waren als een glinsterende zee van helmen, harnassen en wapens aan weerszijden van het groene dal van Camlann. En tussen de legers in een kleine cirkel van mannen: Arthur, met twaalf van zijn beste ridders en Modred, de verrader, met twaalf van de zijnen. De twee partijen loerden achterdochtig naar elkaar, beiden bedacht op verraad. De wind deed het gras golven, als een oog stond de zon aan de hemel boven hen.
'Een vergelijk?' Modred vertrok zijn mond. 'Dat is alleen mogelijk als wij delen, ieder de helft van het rijk!'
Een van de Saksische hoofdlieden opende zijn mond. 'En wij een derde! Niemand deelt zonder ons!'
Er was een geritsel in het gras, een licht geluid dat niemand hoorde. 'Ik sta Brittannië niet af!' Arthurs stem klonk vastberaden. 'Vrije aftocht voor jou, Modred! Voor jou en je mannen! Maar Brittannië hoort mij toe!'
Het geritsel in het gras trok de aandacht van heer Lucan. Hij staarde verwonderd naar de plek voor zijn voeten. Toen schrok hij. Plotseling zag hij wat het was. Een slang die zich kronkelend in de richting van zijn benen bewoog. Heer Lucan sprong op. Zonder te beseffen wat hij deed trok hij zijn zwaard, zwaaide ermee in de richting van het serpent.
Modred zag het zwaard van heer Lucan. Een grauw kwam uit zijn keel. Hij begreep niet dat het zwaard diende om de slang te doden. Hij sprong op. 'Verraad! Verraad! Te wapen!'
Ook Arthur en zijn ridders sprongen op. Er was niets meer aan te doen, de vergissing van heer Lucan was het begin van het einde. De glinsterende zee van helmen en harnassen kwam in beweging aan beide zijden van het dal.

Verbeten, zwetend, soms onzichtbaar door de wolken stof, verblind door bloed vocht het kwaad tegen het goede; gewonden vertrappend, struikelend over gevallenen. Het gras wuifde niet meer; doordrenkt van het bloed van vriend en vijand werd het een rood kleed over de aarde van Brittannië. Kermend en kreunend vielen links en rechts de strijders, niets meer horend, vergetend dat boven hun hoofd de zon scheen, in blinde haat en verbeten wil stierf de broederschap van de Tafelronde.

Zwaarden hakten in vlees, speren doorboorden lichamen, strijdbijlen en messen kerfden hun teken in de lichamen van de vechtenden...
Rood was de aarde... rood was het licht van de ondergaande zon over het slagveld waarop geen gras meer was te ontdekken, waarop de dood grijnzend rondkeek... Camlann...

Afscheid van Excalibur

De enige steun die Arthur nog had was Excalibur, zijn zwaard, waarop hij leunde. Het hoofd gebogen, in zijn oren het geluid van stervenden, het kreunen van de gewonden, de echo's van de strijd, stond Arthur, koning van Brittannië op het slagveld van Camlann. Langzaam, alsof hij niet wilde zien, alsof hij weigerde al dat verschrikkelijke leed om hem heen te aanschouwen sloeg Arthur zijn ogen op, rechtte hij zijn schouders.
Zijn leger was niet meer. Eén voor één waren zijn getrouwen gevallen. Eén voor één waren ook zijn vijanden gevallen, vriend en vijand verenigd in de dood. Niets was er meer over van de vrede. Waar waren de ridders, zijn getrouwen van de Tafelronde?
Plotseling echter hoorde Arthur achter zich een gekreun, een hand raakte zijn schouder. Traag draaide de koning zijn hoofd om.
'Bedivere! Jij!'
Heer Bedivere bloedde uit een grote wond aan zijn hoofd. Hij was zonder helm, die hij in het gevecht was kwijtgeraakt. Een gebroken zwaard hield hij in zijn hand, rood waren zijn handen.
'Zijn ze allen gevallen, Bedivere? Is iedereen dood?'
Bedivere knikte sprakeloos. 'Alleen wij, heer koning. U en ik zijn gebleven!'
Dood, vernietigd waren de vrienden, stil was het geworden. Alleen Bedivere en hij, steunend op Excalibur. Alleen hij? Arthur draaide zijn hoofd terug en liet zijn ogen over het slagveld gaan. Toen, alsof zijn ogen niet konden geloven wat hij zag, week hij onwillekeurig achteruit. Want daar, boven de berg lijken waarmee het veld was bedekt, rees een zwarte, dreigende gestalte omhoog, de zware schouders scherp afgetekend tegen de avondhemel, de schubben van zijn pantser als de huid van een ondier, een wezen uit de hel zelf. Sidderend wees Bedivere met zijn hand: 'Modred!'
Waarom is het kwaad zo moeilijk te vernietigen? Waarom moet men altijd eerst alles verliezen voordat het monster kan worden gedood?!

Het was alsof Excalibur levend werd in Arthurs hand. Het scheen hem toe dat de kling zichzelf oprichtte totdat de punt van het zwaard recht

naar Modred wees die wankelend van vermoeidheid een paar stappen in de richting van koning Arthur deed. Een rochelend geluid kwam uit zijn keel, hij probeerde iets te zeggen. Maar Arthur verstond het niet. 'Monster! Verrader!'
Het antwoord van Modred was een rochelende lach. Toen zag Arthur wat zijn vijand vasthield: een gebroken speer, een gevaarlijk wapen in de hand van iemand die er mee om wist te gaan. Koning Arthur kende echter geen enkele angst meer. Langzaam, op zijn hoede, naderde hij zijn vijand, de veroorzaker van al het kwaad, de oorzaak van al de doden die nu op het slagveld lagen. Daar, vóór hem stond de duivel zelf, het kwaad dat vermorzeld diende te worden, uitgeroeid. Voorgoed, zodat eindelijk Brittannië de vrede zou kennen.

Met een kreet waarin al zijn verdriet over het verlies van zijn ridders, zijn land en zijn vrienden te horen was, sprong koning Arthur over een paar gevallen strijders heen naar voren. Nog eenmaal flitste Excalibur, hoog hief de koning het zwaard, suizend daalde het neer...
Maar Modred lachte zwart en greep zijn laatste kans. Bliksemsnel, voordat Excalibur hem dodelijk trof, hief hij de halve speer. Recht op het hart wees het verschrikkelijke wapen en vallend dreef de verrader de speer in het lichaam van Arthur. Met gekloofde schedel dreunde het zware lichaam van Modred op de met bloed doordrenkte grond, een verstarde grijns om de lippen. Even keek koning Arthur op zijn gevallen vijand neer, toen viel ook hij, midden in een cirkel van zwart licht, tussen de strijders van Camlann.

Toen hij de ogen opsloeg flonkerden aan de nachtelijke hemel de sterren, als kleine lichtjes schenen zij het droevig schouwspel een beetje te verzachten. Arthur merkte een schaduw op die zich over hem heenboog.
'Heer koning...' De trouwe Bedivere knielde naast zijn gevallen vorst.
'Bedivere...' Arthur fluisterde. 'Modred?'
'De verrader is dood, heer. Ge hebt hem gedood!'
Er verscheen een glimlach om de mond van de koning. 'Dat is goed, Bedivere... dat is goed.' Hij hijgde, proefde een zoete en weeë smaak op de lippen. 'Bedivere?'
Heer Bedivere moest zijn oor tegen de mond van Arthur leggen om hem te kunnen verstaan. 'Heer?'
'Excalibur, Bedivere... werp mijn zwaard in het meer!'
Verwonderd keek Bedivere de koning aan. 'Uw zwaard...?'
Maar Arthur richtte zich met zijn laatste krachten op. 'In het meer, Bedivere,' zei hij. 'Eerder zal ik niet rusten. Excalibur mag niet meer

worden gebruikt om te doden. Gooi mijn zwaard in het meer, vriend!'
Bedivere stond op, gespte het zwaard los en nam het eerbiedig en nadenkend in zijn handen. In het meer had koning Arthur gezegd. Hij keek neer op de liggende vorst.
'Goed, heer koning. Ik zal doen wat ge van mij verlangt!'
De koning knikte zwak, sloot zijn ogen.
Het kostte Bedivere grote moeite afscheid te nemen van het zwaard. Met tranen in de ogen, denkend aan alle veldslagen die het zwaard om de vrijheid van het land had bevochten, wierp hij het na een korte aarzeling zover mogelijk van zich af in het midden van het meer. En toen gebeurde er iets wonderlijks. Boven de oppervlakte van het donkere water verscheen een hand, een arm. De hand ving het zwaard op, schudde het drie keer en verdween toen met het wapen onder water. Bedivere keerde vol verbazing terug naar koning Arthur en vertelde hem wat hij had gezien.
'Goed,' zei de koning. 'Het is goed. Neem mij op je rug. Bedivere, breng mij naar de kant van het meer.'
En Bedivere, de vermoeide en gewonde vriend, bukte zich, nam hijgend van inspanning de stervende koning op zijn rug en wankelde met hem in de richting van het meer waarin Excalibur was verdwenen.

Avalon

Zacht en zorgvol had heer Bedivere zijn koning neergelegd aan de oever van het meer waarin hij even tevoren het zwaard Excalibur had geworpen dat op zo'n wonderlijke wijze door de hand was opgevangen. Het zwarte en glinsterende water was rimpelloos, slechts beschenen door het flauwe schijnsel van de maan en de sterren boven zijn hoofd. Behalve het naargeestige geluid van de raven die verder weg boven het slagveld vlogen, was er niets te horen. Maar plotseling spitste Bedivere de oren. Wat was dat? Hoorde hij het goed? Was het een boot die over het spiegelgladde water van het meer naar hen toekwam? Koning Arthur sloeg de ogen op.
'Is dat daar de boot, Bedivere?'
Verwonderd keek Bedivere van zijn koning naar het meer. Hij kon zijn ogen nauwelijks geloven, maar de koning had gelijk, het was inderdaad een boot die naar hen toegevaren kwam. Een kleine boot die langzaam naar de oever toekwam. In de boot ontdekte Bedivere de gestalten van drie vrouwen, van wie hij er één meende te herkennen. De drie vrouwen waren in het wit gekleed, alle drie droegen zij een kap op het hoofd. Het was Bedivere onmogelijk hun gezichten te zien. Hij hoorde hen zacht schreien.

'Bedivere?' De stem van koning Arthur klonk zwak.
Bedivere liet zich opnieuw op een knie naast het lichaam van de vorst vallen.
'Heer?'
'Help mij in die boot, Bedivere. Help mij er voorzichtig in, zodat ik niet meer bloed verlies.'
Opnieuw nam Bedivere zijn koning in de armen, steunend legde hij Arthur in de boot, zijn hoofd in de schoot van één van de wonderlijke vrouwen. Hij richtte zich op en stapte aan land. Toen maakte de boot zich los van de oever, Bedivere achterlatend in de donkere nacht. Wanhopig strekte Bedivere de armen.
'Heer koning!' Er klonk een snik in de stem van de trouwe strijder. 'En ik? Wat moet er van mij worden wanneer ge weg bent en ik alleen achterblijf tussen al de vijanden?'
Flauw en zwak klonk de stem van de koning over het water van het meer. 'Zorg goed voor jezelf, trouwe vriend. Ik kan je niet meer bijstaan! Ik moet nu afvaren naar Avalon, naar het Eiland van de Appels, om te herstellen van mijn wonden! En wanneer je nooit meer iets van mij zult horen, Bedivere, bid dan voor mijn ziel!'
De kleine boot verdween in de nevels die over het water van het meer vielen.
Bedivere bleef achter op de oever, alleen, onzeker. Nog even staarde hij naar de plek waar de boot met zijn koning was verdwenen, toen draaide hij zich om en begon wankelend zijn tocht terug naar de bewoonde wereld, denkend aan alles wat hij had meegemaakt.

Toen koningin Guinevere hoorde dat haar heer de koning samen met al de ridders van de Tafelronde was gevallen op het slagveld van Camlann, ging zij op weg met vijf van haar hofdames van Londen naar Amesbury. Zij klopte aan bij een klooster en verzocht te worden opgenomen in de rijen van de zusters. In het klooster bleef zij tot haar dood. Zelfs Lancelot, die na de dood van Arthur met koning Bors van Frankrijk naar Engeland was overgestoken, samen met een groot leger, kon haar niet overreden om het klooster te verlaten.
Heer Lancelot bleef achter in Brittannië en toen de koningin stierf liet hij haar begraven dichtbij het Eiland van de Appels waarheen Arthur gegaan was, zodat zij zelfs in de dood dicht bij hem was die zij haar hele leven lief had gehad. En toen ook voor Lancelot de tijd was gekomen, werd hij naast haar begraven, zijn koningin, die hij eerlijk en trouw had gediend.

Epiloog

Een jaar nadat koning Arthur was afgevaren naar Avalon liep er door het glooiende land van Brittannië een oude man, gekleed in een versleten, donkere pij, de blote voeten in rafelige sandalen, een stevige stok tot steun in de magere hand.
Overal waar hij verscheen op zijn voettocht, overal waar de bewoners niet bang waren voor zijn verschijning en hem te eten en te drinken gaven, overal vertelde deze oude man het verhaal van koning Arthur en zijn ridders van de Tafelronde. En als hij dan verder trok, een vreemde wijze glimlach om de mond, in zijn donkere ogen een geheimzinnige gloed, bleef in de harten en de herinnering van de gastvrije lieden het verhaal van koning Arthur achter. Het verhaal van een groot koning en zijn ridders, van koningin Guinevere, van Key, Gawain, Lancelot en Bedivere. Ook de geschiedenis van de verrader Modred en van Camlann. En overal liet hij de hoop achter in de harten van de mensen, de hoop dat eens op een goede dag koning Arthur zou terugkeren, de hond Cabal aan zijn zijde, het beroemde en onvergetelijke zwaard Excalibur in de hand.
Wie de oude heremiet was? Niemand hoorde ooit zijn naam, niemand anders dan hijzelf wist ooit waar hij heenging, waar hij vandaan kwam. Niemand anders dan hij wist wie hij was, gehuld in zijn stoffige pij, zijn lange witte baard waaiend in de wind.
Over de glooiende heuvels van Brittannië ging hij, als een profeet, tot op deze dag.
Van hem is de geschiedenis, door hem was het mogelijk de geschiedenis van koning Arthur en de ridders van de Tafelronde te vertellen.